

2004. évi CXL. törvény

a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól¹

Az Országgyűlés abból a célból, hogy az állampolgárokat és a szervezeteket legszélesebb körben érintő közigazgatási hatósági eljárás

- erőteljesebben juttassa kifejezésre a közhatalom szolgáltató funkcióját azáltal, hogy jelentősen csökkenti az ügyfelekre háruló eljárási terheket, az elektronika és az informatika korszerű eszközeinek alkalmazásával az eljárások jelentős részében megnyitja az utat az ügyek gyors és egyszerű intézése előtt,

- megteremtse az összhangot az Európai Unió tagállamaként való működés követelményeivel, lehetővé tegye a hatósági ügyek intézése során a nemzetközi kooperáció kiszélesítését, a külföldi hatóságokkal való közvetlen együttműködést,

- az ügyfeleknek és az eljárás más résztvevőinek a hatóságokkal létrejövő kapcsolatát átlátható jogi szabályozás útján rendezze,

- a demokratikus jogállamtól elvárható módon és mértékben juttassa érvényre az ügyfelek jogait, a köteleességek teljesítése pedig túlnyomórészt önkéntes jogkövetés útján történjék,

- az általános szabályok elsődlegességének érvényesítésével garanciális keretbe foglalja a különös eljárási szabályokat, a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Alapelvek és alapvető rendelkezések

Eljárási alapelvek

1. § (1) A közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja.

(2)² A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos - ideértve gazdasági - érdekét szem előtt tartva jár el.³

¹ Kihirdetve: 2004. XII. 28.

² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (1). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³ Lásd: 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (2).

(2a)⁴ A közigazgatási hatóság e törvény alkalmazása során az eljárásban érintett kiskorú érdekeinek fokozott figyelembevételével jár el.

(3) A közigazgatási hatóság az ügyfél jogát és jogos érdekét csak a közérdek és az ellenérdekű ügyfél jogának, jogos érdekének védelméhez szükséges mértékben korlátozza.

(4)⁵ A közigazgatási hatóság védi az ügyfelek jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogait, ezek korlátait törvény határozza meg.

2. § (1) Az ügyfeleket a hatósági eljárásban megilleti a törvény előtti egyenlőség, ügyeiket indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül kell elintézni.

(2) A közigazgatási hatósági eljárásban tilos minden olyan különbségtétel, kizárás vagy korlátozás, amelynek célja vagy következménye a törvény előtti egyenlő bánásmód megsértése, az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője e törvényben biztosított jogának csorbítása. Az eljárás során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

(3) A közigazgatási hatóság az eljárás során az érintett ügyre vonatkozó tényeket veszi figyelembe, minden bizonyítékot súlyának megfelelően értékeli, döntését valósághű tényállásra alapozza.

3. § (1) A közigazgatási hatósági eljárásban a törvény keretei között a hivatalból való eljárás elve érvényesül.

(2) A közigazgatási hatóság:

a)⁶ a kizárólag kérelemre indítható eljárások kivételével hivatalból eljárást indíthat, illetve a kérelemre indult eljárást jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén folytathatja, és ilyen esetben a végrehajtást is hivatalból indítja meg,

b) hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét, ennek során nincs kötve az ügyfelek bizonyítási indítványaihoz, ugyanakkor a tényállás tisztázása során minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe kell vennie,

c)⁷ e törvény keretei között felülvizsgálhatja mind a saját, mind a felügyeleti jogkörébe tartozó hatóság végzését és határozatát (a továbbiakban együtt: döntését),

d) hivatalból intézkedhet a döntésének kijavításáról, kiegészítéséről, módosításáról és visszavonásáról.

4. § (1) Az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga.

(2)⁸ A közigazgatási hatóság a nem jogszabályszerű eljárással okozott kárt a polgári jog szabályai szerint megtéríti.

(3)⁹ A közigazgatási hatóság nem jogszabályszerű eljárása következtében személyiségi jogában megsértett jogalany számára sérelemdíjat fizet.

⁴ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 10. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵ Módosította: 2012. évi CXVII. törvény 57. § a).

⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 1., 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 2.

⁸ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁹ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (1). Hatályos: 2014. III. 15-től.

5. § (1)¹⁰ A közigazgatási hatóság az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek, és előmozdítja az ügyféli jogok gyakorlását.

(1a)¹¹ A közigazgatási hatóság a korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen ügyfelet, illetve az eljárás korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen egyéb résztvevőjét megfelelő légkör biztosítása mellett, korára, egészségi állapotára és értelmi szintjére tekintettel tájékoztatja az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, valamint a lefolytatandó eljárási cselekményről.

(2) A közigazgatási hatóság a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelet tájékoztatja az ügyre irányadó jogszabály rendelkezéseiről, az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, illetve a kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeiről, továbbá a természetes személy ügyfél részére a jogi segítségnyújtás igénybevételének feltételeiről.

(3)¹² Jogszabály az ügy bonyolultságára tekintettel tájékoztatási kötelezettséget írhat elő a jogi képviselővel eljáró ügyfelek számára is.

(4)¹³ A közigazgatási hatóság a törvényben meghatározott korlátozásokkal az ügyfeleknek és képviselőiknek, valamint más érdekeltnek biztosítja az iratbetekintési jogot, jogszabályban meghatározott esetben közmeghallgatást tart, és döntését az érintettekkel közli. A hatóság ugyanakkor gondoskodik a törvény által védett titkok megőrzéséről és a személyes adatok védelméről.

6. § (1) A közigazgatási hatósági eljárásban az ügyfél köteles jóhiszeműen eljárni.

(2) Az ügyfél magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére. Az ügyfél jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, a rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.

(3)¹⁴

7. § A közigazgatási hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg a tevékenységét, hogy az az ügyfélnek és a hatóságnak a legkevesebb költséget okozza, és az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.¹⁵

8. §¹⁶ Az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője - e törvény keretei között - az egyes kapcsolattartási formák közül szabadon választhat.

Nyelvhasználat

¹⁰ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 3.

¹¹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 11. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

¹² Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 4.

¹³ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

¹⁴ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

¹⁵ Lásd: 7002/2006. (BK 6.) BM irányelv. Megjelent még: Magyar Közlöny 2006/30.

¹⁶ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (1). Hatályos: 2011. I. 1-től.

9. § (1)¹⁷ Magyarországon a közigazgatási hatósági eljárás hivatalos nyelve a magyar. Ez azonban nem akadály a konzuli tisztviselő és a külpolitikáért felelős miniszter eljárása, valamint nemzetközi jogsegély során más nyelv használatának.

(2)¹⁸ A települési, a területi és az országos nemzetiségi önkormányzat testülete határozatában meghatározhatja a hatáskörébe tartozó hatósági eljárás magyar nyelv melletti hivatalos nyelvét.

(3)¹⁹ A nemzetiségi szervezet nevében eljáró személy, valamint az a természetes személy, aki a nemzetiségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, a közigazgatási hatóságnál használhatja az adott nemzetiség nyelvét. A nemzetiség nyelvén benyújtott kérelem tárgyában hozott magyar nyelvű döntést az ügyfél kérésére a kérelemben használt nyelvre le kell fordítani.

(4)²⁰ Annál a közigazgatási hatóságnál, amelynél a (2) bekezdés szerint a közigazgatási eljárás hivatalos nyelve nem csak a magyar, a magyar nyelvet használó ügyfeleket és az eljárás egyéb résztvevőit megilletik a (3) bekezdésben a nemzetiségek számára biztosított jogok.

10. § (1)²¹ Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Törvény az e bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazását az itt nem szabályozott esetekben is kötelezővé teheti.

(2)²² A 9. § (3) bekezdésében meghatározott ügyfél kivételével a magyar nyelvet nem ismerő ügyfél - a fordítási és tolmácsolási költség viselése mellett - az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó esetekben is kérheti, hogy a közigazgatási hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét.

(3)²³

11. § (1)²⁴ Ha a közigazgatási hatóság döntésének magyar és idegen nyelvű szövege között eltérés van, a magyar nyelvű szöveget kell hitelesnek tekinteni.

(2) A 9. § (3) és (4) bekezdésében, valamint a 10. § (1) bekezdésében szabályozott esetben a fordítási és tolmácsolási költséget, továbbá a jeltolmácsolás költségeit az eljáró közigazgatási hatóság viseli.

(3) Jogszabály eltérő nyelvhasználati szabályokat állapíthat meg a hatósági igazolvány, hatósági bizonyítvány kiállítására és a hatósági nyilvántartásba történő bejegyzés módjára.

A törvény hatálya

¹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 2. §. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1).

¹⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 2. §. Módosította: 2011. évi CLXXIX. törvény 211. § (1) a).

¹⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIX. törvény 211. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

²⁰ Módosította: 2011. évi CLXXIX. törvény 211. § (1) b).

²¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 3. §. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §.

²² Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 5.

²³ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 2. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

²⁴ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 6.

12. § (1) A közigazgatási hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyekben e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Közigazgatási hatósági ügy (a továbbiakban: hatósági ügy):

a) minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy kötelességet állapít meg, adatot, ténytet vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet vagy hatósági ellenőrzést végez,

b) a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés - a fegyelmi és etikai ügyek kivételével - ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztisztviselési vagy más szervezeti tagsághoz köti.

(3)²⁵ E törvény alkalmazása szempontjából közigazgatási hatóság (a továbbiakban: hatóság) a hatósági ügy intézésére hatáskörrel rendelkező

a) államigazgatási szerv,

b)²⁶ helyi önkormányzati képviselő-testület, ideértve a megyei önkormányzat közgyűlését is, valamint átruházott hatáskörben annak a 19. § (2) bekezdése szerinti szervei,

c)²⁷ polgármester, főpolgármester, megyei közgyűlés elnöke (a továbbiakban együtt: polgármester),

d)²⁸ főjegyző, jegyző (a továbbiakban együtt: jegyző), a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal ügyintézője,

e)²⁹ törvény vagy kormányrendelet által közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására feljogosított egyéb szervezet, köztisztviselési vagy személy.

(4)³⁰ Ha törvény vagy kormányrendelet egyéb szervezetet, köztisztviselési vagy személyt jogosít fel közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására, meg kell határozni azokat az ügyeket, amelyekben e törvény rendelkezései az irányadók.

13. § (1)³¹ E törvény hatálya nem terjed ki a szabálysértési eljárásra, a választási eljárásra, a népszavazás előkészítésére és lebonyolítására, a területszervezési eljárásra, a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos eljárásra, a felsőoktatási felvételi eljárásra és - az állampolgársági bizonyítvány kiadásának kivételével - az állampolgársági eljárásra.

(2) E törvény rendelkezéseit

a)³² az iparjogvédelmi és a szerzői jogi eljárásokban,

b) az államháztartás javára teljesítendő, törvényben meghatározott, illetve a Közösségek költségvetésével megosztásra kerülő kötelező befizetésekkel és a központi költségvetés, valamint

²⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 4. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.

²⁷ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.

²⁸ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (1). Módosította: 2013. évi CXXXI. törvény 6. § a).

²⁹ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (2). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³⁰ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 7., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

³¹ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.

³² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

az elkülönített állami pénzalap terhére jogszabály alapján juttatott támogatással összefüggő eljárásokban,

c)³³ a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos eljárásokban, valamint a menedékjogi eljárásban,

d)³⁴ a termékek és a szolgáltatások forgalmazására, illetve értékesítésére, valamint az ezekkel összefüggő kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó követelmények ellenőrzésével, illetve a piacszabályozással kapcsolatos eljárásokban, ideértve a gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és egészségügyi technológiák társadalombiztosítási támogatásával kapcsolatos eljárást is,

e)³⁵ a pénz- és tőkepiaci, a biztosítási, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári és a magánnyugdíjpénztári tevékenység felügyeletével kapcsolatos eljárásban, valamint a versenyfelügyeleti eljárásban,

f)³⁶

f)³⁷ az audiovizuális médiaszolgáltatás nyújtására és a sajtótermék kiadására irányuló tevékenység felügyeletével, a média- és hírközlési igazgatással, az elektronikus hírközlési szolgáltatások, tevékenységek, az audiovizuális médiaszolgáltatások és a sajtótermékek piaci felügyeletével, piacszabályozásával, ellenőrzésével, valamint a mozgóképszakmai igazgatással kapcsolatos eljárásban,

g)³⁸ az atomenergia alkalmazási körébe tartozó ügyekben,

ga)³⁹

h)⁴⁰ a veszélyes létesítményekkel kapcsolatos eljárásban, valamint

i)⁴¹ a társadalombiztosítás ellátásaival, a korhatár előtti ellátással, a szolgálati járandósággal, a balettművészeti életjáradékkal és az átmeneti bányászjáradékkal kapcsolatos eljárásban,

j)⁴² az adatvédelmi és titokfelügyeleti hatósági eljárásban,

k)⁴³ a kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésével kapcsolatos hatósági és szakértői eljárásokban,

³³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (3). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

³⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (3). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

³⁶ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 52. §. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

³⁷ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (2). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³⁸ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³⁹ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §. Hatálytalan: 2012. II. 1-től.

⁴⁰ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (3). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴¹ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (3). Módosította: 2011. évi CLXVII. törvény 95. §.

⁴² Beiktatta: 2011. évi CXII. törvény 79. § (6). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁴³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

l)⁴⁴ a fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló törvény szerinti eljárásokban, valamint a forgalomban lévő magyar törvényes fizetőeszközzel utánszám készítésével kapcsolatos eljárásokban,

m)⁴⁵ a kisajátítási eljárásban,

n)⁴⁶ a névváltoztatási eljárásban, a házasságkötési szándék bejelentésére irányuló eljárásban, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése iránti szándék bejelentésére irányuló eljárásban

n)⁴⁷ a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényben meghatározott, a föld tulajdonjogának vagy a földhasználati jogosultság megszerzésének a hatósági jóváhagyása iránti eljárásban, továbbá a szerzési korlátozások hatósági ellenőrzése során

csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta-ra vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.

(3)⁴⁸ Az (1) és (2) bekezdésben fel nem sorolt közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozó jogszabályok e törvény rendelkezéseitől kizárólag akkor térhetnek el, ha azt e törvény kifejezetten megengedi.

(4)⁴⁹ Ha az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusa eljárási szabályt állapít meg, e törvény rendelkezései az ott szabályozott kérdésben nem alkalmazhatók. E törvény rendelkezéseitől az Európai Unió kötelező jogi aktusának végrehajtása céljából - az ahhoz szükséges mértékben és módon - törvény, kormányrendelet vagy a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendelete eltérhet.

(5)⁵⁰ E törvény rendelkezéseitől a nemzetközi szerződést kihirdető törvény eltérhet.

(6)⁵¹ Jogszabály az e törvényben nem szabályozott, de e törvény szabályaival összhangban álló kiegészítő jellegű rendelkezéseket állapíthat meg.

14. § (1)⁵² Törvény vagy kormányrendelet e törvény rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg

a) a közbeszerzéssel kapcsolatos jogorvoslati,

b) a honvédelmi és katonai célú építmények, ingatlanok építésügyi hatósági engedélyezésére, illetve működési és védőterületeik kijelölésére vonatkozó, valamint

c) az egészségügyről szóló törvény szerinti rendkívüli halállal kapcsolatos eljárásban.

⁴⁴ Megállapította: 2013. évi CXLIII. törvény 90. §. Hatályos: 2013. X. 1-től.

⁴⁵ Beiktatta: 2012. évi CLXXXIV. törvény 39. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

⁴⁶ Beiktatta: 2013. évi LXXVI. törvény 101. §. Hatályos: 2014. VII. 1-től.

⁴⁷ Beiktatta: 2013. évi CCXII. törvény 138. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁴⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (4). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §.

⁵⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 5. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁵¹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 5. § (5). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁵² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

(2) Törvény vagy kormányrendelet e törvény rendelkezéseitől eltérő vagy kizáró szabályokat állapíthat meg a haditechnikai eszközök és szolgáltatások, illetve a kettős rendeltetésű termékek és technológiák külkereskedelmének engedélyezésére irányuló eljárásban.

a)-h)⁵³

(3)⁵⁴ A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló külön törvény vagy annak felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvénytől és az ügyfajtára vonatkozó különös eljárási szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg:⁵⁵

a) a hiánypótlásra,

b)⁵⁶ a közlésre,

c) az ügyfél tájékoztatására,

d) a hatáskörre, az illetékességre,

e) a szakhatóság közreműködésére,

f)⁵⁷ a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánításra.

(4)⁵⁸ A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítésével kapcsolatos eljárásban törvény az ügyfélkörre vonatkozóan e törvény rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg.

(5)⁵⁹ Amennyiben a 44. § (1) bekezdése szerinti szakkérdést a hatóságként eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal vizsgálja, a szakkérdés vizsgálatával kapcsolatban kormányrendelet e törvény rendelkezéseitől eltérő szabályokat állapíthat meg, ennek során elrendelheti e törvény szakhatósági eljárásra vonatkozó egyes szabályainak megfelelő alkalmazását.

Ügyfél

15. § (1)⁶⁰ Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti, akit hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz.

(2)⁶¹

⁵³ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

⁵⁴ Beiktatta: 2006. évi LIII. törvény 12. § (3). Hatályos: 2006. IV. 17-től. Ezt követően indult közigazgatási hatósági eljárásokban és ezen eljárásokban hozott határozatok bírósági felülvizsgálata során kell alkalmazni.

⁵⁵ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 9.

⁵⁶ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (2). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵⁷ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (3). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁸ Beiktatta: 2013. évi CXXV. törvény 24. §. Hatályos: 2013. VII. 12-től.

⁵⁹ Beiktatta: 2015. évi VI. törvény 22. §. Hatályos: 2015. IV. 1-től.

⁶⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 4. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

(3)⁶² Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek körét, akik az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősülnek. Az (1) bekezdésben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül jogszabály rendelkezése esetén az abban meghatározott hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

(4)⁶³ Az ügyfél jogai megilletik az ügy elbírálásában hatóságként vagy szakhatóságként részt nem vevő szervet is, amelynek feladatkörét az ügy érinti.

(5)⁶⁴ Meghatározott ügyekben jogszabály ügyféli jogosultságokat, illetve ügyféli jogállást biztosíthat azoknak a civil szervezeteknek, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.

(5a)⁶⁵ A hatósági eljárásban azokat a civil szervezeteket, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul, az eljárás során megilleti a nyilatkozattételi jog. A nyilatkozat az eljáró hatóságot nem köti.

(6)⁶⁶ Az eljárás megindításáról szabályszerűen értesített ügyfél ügyféli jogainak gyakorlását törvény ahhoz a feltételhez kötheti, hogy az ügyfél az elsőfokú eljárásban nyilatkozatot tesz vagy kérelmet nyújt be. A nyilatkozat, illetve a kérelem tartalmi követelményeit a törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet meghatározhatja.

(6a)⁶⁷ Törvény előírhatja, hogy a hatósági döntés jogerőre emelkedésétől és végrehajthatóvá válásától számított, a törvényben meghatározott, legalább hat hónapos határidőn túl további ügyfél nem vehet részt az eljárásban. Ebben az esetben a határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának nincs helye.

(7)⁶⁸ A természetes személy ügyfélnek akkor van eljárási képessége, ha cselekvőképésnek minősül. Jogszabályban meghatározott esetben a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személyt is megilleti az eljárási képesség. Ha eziránt kétség merül fel, az eljáró hatóság hivatalból vizsgálja az eljárási képesség meglétét, és ha annak hiányát állapítja meg, úgy az ügyfél helyett törvényes képviselőjét vonja be az eljárásba, illetve az erre vonatkozó iratok csatolásával ügygondnok kirendelését kéri, vagy ha törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi - az ügygondnok kirendelésére vonatkozó részletes szabályok meghatározásával -, maga gondoskodik ügygondnok kirendeléséről.

(8)⁶⁹ Az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfélen kívüli ügyféli jogállást megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

⁶² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶³ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 10.

⁶⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (4). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (4). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 12. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁶⁷ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 12. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁶⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 12. § (2). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (8) a).

⁶⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 6. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

Jogutódlás⁷⁰

16. §⁷¹ (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, vagy ha a hatósági ügy személyes jellege vagy a kötelezettség tartalma nem zárja ki, a polgári jog szerinti jogutódja lép

*a)*⁷² hivatalból indított eljárásban a kieső ügyfél vagy

b) kérelemre indult eljárásban - az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfelet kivéve - a kieső ügyfél helyébe.

(2)⁷³ Kérelemre indult eljárásban a kérelmező ügyfél jogutódja - az eljárásról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a jogutódlástól számított hat hónapon belül - kérheti a jogutódlás megállapítását.

(3)⁷⁴ Jogszabály lehetővé teheti, hogy a jogerős határozat alapján jogosított ügyfél helyébe jogutódja lépjen. Ha a jogerős határozattal megállapított kötelezettség tekintetében a kötelezett helyébe jogutód lép, számára - indokolt kérelmére új teljesítési határidő megállapításával - lehetőséget kell biztosítani a kötelezettség önkéntes teljesítésére.

(4)⁷⁵ A hatóságnak a jogutódlás előtt hozott végzése hatályos a jogutóddal szemben, kivéve

a) a jogelőd természetes személy ügyféllel szemben az eljárás akadályozása vagy az idézésről való távolmaradás miatt kötelezettséget megállapító végzést,

b) a jogelőd számára fizetési kedvezményt megállapító végzést, ideértve a késedelmi pótlék elengedéséről vagy mérsékléséről szóló végzést is és

c) a jogelőd természetes személy ügyfél számára költségmentességet engedélyező végzést.

(5) Jogutód hiányában a jogszabálysértő, illetve a közérdeket sértő vagy veszélyeztető állapot megszüntetéséről az eljáró hatóság hivatalból intézkedik.

(6)⁷⁶ A jogutódlás, valamint az új teljesítési határidő megállapítása kérdésében hozott végzést az ügyféllel közölni kell. A jogutódlás tárgyában hozott és az új teljesítési határidő megállapítását megtagadó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

Adatkezelés⁷⁷

⁷⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 7. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁷¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 7. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷² Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁷³ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁷⁴ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (4). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁷⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁷⁶ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (5). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁷⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 8. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

17. §⁷⁸ (1)⁷⁹ A hatósági eljárás tartama alatt, illetve a hatóság által nyújtott szolgáltatás teljesítése során - különösen az iratokba való betekintés engedélyezésénél, a tárgyalás során, a döntés szerkesztésénél és a döntésnek hirdetményi úton való közzétételénél - a hatóság gondoskodik arról, hogy a törvény által védett titok és a hivatás gyakorlásához kötött titok (a továbbiakban együtt: védett adat) ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen.

(2)⁸⁰ A hatóság az eljárása során, illetve az általa nyújtott szolgáltatás teljesítésekor jogosult a természetes személy ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője azonosítása céljából

a) nevének,

b) születési nevének,

c) születési idejének,

d) születési helyének,

e) anyja nevének,

f) lakcímének, valamint

g) külön törvényben vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendeletében meghatározott személyes adatának kezelésére.

(3)⁸¹ A hatóság törvény eltérő rendelkezése hiányában jogosult az eljárás lefolytatásához, illetve a szolgáltatás nyújtásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatok megismerésére és kezelésére.

(4)⁸² A hatóság az eljárása, illetve szolgáltatása nyújtása során - jogszabályban meghatározott módon és körben - jogosult az eljárás lefolytatásához szükséges védett adat megismerésére.

(5)⁸³ A hatóság az eljárás, illetve szolgáltatás nyújtása során a személyes adatot és a védett adatot - az ugyanazon ügyben folyó, e törvényben szabályozott eljárások kivételével - csak akkor továbbíthatja más szervhez, ha azt törvény megengedi, vagy ha az érintett ehhez hozzájárult. A hozzájárulást az érintett az ügyintézési rendelkezésben, továbbá - ha jogszabály lehetővé teszi, - az érintett elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett telefonon is megadhatja.

(6) Az adat védelmére vonatkozó szabályok megtartása nem vezethet a jogorvoslathoz való jog korlátozásához.

(7)⁸⁴ A hatóság eljárásának jogerős befejezését követően az eljárása során megismert és kezelt személyes adatokat zárolja. A hatóság a zárt személyes adatokat az eljárás tárgyát képező ügy iratainak selejtezéséig vagy levéltári őrizetbe adásáig tárolja, azokat kizárólag a jogerős döntésének

⁷⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 8. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁹ Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) a).

⁸⁰ Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) b).

⁸¹ Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) c).

⁸² Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) d).

⁸³ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től. Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) e).

⁸⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (5). Hatályos: 2012. II. 1-től.

végrehajtása, a jogerős döntésében foglaltak ellenőrzése vagy a jogerős döntésével összefüggő jogorvoslat vagy döntés-felülvizsgálat céljából kezelheti, és kizárólag e személyes adatok kezelésére jogosult más szerv vagy személy részére továbbíthatja.

(8)⁸⁵ Törvény a (7) bekezdésben meghatározottnál rövidebb adatkezelési időtartamot is megállapíthat.

17/A. §⁸⁶ (1) A természetes személy ügyfelekre vonatkozó, az ügyfelekkel vagy más hatóságokkal való kapcsolattartásra használt azonosító adatokat a hatóság más adatoktól elkülönítve, olyan módon kezeli, hogy a nyilvántartások összekapcsolását mindkét nyilvántartáshoz történő jogosulatlan hozzáférés esetén is műszaki megoldás akadályozza meg.

(2) Ha a hatóság különleges adatot az ügyfél hozzájárulása alapján továbbít, az ügyfél a hozzájárulását az alábbi módokon is megadhatja:

a) hozzájárulás adása az ügyintézési rendelkezésben,

b) hozzájárulás az ügyfél ügyintézési rendelkezésében meghatározott módon hitelesített elektronikus nyilatkozatában,

c)⁸⁷ ha jogszabály lehetővé teszi, hozzájárulás adása telefonon az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítéssel.

II. Fejezet

Joghatóság, hatáskör, illetékesség

Joghatóság

18. §⁸⁸ (1)⁸⁹ Magyar állampolgár, Magyarországon nyilvántartásba vett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél hatósági ügyében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - Magyarországon területén a magyar hatóság jár el.

(2)⁹⁰ Ha az ügyfél nem magyar állampolgár, illetve külföldön nyilvántartásba vett jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akkor hatósági ügyében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - Magyarországon területén magyar hatóság jár el, feltéve, hogy az eljárásban az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusát vagy magyar jogszabályt kell alkalmazni.

(3) Törvény vagy kormányrendelet alapján az ügyfél hatósági ügyében külföldön a külpolitikáért felelős miniszter vagy a konzuli tisztviselő jár el.

⁸⁵ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (5). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁸⁶ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (2). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁸⁷ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 9. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1), 50. §.

⁹⁰ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1).

A hatáskör megállapítása és az eljárási kötelezettség

19. § (1)⁹¹ A hatóság hatáskörét - a hatósági eljárás körébe tartozó ügyfajta meghatározásával - jogszabály állapítja meg. Jogszabályban kell megjelölni az elsőfokú, továbbá ha az nem a 106. és 107. §-ban megjelölt hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságot.

(1a)⁹² Törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott ügyekben az integrált ügyfélszolgálat (a továbbiakban: kormányablak) az ügyre vonatkozó külön jogszabályban meghatározott, az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság mellett az elsőfokú eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnak minősül.

(2)⁹³ Ha önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, önkormányzati hatósági ügyben első fokon a képviselő-testület jár el. A képviselő-testület ezt a hatáskörét a polgármesterre, a bizottságra, a társulására vagy a jegyzőre ruházhatja át.

(3)⁹⁴ A hatóság a hatáskörét vagy annak gyakorlását más hatóságra nem ruházhatja át, kivéve, ha törvény a hatáskör törvényben meghatározott esetben, az ott meghatározott másik hatóságra való átruházását kivételesen lehetővé teszi. Nem minősül a hatáskör átruházásának, ha a hatáskör gyakorlója kiadmányozási jogát jogszerűen átengedte.

(4)⁹⁵ A hatóságtól a hatáskörébe tartozó ügy nem vonható el. Nem minősül a hatáskör elvonásának, ha az ügyben hatáskörrel rendelkező, e törvény szerint kijelölt más hatóság jár el, vagy törvény vagy kormányrendelet alapján több hatóság a hatáskörét megosztva gyakorolja.

(5) Ha a bíróság valamely ügyben a hatáskörét vagy annak hiányát állapította meg, vagy az ügy érdemében határozott, ez a döntés az eljáró hatóságra kötelező.

20. § (1)⁹⁶ A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén, valamint kijelölés alapján köteles eljárni.

(2)⁹⁷ Ha a hatóság eljárási kötelességének a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget, a felügyeleti szerv az erre irányuló kérelem megérkezésétől vagy a hivatalos tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül kivizsgálja a mulasztás okát, és a mulasztó hatóságot az eljárás soron kívüli lefolytatására utasítja. Nincs helye az eljárás lefolytatására történő utasításnak, ha a 71. § (2) bekezdés alkalmazásának van helye.

⁹¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 10. §. A második mondat szövegét módosította: 2010. évi CXXII. törvény 164. §. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁹² Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (4). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁹³ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.

⁹⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 10. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 10. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (6). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3)⁹⁸ Ha a felügyeleti szerv által megállapított újabb határidő eredménytelenül telt el, a felügyeleti szerv az eljárásra haladéktalanul - a (4) és (5) bekezdésben foglalt kivétellel - a mulasztóval azonos hatáskörű másik hatóságot jelöl ki, egyidejűleg a mulasztó hatóság vezetője ellen fegyelmi eljárást kezdeményez. A kezdeményezés alapján a fegyelmi eljárás megindítása kötelező. A kijelölt hatóság soron kívül köteles döntést hozni.

(4)⁹⁹ Az ismételten mulasztó hatóságtól az ügy nem vonható el, és az eljárásra más hatóság nem jelölhető ki, ha a hatóság hatásköre hatósági igazolvány vagy hatósági bizonyítvány kiadására, hatósági nyilvántartás vezetésére terjed ki, vagy ha hatásköre kizárólagos. A hatóság legkésőbb a felügyeleti szerv utasításától számított tizenöt napon belül köteles eleget tenni elmulasztott kötelezettségének. A felügyeleti szerv az utasítással egyidejűleg fegyelmi eljárást kezdeményez a mulasztó hatóság vezetője ellen, amely kezdeményezés alapján a fegyelmi eljárás megindítása kötelező.

(5)¹⁰⁰ Ha a képviselő-testület, a polgármester, a bizottság, a társulás vagy a jegyző (a továbbiakban együtt: önkormányzati hatóság) önkormányzati hatósági ügyben eljárási kötelezettségét elmulasztotta, a fővárosi és megyei kormányhivatal felhívja a mulasztó tisztségviselőt vagy testületet, hogy soron kívül, de legkésőbb huszonegy napon belül folytassa le az eljárást.

(6)¹⁰¹ Az (5) bekezdés alapján az önkormányzati hatósághoz intézett felhívás eredménytelensége esetén az ügyfél vagy a fővárosi és megyei kormányhivatal, továbbá ha az adott ügyben nincs felügyeleti szerv, vagy a felügyeleti szerv az intézkedési, eljárási kötelezettségének nem tesz eleget, az ügyfél kérelmére a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság kötelezi a hatóságot az eljárás lefolytatására.

(7)¹⁰² Az (1)-(4) bekezdésben foglaltakat a szakhatósági eljárásra és a fellebbezési eljárásra is alkalmazni kell. E rendelkezések akkor is irányadók, ha - a határozat megsemmisítése vagy hatályon kívül helyezése folytán - a hatóság az ügyintézési határidőn belül nem tesz eleget az új eljárás lefolytatására irányuló kötelezettségének.

(8)¹⁰³ A felügyeleti szerv a (2) bekezdés szerinti intézkedésről, valamint az eljáró hatóság (3) bekezdés szerint történő kijelöléséről az ügyfelet értesíti, továbbá ellenőrzi, hogy a hatóság a mulasztást követően, illetve a kijelölt hatóság határidőn belül eleget tesz-e eljárási kötelezettségének. A fővárosi és megyei kormányhivatal értesíti az ügyfelet az (5) bekezdés szerinti felhívásáról, egyidejűleg felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy a felhívás

⁹⁸ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 11., 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁹⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (7). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁰⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 11. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), (2), 2011. évi CLXXIV. törvény 51. §, 52. §, 53. §, 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) a), b).

¹⁰¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 11. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) b).

¹⁰² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 11. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) b).

eredménytelensége esetén a (6) bekezdés szerint a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat.

(9)¹⁰⁴ A hatóság eljárási kötelezettségének elmulasztása esetén a mulasztás megszüntetésére felszólító, az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívásban (a továbbiakban: ügyészi felhívás) megállapított határidő eredménytelen elteltét követően az ügyész a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat a hatóság eljárásra kötelezése iránt.

Illetékesség

21. § (1)¹⁰⁵ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az azonos hatáskörű hatóságok közül az a hatóság jár el, amelynek illetékességi területén

*a)*¹⁰⁶ az ügyfél lakóhelye, tartózkodási helye, ennek hiányában értesítési címe (a továbbiakban együtt: lakcím), illetve székhelye, telephelye, fióktelepe (a továbbiakban együtt: székhely) van,

b) az ügy tárgyát képező ingatlan fekszik,

*c)*¹⁰⁷ az ügy tárgyát képező tevékenységet gyakorolják vagy gyakorolni kívánják, vagy

d) a jogellenes magatartást elkövették.

(2)¹⁰⁸ Ha törvény vagy kormányrendelet hatósági ügyben több hatóságot jogosít fel valamely hatáskör gyakorlására, jogszabály a hatóságok illetékességére csak azonos okot állapíthat meg.

(3)¹⁰⁹

(4)¹¹⁰ Ha az ügyfél lakcíme ismeretlen, az (1) bekezdés *a)* pontjára alapított illetékességet az ügyfél utolsó ismert hazai lakcíme alapján kell megállapítani. Ennek hiányában - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az eljárásra az adott ügyfajtában a fővárosban eljárásra jogosult hatóság, jegyző hatáskörébe tartozó ügyben a fővárosi főjegyző az illetékes.

(5)¹¹¹ Az ügyben illetékességgel rendelkező azonos hatáskörű hatóságok közül az ügyfél kérelmének hiányában az jár el, amelynél az eljárás előbb indult meg (a továbbiakban: megelőzés).

(6)¹¹² Ha a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság a megelőzés alapján már eljár, vagy más hatóság előtt eljárás van folyamatban, saját eljárását megszünteti, illetve szükség esetén

¹⁰⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.

¹⁰⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 12. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰⁶ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (5). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

¹⁰⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

¹⁰⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 12. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁰⁹ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 5. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹¹⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹¹¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹¹² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 12. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

a döntést visszavonja, és erről szóló döntését a korábban eljárt, illetve a folyamatban lévő ügyben eljáró hatósággal és az ügyféllel közli. Az eljárást megszüntető végzés és a döntést visszavonó döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

A joghatóság, a hatáskör és az illetékesség vizsgálata

22. § (1) A hatóság a joghatóságát - ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot -, valamint hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni.

(2)¹¹³ Hatáskör vagy illetékesség hiányában a hatóság a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat - az ügyfél egyidejű értesítése mellett - haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem megérkezésétől, folyamatban levő ügyben a hatáskör és illetékesség hiányának megállapításától számított nyolc napon belül átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

(3)¹¹⁴ A hatóság - tekintet nélkül a joghatóságára, valamint a hatáskörére és az illetékességére - hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a kérelem elháríthatatlan kárral, a személyiségi jogok elháríthatatlan sérelmével vagy elháríthatatlan veszéllyel járna.

(4)¹¹⁵ A hatóság az ideiglenes intézkedéséről szóló végzését közli az ügyféllel, valamint a joghatósággal és hatáskörrel rendelkező illetékes hatósággal, amely az ideiglenes intézkedés szükségességét felülvizsgálja, és szükség esetén megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedést.

(5) Az ideiglenes intézkedés felülvizsgálatánál nem érvényesül a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok védelme.

Hatásköri, illetékességi vita

23. § (1)¹¹⁶ Ha ugyanabban az ügyben

a) több hatóság állapította meg hatáskörét és illetékességét,

b) több hatóság állapította meg hatáskörének és illetékességének hiányát, és emiatt az eljárás nem indulhat meg vagy nincs folyamatban,

c) több illetékes hatóság előtt indult az eljárás, és a megelőzés alapján nem lehet eldönteni, hogy melyik hatóság jogosult az eljárásra,

az érdekelt hatóságok kötelesek egymás között megkísérelni a vita eldöntését.

(2)¹¹⁷ Az egyeztetést annak a hatóságnak kell kezdeményeznie, amelyiknél az eljárás később indult meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az ügyfél az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás nem vezetett eredményre, az eljáró hatóságot a következő szerv jelöli ki:

¹¹³ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹¹⁴ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (2). Hatályos: 2014. III. 15-től.

¹¹⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 13. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹¹⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 14. § (1). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

¹¹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

a)¹¹⁸ illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal,

b)¹¹⁹ hatásköri összeütközés esetén a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.

(4)¹²⁰ Az egyeztetést kezdeményező hatóság kérelmére a (3) bekezdés a) pontjában foglalt esetben tizenöt napon belül kell kijelölni az eljáró hatóságot.

(5)¹²¹ Ha az egyeztetés sikerrel járt, az (1) bekezdés a) és c) pontja esetében az a hatóság, amely a továbbiakban nem jár el, az előtte folyamatban lévő eljárást megszünteti, az eljárás során hozott döntését visszavonja, egyúttal az ügy iratait és bizonyítékait átteszi az eljárást lefolytató hatósághoz. Az eljárást megszüntető végzés és a döntést visszavonó döntés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(6)¹²² Az illetékességi vitában hozott végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

24. § (1)¹²³ A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a hatásköri vitában az ügyfél vagy a hatóság kérelmére soron kívül nemperes eljárásban dönt.

(2)¹²⁴ A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

Eljárás az illetékességi területen kívül

25. § (1) A hatóság az illetékességi területén kívül akkor végezhet eljárási cselekményt, ha ezt törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi.

(2)¹²⁵ A fővárosi kerületi illetékességű hatóság a főváros egész területén végezhet eljárási cselekményt.

Belföldi jogsegély

26. §¹²⁶ (1) Jogsegélyt akkor lehet kérni, ha

a) az ügyben a megkereső hatóság illetékességi területén kívül kell valamely eljárási cselekményt elvégezni,

¹¹⁸ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) c).

¹¹⁹ Módosította: 2012. évi CCXI. törvény 47. § a).

¹²⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 14. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹²¹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 14. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

¹²² Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 14. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹²³ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 13., 2012. évi CCXI. törvény 47. § a).

¹²⁴ Módosította: 2012. évi CCXI. törvény 47. § a).

¹²⁵ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 52. §.

¹²⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 15. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

b) azt az ügyfél jogos érdeke vagy a költségtakarékosság indokolja, vagy
c) az ügy elbírálásához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel más hatóság, egyéb állami, önkormányzati szerv vagy - ha törvény meghatározott ügyfajtában lehetővé teszi - egyéb szerv vagy személy rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott megkeresést az ügy jellegétől függően a megkereső hatósággal azonos hatáskörű illetékes hatósághoz, ennek hiányában az illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez kell intézni.

(3)¹²⁷ Kérelemre indult eljárásban az ügyfélnek az eljárásban szükséges személyes adatainak kezeléséhez való hozzájárulását vélelmezni kell a jogsegély teljesítése céljából, az ahhoz szükséges mértékben továbbított személyes adatok tekintetében is. Hivatalból indult eljárásban a hatóság a jogszabály alapján kezelhető adatok közül a jogsegély teljesítése céljából szükséges személyes adatokat továbbíthatja a megkeresett szervhez.

(4)¹²⁸ A megkeresett szerv vagy személy csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha az jogszabályba ütközik. Ha a jogsegély nyújtására más szerv jogosult, a megkeresett szerv vagy személy a megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a megkeresés megérkezésétől számított öt napon belül e szervhez továbbítja, és erről egyidejűleg tájékoztatja a megkereső hatóságot.

(5)¹²⁹ A megkeresést a belföldi jogsegélynek a megkeresett szervhez történő beérkezését követően

a) az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában szabályozott esetben tizenöt napon belül,

*b)*¹³⁰ az (1) bekezdés *c)* pontjában szabályozott esetben öt napon belül,

*c)*¹³¹

*d)*¹³²

kell teljesíteni.

(5a)¹³³ Ha a megkereső hatóság közvetlen elektronikus hozzáféréssel is rendelkezik az eljárásához szükséges adatot nyilvántartó szerv nyilvántartásához, az adatot a nyilvántartásból közvetlen lekérdezéssel szerzi meg, kivéve, ha a nyilvántartáshoz való hozzáférés üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény miatt az (5) bekezdés *d)* pont szerinti határidőn belül nem lehetséges.

(6)¹³⁴

(7)¹³⁵ Ha a megkeresett szerv vagy személy határidőre nem teljesíti a megkeresést, a megkereső hatóság - határidő tűzésével - tájékoztatást kér a megkeresett szervtől vagy személytől ennek

¹²⁷ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

¹²⁸ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹²⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (8). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹³⁰ Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 108. § a).

¹³¹ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi CCX. törvény 58. § a). Hatálytalan: 2013. II. 1-től.

¹³² Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § a). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

¹³³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (9). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹³⁴ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § b). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

¹³⁵ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (11). Hatályos: 2012. II. 1-től.

okáról. Ha a megkeresett szerv vagy személy nem teljesíti a tájékoztatást, illetve az eljárási cselekmény elvégzésére irányuló megkeresés teljesítését továbbra is megtagadja vagy elmulasztja, akkor a megkereső hatóság - az (1) bekezdés *c*) pontjában foglalt esetet kivéve - jogosult a megkeresett szerv vagy személy egyidejű értesítése mellett az eljárási cselekményt elvégezni, továbbá ha a megkeresett szerv vagy személy felügyeleti szervvel rendelkező hatóság, akkor felügyeleti eljárást kezdeményez, egyéb esetben jelzi a mulasztást a szerv vezetőjének. A felügyeleti szerv tizenöt napon belül intézkedik.

(8)¹³⁶ A megkeresés teljesítésének (7) bekezdés szerinti elmaradásából eredő többletköltségeket a megkeresett szerv téríti meg.

(9)¹³⁷ Az (1) bekezdés *a*)-*b*) pontja szerinti esetekben a belföldi jogsegély iránti megkeresést kizárólag írásbelinek minősülő elektronikus úton vagy elektronikus levél útján lehet megküldeni.

(10)¹³⁸ A hatóságok az (1) bekezdés *c*) pontja szerinti esetben a belföldi jogsegély során kizárólag írásbelinek minősülő elektronikus úton vagy elektronikus levél útján tartanak kapcsolatot egymással.

Nemzetközi jogsegély

27. § (1)¹³⁹ Ha Magyarországnak valamely állammal közigazgatási jogsegélyegyezménye van, vagy annak hiányában az államok között viszonzossági gyakorlat áll fenn, vagy többoldalú nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, a hatóság a 26. § (1) bekezdésében meghatározott jogsegély érdekében külföldi hatósághoz fordulhat, illetve köteles teljesíteni a külföldről érkező jogsegélykérelmet.

(2)¹⁴⁰ A viszonzosság fennállását az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) tagállamai esetében mindaddig vélelmezni kell, ameddig eltérő állásfoglalást a külpolitikáért felelős miniszter az ügyfajta tekintetében feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben nem ad ki.

(2a)¹⁴¹ Az EGT-n kívüli államok esetében a viszonzosság fennállása tekintetében a külpolitikáért felelős miniszter állásfoglalása az irányadó, amelyet az ügyfajta tekintetében feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben alakít ki.

(3)¹⁴² Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a nemzetközi jogsegélyügyben érintett magyar és külföldi (nemzetközi) hatóság közvetlenül érintkezik egymással. Ha a magyar hatóság előtt nem ismert, hogy az (1) bekezdés szerinti jogsegélykérelem teljesítése az érintett külföldi állam melyik hatóságának hatáskörébe tartozik, a kérelmet felügyeleti

¹³⁶ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (11). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹³⁷ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 95. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³⁸ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 95. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³⁹ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 14., 131. § 6., 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1).

¹⁴⁰ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

¹⁴¹ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (3). Hatályos: 2014. I. 1-től.

¹⁴² Módosította: 2006. évi CIX. törvény 171. § (3) p), 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 16.

szervén keresztül a külpolitikáért felelős miniszterhez juttatja el. A külpolitikáért felelős miniszter a külföldi állam külügyekben illetékes minisztériuma útján továbbítja a jogsegélykérelmet a külföldi hatósághoz.

(4)¹⁴³ Ha a külföldről érkező jogsegélykérelem teljesítésére nem a megkeresett hatóság jogosult, a megkeresést átteszi a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz, és erről a megkereső felet egyidejűleg tájékoztatja.

(5)-(6)¹⁴⁴

28. § (1)¹⁴⁵ A hatóság megtagadja a külföldi megkeresés teljesítését, ha az

a)¹⁴⁶ sértené Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit vagy a közbiztonságot,

b) sértené az ügyben érintett személy alapvető jogát, vagy

c) jogszabályba ütközne.

(2)¹⁴⁷ A külföldi megkeresés teljesítésének megtagadásáról és annak okáról a megkereső felet tájékoztatni kell.

(3)¹⁴⁸

II/A. Fejezet¹⁴⁹

A kapcsolattartás általános szabályai¹⁵⁰

28/A. §¹⁵¹ (1) A hatóság

a) írásban

aa) postai úton,

ab) írásbelinek minősülő elektronikus úton, ideértve a telefaxot,

ac) személyesen átadott irat útján,

ad) kézbesítési meghatalmazott útján,

ae) a hatóság kézbesítője útján,

af) kézbesítési ügygondnok útján,

ag) hirdetményi úton, vagy

b) szóban

ba) személyesen

¹⁴³ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 7.

¹⁴⁴ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 8. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹⁴⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 16. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁴⁶ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1).

¹⁴⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 9.

¹⁴⁸ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 10. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹⁴⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁵⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁵¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (3). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

bb) hangkapcsolatot biztosító elektronikus úton, ideértve a telefont, vagy

c) írásbelinek nem minősíthető elektronikus úton

tart kapcsolatot az ügyféllel.

(2) Az (1) bekezdést megfelelően alkalmazni kell az ügyfél és a hatóság, valamint a hatóságok egymással történő kapcsolattartására.

(2a)¹⁵² Az iratkezelési rendszerek közötti iratáthelyezés szolgáltatáshoz csatlakozott hatóság írásban e szolgáltatás igénybevételével is kapcsolatot tarthat más hatósággal.

(3) Több igénybe vehető kapcsolattartási forma közül a hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság szempontjai alapján választ, előnyben részesítve az elektronikus utat.

(4) Az első kapcsolatfelvétel alkalmával a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a kapcsolattartás lehetséges formáira, és tájékoztatást ad a kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségéről, valamint a hatóság által nyújtott elektronikus tájékoztatás elérhetőségéről.

(5) Az ügyfél a választott kapcsolattartási formáról más - a hatóságnál rendelkezésre álló - formára áttérhet. A hatóság akkor tagadhatja meg az ügyfél által választott új kapcsolattartási forma alkalmazását, ha az ügyfél visszaélészerűen kívánja azt igénybe venni.

(6) Az ügyfél kapcsolattartási forma változtatása esetén nem követelheti az eljárás korábbi szakaszában készült iratok, nyilatkozatok új formában történő megküldését.

(7) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet esetén, valamint jogszabály rendelkezése alapján bármilyen módon tarthat kapcsolatot a hatóság és az ügyfél, a kapcsolattartás időpontját és módját az iratra feljegyzéssel, vagy más módon az információ megőrzését biztosító módon rögzíteni kell.

(8) Az ügyfélre vonatkozó kapcsolattartási szabályokat az eljárás egyéb résztvevőjére is alkalmazni kell.

Kapcsolattartás elektronikus úton¹⁵³

28/B. §¹⁵⁴ (1) Ha törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet eltérően nem rendelkezik, az ügyfél - jogszabályban meghatározott feltételekkel - jogosult elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, kivéve, ha az az adott kapcsolattartás tekintetében nem értelmezhető.

(1a)¹⁵⁵ Az ügyfél jogosult elektronikus úton kapcsolatot tartani a kormányablakkal, kivéve ha az az adott kapcsolattartás tekintetében nem értelmezhető.

(2) Az ügyfél akkor köteles elektronikus úton kapcsolatot tartani a hatósággal, ha azt törvény az adott ügyben vagy eljárási cselekmény vonatkozásában előírja.

(3)¹⁵⁶ Törvény eltérő rendelkezése hiányában nem alkalmazható elektronikus út a 20. § (6) bekezdése és a 24. § (1) bekezdése szerinti kérelem vonatkozásában.

¹⁵² Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

¹⁵³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁵⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (4). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

¹⁵⁵ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 1. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

¹⁵⁶ Módosította: 2015. évi CLXXX. törvény 24. § (2).

(4) A hatóság elektronikus úton tartja a kapcsolatot az ügyféllel, ha az ügyfél azt igényli, továbbá ha az ügyfél a kérelmet elektronikus úton nyújtotta be, és az alkalmazandó kapcsolattartási formáról másként nem rendelkezett.

(5)¹⁵⁷ A hatóság - ahol technikai felkészültsége lehetővé teszi - jogszabályban meghatározott feltételekkel a szóbeli és az írásbelinek nem minősülő elektronikus nyilatkozaton alapuló kapcsolattartást is alkalmazza, illetve az ügyfél által alkalmazott ilyen kapcsolattartást is elfogadja, így különösen a rövid szöveges üzenet formát, valamint az elektronikus levél formát.

Tájékoztatás¹⁵⁸

28/C. §¹⁵⁹ (1)¹⁶⁰ Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ügyfél az e fejezetben meghatározott valamennyi kapcsolattartási formát használhatja tájékoztatáskérés céljából, és ha jogszabály lehetővé teszi, az e fejezetben meghatározott valamennyi kapcsolattartási formát használhatja időpontfoglalás céljából.

(2)¹⁶¹

(3) Ha a tájékoztatás az ügy irataiban lévő adatra vonatkozik, és az ügyfél az ügy jellege szerinti és az eljáró hatóság által jogszabály alapján kezelhető adatokkal magát a tájékoztatás iránti kérelmében azonosította, a tájékoztatást nem lehet megtagadni.

(4)¹⁶² A hatóság a tájékoztatást nem köteles teljesíteni, ha az ügyfél a tájékoztatáskéréshez való jogát visszaélészerűen gyakorolja. Visszaélészerű a joggyakorlás különösen, ha a tájékoztatáskérést megelőző nyolc napon belül az ügyféllel a hatóság döntést közölt, vagy olyan eljárási cselekményre került sor, amelyben az ügyfél részt vett.

Kapcsolattartás hirdetményi úton¹⁶³

28/D. §¹⁶⁴ (1) Törvény vagy kormányrendelet úgy rendelkezhet, hogy ha az eljárás jelentős számú ügyfelet érint, akkor - az eljárás megindításáról szóló értesítés, valamint az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével - a hatóság az ügyféllel hirdetményi úton tarthat kapcsolatot.

(2) Az ügyfél kérelmére a hatóság az írásbeli kapcsolattartás egyéb formájának alkalmazásával közli az ügyféllel a döntését.

¹⁵⁷ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (4). Hatályos: 2014. I. 1-től.

¹⁵⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁵⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁰ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (6). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

¹⁶¹ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

¹⁶² Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹⁶³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (12). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁶⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (12). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3) Jelentős számú ügyfelet érint az eljárás, ha több mint ötven ügyfél érintett az eljárás megindításakor. Törvény vagy kormányrendelet ennél több ügyfél érintettségéhez is kötheti a hirdetményi kapcsolattartás előírását.

III. Fejezet

Az elsőfokú eljárás

Az eljárás megindítása

29. § (1)¹⁶⁵ A hatósági eljárás az ügyfél kérelmére vagy hivatalból indul meg.

(1a)¹⁶⁶ A hivatalból folytatott eljárásra a hivatalból indított eljárás szabályai az irányadók.

(1b)¹⁶⁷ A kérelemre induló eljárás sommás eljárás, ha

a) a kérelem és mellékletei, valamint a hatóság rendelkezésére álló adatok (ide értve az olyan adatokat is, amelyek szolgáltatására a kérelmező nem kötelezhető) alapján a tényállás tisztázott,

b) nincs ellenérdekű ügyfél és

c) az eljárásra irányadó ügyintézési határidő nem éri el a két hónapot, vagy a hatvan napot.

(1c)¹⁶⁸ Ha a hatóság megállapítja, hogy az (1b) bekezdésben meghatározott bármely feltétel nem áll fenn, a sommás eljárás szabályait mellőzi, és függő hatályú döntést vagy a 71/A. § (6) bekezdés

a) pontjában meghatározott határidőben az ott meghatározott valamely döntést hoz.

(2) A hatóság köteles a hatáskörébe tartozó ügyben illetékességi területén hivatalból megindítani az eljárást, ha

a) ezt jogszabály előírja,

b) erre felügyeleti szerve utasította, a bíróság kötelezte,

c) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetről szerez tudomást.

(3)¹⁶⁹ Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindításáról

a) a hivatalból indult eljárásban az ismert ügyfelet az első eljárási cselekmény elvégzésétől,

b) a kérelemre indult eljárásban - az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfelet kivéve - az ismert ügyfelet a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül értesíteni kell.

¹⁶⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁶ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (13). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁶⁷ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 96. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁸ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 96. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

(3a)¹⁷⁰ A hatóság mellőzheti az eljárás megindításáról szóló értesítést azon eljárásokban, amelyekben a kérelmezett jog gyakorlásáról is rendelkező 71/A. § szerinti függő hatályú döntés meghozatalának van helye.

(4) Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha

a) az veszélyeztetné az eljárás eredményességét,

b)¹⁷¹ az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy az eljárást megszünteti,

c)¹⁷²

d) azt honvédelmi, nemzetbiztonsági, közbiztonsági okból jogszabály kizárja.

(5) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a)¹⁷³ az ügy tárgyát, iktatási számát, az eljárás megindításának napját és az adott ügyfajta irányadó ügyintézési határidőt, az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokat, az ügyintéző nevét és hivatali elérhetőségét,

b) az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségére irányuló tájékoztatást,

c) hivatalból indult eljárásban az erre történő utalást, kérelemre indult eljárásban a kérelmező ügyfél nevét,

d)¹⁷⁴

(6)¹⁷⁵ Ha jogszabály további értesítési formát nem állapít meg, a hatásterületen élő ügyfeleket és a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezeteket az eljárás megindításáról hirdetményi úton kell értesíteni. Az értesítés közhírré tehető.

(7)¹⁷⁶ A hirdetmény és közhírré tétel útján közölt értesítés tartalmazza:

a) az ügy tárgyát és rövid ismertetését,

b) a vélelmezett hatásterület kiterjedését,

c) a tájékoztatást arról, hogy az érintettek hol és mikor tekinthetnek be az ügy irataiba.

(8)¹⁷⁷ A hatóság a hivatalbóli eljárást kezdeményező személyt vagy szervet kérelmére tájékoztatja az eljárás megindításáról, valamint a foganatosított hatósági intézkedésről.

¹⁷⁰ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 96. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (3). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹⁷² Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §. Hatálytalan: 2012. II. 1-től.

¹⁷³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (4). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁴ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 11. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

¹⁷⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (5). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

¹⁷⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (5). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (14). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(9)¹⁷⁸ Ha az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfél kéri, a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül a hatóság értesíti

a) az ügy iktatási számáról, az ügyintéző nevééről és hivatali elérhetőségéről,

b) az eljárás megindításának napjáról, az ügyintézési határidőről, az ügyintézési határidőbe nem számító időtartamokról, a hatóság eljárási kötelezettségének elmulasztása esetén követendő eljárásról,

c) az iratokba való betekintés és nyilatkozattétel lehetőségéről, valamint

d) arról, hogy kérelme a szükséges adatainak kezeléséhez és belföldi jogsegély, valamint szakhatósági eljárás lefolytatása céljából történő továbbításához való hozzájárulásnak minősül.

(10)¹⁷⁹ A 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezetek kormányrendeletben meghatározott adatbázis alapján történő értesítése az (5) és a (7) bekezdés szerinti adatokat együttesen tartalmazza.

(11)¹⁸⁰ A hatóság külön kérelem nélkül is az ügyfél anyanyelvére lefordított értesítést küld az eljárás megindításáról annak a magyar nyelvet nem beszélő ügyfélnek, akivel szemben az eljárást folytatja. Az értesítés az (5) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza a nyelvhasználati és az ezzel járó költségviselési szabályokról szóló tájékoztatást.

(12)¹⁸¹ A 28/D. §-ban meghatározott esetben az eljárás megindításáról szóló értesítésre a (3)-(5) bekezdést kell alkalmazni azzal, hogy az értesítés az (5) bekezdésben meghatározottakon túl tartalmazza

a) az arra való felhívást, hogy a hatóság a továbbiakban hirdetményi úton tartja a kapcsolatot az ügyféllel,

b) annak megjelölését, hogy az ügyfél a hirdetményeket hol tekintheti meg, és a hirdetményi úton történő kapcsolattartás egyéb szabályait, valamint

c) a 28/D. § (2) bekezdésében és a 78/A. § b) pontjában foglalt lehetőségről való tájékoztatást.

Ideiglenes biztosítási intézkedés¹⁸²

29/A. §¹⁸³ (1)¹⁸⁴ Ha az eljárás tárgyát képező kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van, a hatóság a pénzkövetelés biztosítását vagy meghatározott dolog zárlatát ideiglenes biztosítási intézkedésként az erre okot adó körülmények felmerülésétől számított öt napon belül e törvény biztosítási intézkedésre vonatkozó szabályainak alkalmazásával az ügy érdekében való döntéshozatalt megelőzően is elrendelheti.

¹⁷⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 18. § (5). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2), 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

¹⁷⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 18. § (6). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

¹⁸⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 18. § (6). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

¹⁸¹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (15). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁸² Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 19. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

¹⁸³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 19. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁴ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

(2) Az ideiglenes biztosítási intézkedést a hatóság visszavonja, ha az elrendelésének oka megszűnt, vagy ha az ideiglenes biztosítási intézkedést meghatározott összeg biztosítására rendelték el, és ezt az összeget a hatóságnál letétbe helyezték.

(3) Az ideiglenes biztosítási intézkedés hatályát veszti a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedésével.

A kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítása

30. §¹⁸⁵ A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül elutasítja, ha

- a)* az eljárásra magyar hatóságnak nincs joghatósága,
- b)* a hatóságnak nincs hatásköre vagy nem illetékes, és a kérelem áttételének nincs helye,
- c)* a kérelem nyilvánvalóan lehetetlen célra irányul,
- d)* jogszabály a kérelem előterjesztésére határidőt vagy határnapot állapít meg, és a kérelem idő előtti vagy elkésett,
- e)* a hatóság a kérelmet érdemben már elbírálta, és változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ugyanazon jog érvényesítésére irányuló újabb kérelmet nyújtottak be, és újrafelvételnek nincs helye, feltéve, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását jogszabály nem zárja ki,
- f)* a kérelem nyilvánvalóan nem az előterjesztésére jogosulttól származik, vagy
- g)* a kérelem tartalmából megállapítható, hogy az ügy nem hatósági ügy.

Az eljárás megszüntetése

31. § (1) A hatóság az eljárást megszünteti, ha¹⁸⁶

- a)* a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,
- b)* az ügy tárgyát képező vagyontárgy megsemmisült vagy olyan mértékben károsodott, hogy az eljárás okafogyottá vált,
- c)*¹⁸⁷ az eljárás kérelemre indult és az ügyfél kérelmét visszavonta, kivéve ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és nem mindegyikük vonta vissza kérelmét,
- d)*¹⁸⁸ az ügyfél halála vagy a jogi személy, illetve a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet megszűnése következtében az eljárás okafogyottá vált, és eljárásbeli jogutódlás sem következett be,
- e)*¹⁸⁹ az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn,

¹⁸⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 20. §. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

¹⁸⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 12.

¹⁸⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 13.

¹⁸⁸ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 17.

¹⁸⁹ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 14.

f)¹⁹⁰ az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívása ellenére nem gondoskodik a képviselet-ellátásra alkalmas személy meghatalmazásáról vagy nem jár el személyesen, kivéve, ha az eljárás hivatalból is megindítható, és a hatóság az eljárást hivatalból folytatja, vagy ha az eljárásban több kérelmező vesz részt, és ők személyesen járnak el vagy képviselőjüket a hatóság nem utasította vissza,

g) jogszabályváltozás miatt az ügy elbírálása a továbbiakban már nem hatósági hatáskörbe tartozik,

h)¹⁹¹ a hatósági eljárásért illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat (a továbbiakban: díj) kell fizetni, vagy a hatóság az ügyfelet eljárási költség előlegezésére kötelezi, és az ügyfél a fizetési kötelezettségének a hatóság erre irányuló felhívása ellenére az erre tűzött határidő alatt nem tesz eleget és költségmentességben sem részesül,

i)¹⁹² hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény,

j)¹⁹³ a hivatalbóli eljárás jogsértést nem tárt fel,

k)¹⁹⁴ hivatalbóli eljárás folyamán észleli, hogy az eljárás lefolytatására már az eljárás megindításakor sem volt joghatósága vagy hatásköre, és áttételnek nincs helye,

l)¹⁹⁵ az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el, és törvény nem biztosít lehetőséget az eljárás felfüggesztésére.

(2)¹⁹⁶ A hatóság az eljárást megszüntetheti, ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte, illetve nyilatkozattételének elmaradása megakadályozta a tényállás tisztázását.

(3)¹⁹⁷ Ha az ügyfél az eljárást megindító kérelmét a határozat jogerőre emelkedését megelőzően az (1) bekezdés c) pontja szerint visszavonja, a hatóság a határozatát visszavonja.

(4)¹⁹⁸

¹⁹⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 21. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹¹ Megállapította: 2015. évi VIII. törvény 12. § (1). Hatályos: 2015. IV. 1-től.

¹⁹² Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (16). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁹³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (16). Hatályos: 2012. II. 1-től.

¹⁹⁴ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

¹⁹⁵ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 97. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 12.

¹⁹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 21. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁸ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 15. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

Az eljárás felfüggesztése

32. § (1)¹⁹⁹ Törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el. Amennyiben a más szerv előtti eljárás megindítására az ügyfél jogosult, erre öt megfelelő határidő kitűzése mellett fel kell hívni. Ha az ügyfél a felhívásnak nem tesz eleget, a hatóság az eljárást megszünteti.

(2)-(4)²⁰⁰

(5) Ha a jogutód kiléte vitás, ennek eldöntéséig a hatóság a folyamatban levő eljárást a kérelmező ügyfél kiesése esetén felfüggeszti, egyéb esetekben felfüggesztheti.

(6)-(7)²⁰¹

(8)²⁰² Az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakad, és az eljárás felfüggesztésének megszüntetésekor az ügyintézési határidő kivételével újra kezdődik. A felfüggesztés időtartama alatt megtett valamennyi eljárási cselekmény hatálytalan, kivéve azokat, amelyek a felfüggesztési ok megszüntetésére irányulnak.

(9) A hatóság az eljárás felfüggesztése esetén is dönthet úgy, hogy a folyamatban lévő eljárási cselekményeket és az azok teljesítésére megállapított határidőket az eljárás felfüggesztése nem érinti.

Ügyintézési határidő

33. §²⁰³ (1)²⁰⁴ A határozatot, az eljárást megszüntető végzést, valamint a másodfokú döntést hozó hatóságnak az első fokú döntést megsemmisítő és új eljárásra utasító végzését az (5) bekezdésben meghatározott időponttól számított huszonegy napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntés közléséről. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény állapíthat meg. Ha e törvény valamely eljárási cselekmény teljesítésének vagy végzés meghozatalának határidejéről nem rendelkezik, a hatóság haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse vagy a végzést meghozza.

¹⁹⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 98. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁰ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

²⁰¹ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

²⁰² Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (7). Hatályos: 2011. I. 1-től.

²⁰³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 23. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁴ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), (2), 2011. évi CLXXIV. törvény 51. §, 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § d).

(1a)²⁰⁵ A hatóság a sommás eljárásban az (5) bekezdésben meghatározott időpontot követően a határozatot azonnal, de legfeljebb nyolc napon belül meghozza, és gondoskodik a döntés közléséről.

(2)²⁰⁶ Kiskorú ügyfél érdekeinek veszélyeztetettsége esetében, továbbá ha életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet elhárítása indokolja, vagy ha a hatóság ideiglenes biztosítási intézkedést rendelt el, vagy ha a közbiztonság érdekében egyébként szükséges, az ügyet soron kívül kell elintézni.

(3) Ha jogszabály ezt nem zárja ki, az ügyintézési határidőbe nem számít be:²⁰⁷

a) a hatásköri vagy illetékességi vita egyeztetésének, valamint az eljáró hatóság kijelölésének időtartama,

b) a jogsegélyeljárás időtartama, továbbá a 36. § (2) bekezdése alapján adatnak a nyilvántartásból történő beszerzéséhez szükséges idő,

c) a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő,

d) a szakhatóság eljárásának időtartama,

e) az eljárás felfüggesztésének időtartama,

f) a 70. § (1) bekezdésében szabályozott eljárás időtartama,

g) a hatóság működését legalább egy teljes napra ellehetetlenítő üzemzavar vagy más elháríthatatlan esemény időtartama,

h) a kérelem, a döntés és egyéb irat fordításához szükséges idő,

i)²⁰⁸ a kérelmező ügyfelet az eljárási költség előlegezésére kötelező döntés közlésére irányuló intézkedéstől az annak teljesítéséig terjedő idő,

j) a szakértői vélemény elkészítésének időtartama,

k) a hatósági megkeresés vagy a döntés postára adásának napjától annak kézbesítéséig terjedő időtartam, valamint a hirdetményi, továbbá a kézbesítési meghatalmazott és a kézbesítési ügygondnok útján történő közlés időtartama,

l)²⁰⁹ hatósági közvetítő kirendelése esetén a hatósági közvetítés időtartama, de legfeljebb nyolc nap.

(4)²¹⁰ Ha a hatóság testületi szerv, a hatáskörébe tartozó ügyben az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül, vagy ha ez nem lehetséges, a határidő letelte utáni első testületi ülésen, legkésőbb azonban két hónapon belül határoz.

²⁰⁵ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 99. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²⁰⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (17). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²⁰⁸ Megállapította: 2015. évi VIII. törvény 12. § (2). Hatályos: 2015. IV. 1-től.

²⁰⁹ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 99. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁰ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

(5)²¹¹ Az ügyintézési határidő a kérelemnek az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezését követő napon, hivatalbóli eljárás esetén az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik. Ezt a szabályt kell alkalmazni azokban az esetekben is, amikor a magyar hatóság eljárásának megindításához szükséges kérelmet nem magyar hatóságnál lehet benyújtani.

(6)²¹² A fellebbezés elbírálására jogosult hatóság és a felügyeleti szerv eljárása esetén, valamint a megismételt eljárásban az ügyintézési határidő az ügy összes iratának az eljárásra jogosult hatósághoz érkezését követő napon kezdődik. A hatóság a felügyeleti szerv erre irányuló felhívására köteles az iratokat felterjeszteni.

(7)²¹³

(8)²¹⁴ A szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő tizenöt nap. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény állapíthat meg.

(9)²¹⁵

33/A. §²¹⁶ (1)²¹⁷ Ha a hatóság a rá irányadó ügyintézési határidőt az ügyfélnek és az eljárás egyéb résztvevőjének fel nem róható okból túllépi, köteles az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeget, ha pedig az ügyintézés időtartama meghaladja az irányadó ügyintézési határidő kétszeresét, az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeg kétszeresét az ügyfél részére visszafizetni.

(2)²¹⁸ A hatóság (1) bekezdés szerinti fizetési kötelezettségét nem érinti, ha az ügyfél az illeték vagy díj megfizetése alól részben vagy egészen mentesült; ilyen esetben a hatóság az összeget az ügyfél által meg nem fizetett rész arányában a központi költségvetésnek - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett számlaszámra - fizeti meg. Ha az eljárás lefolytatásáért az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfél jogszabály alapján nem köteles illeték vagy díj fizetésére, úgy a hatóság az illetékekről szóló törvény szerinti általános tételű eljárási illetéknek megfelelő összeget, illetve ennek kétszeresét fizeti meg a központi költségvetésnek.

(3)²¹⁹ Az (1), illetve a (2) bekezdés szerinti összeget a hatóság saját költségvetése terhére a fizetési kötelezettséget megállapító döntés jogerőssé válásától számított nyolc napon belül fizeti vissza az ügyfél számára, illetve fizeti meg a központi költségvetésnek.

²¹¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

²¹² Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (8). Hatályos: 2011. I. 1-től.

²¹³ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § e). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

²¹⁴ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 99. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁵ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § e). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

²¹⁶ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 24. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²¹⁸ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 88. §.

²¹⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2), 88. §.

(4)²²⁰

33/B. §²²¹ (1) A hatóság együttes eldöntés céljából elrendelheti az előtte folyamatban lévő olyan eljárások egyesítését, amelyek tárgya egymással összefügg. A hatóság a döntéseit egybefoglalhatja.

(2)²²²

(3)²²³ Az eljárások egyesítése esetén a hatóság a legkorábban indult ügy ügyintézési határidején belül jár el.

Kérelem

34. § (1)²²⁴ Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a kérelmet a hatósághoz írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. Törvény a kérelem személyes előterjesztését akkor írhatja elő, ha személyes megjelenés hiányában az ügy eldöntéséhez szükséges tény, információ vagy adat nem szerezhető meg.

(2)²²⁵ Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet során az azonnali intézkedést igénylő ügyben a kérelmet telefonon is elő lehet terjeszteni.

(2a)²²⁶ Ha jogszabály lehetővé teszi, az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett a kérelmet telefonon is elő lehet terjeszteni.

(3)²²⁷ Jogszabály előírhatja, hogy az ügyfél a kérelmét az e célra rendszeresített formanyomtatványon vagy elektronikus kapcsolattartás esetén on-line felületen vagy valamely szoftver használatával elektronikus úrlapon nyújtsa be. Ha törvény az elektronikus kapcsolattartást kötelezővé teszi, és a kérelmet on-line felületen vagy valamely szoftver használatával elektronikus úrlapon kell benyújtani, az elektronikus úrlap kitölthető és letölthető, valamint a szoftver letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzéteszi.

(4)²²⁸ Az ügyfél az eljárás megindítására irányuló kérelmét a határozat vagy az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedéséig visszavonhatja.

²²⁰ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § f). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

²²¹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 24. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²² Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

²²³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (19). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²²⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 25. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²²⁵ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 21.

²²⁶ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (7). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

²²⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (20). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²²⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 25. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(5)²²⁹ Az eljárás megindítására irányuló kérelemre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni az ügyfél által benyújtott más kérelemre is azzal, hogy az a tárgyban hozott döntés jogerőre emelkedéséig vonható vissza.

35. §²³⁰ (1) Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget.

(2) Ha jogszabály előírja, a kérelemben az ügyfél azonosíthatósága érdekében fel kell tüntetni az ügyfélnek az ügy jellege szerinti és az eljáró hatóság által törvény alapján kezelhető azonosítóját.

36. §²³¹ (1) A kérelemhez csatolni kell a jogszabályban előírt mellékleteket. Mellékletként nem lehet az ügyféltől szakhatósági állásfoglalás vagy előzetes szakhatósági hozzájárulás csatolását kérni.

(2)²³² Az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása, amely nyilvános, vagy amelyet valamely hatóság, bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara jogszabállyal rendszeresített nyilvántartásának tartalmaznia kell. Az adatszolgáltatás iránti kérelmet nyolc nap alatt kell teljesíteni.

(3) Különleges adatok esetén az ügyfél kérheti, hogy az adattal rendelkező szerv az adatot az általa megjelölt hatóságnak továbbítsa. A kérelem alapján a hatóság a (2) bekezdés szerint jár el.

(4) Az ügyfél a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatásért fizetendő díjat az eljáró hatóságnál köteles megfizetni. A díj a megkeresett hatóság bevétele. Az eljáró hatóság a bíróság vagy a Magyar Országos Közjegyzői Kamara adatközlésével felmerülő illetékéről vagy díjáról és a befizetés módjáról az ügyfelet tájékoztatja.

37. §²³³ (1) A kérelmet tartalma szerint kell elbírálni akkor is, ha az nem egyezik az ügyfél által használt elnevezéssel.

(2) Az eljáró hatóság a kérelem megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy

a) a hatóságnak van-e joghatósága, hatásköre és illetékessége az ügy elbírálására,

b) ideiglenes intézkedés vagy ideiglenes biztosítási intézkedés alkalmazásának van-e helye,

c) a kérelem megfelel-e a 35. §-ban, továbbá a 36. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

(3)²³⁴ Ha a kérelem nem felel meg a 35. §-ban, továbbá a 36. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, az eljáró hatóság a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül - a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett - legfeljebb negyvenöt napos

²²⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 25. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²³⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 26. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²³¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 26. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²³² Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²³³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 27. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²³⁴ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 100. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

határidővel hiánypótlásra hívja fel az ügyfelet. Nem bocsátható ki hiánypótlási felhívás olyan adat igazolására vagy melléklet csatolására, amelyet a 36. § (2) bekezdése alapján a hatóságnak kell beszereznie, továbbá akkor sem, ha az ügyfél a tartalmilag hiánytalan kérelmet azért nem formanyomtatványon vagy elektronikus űrlapon nyújtja be, mert a formanyomtatvány kitölthető és letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint nem tette közzé.

(3a)²³⁵ Ha jogszabály lehetővé teszi, a hiánypótlást az ügyfél telefonon is teljesítheti - az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett -, ha ez a hiányzó adatok tekintetében értelmezhető.

(4)²³⁶ Törvény vagy kormányrendelet a hiánypótlási felhívás kibocsátására nyolc napnál hosszabb határidőt is megállapíthat.

(5) Hiánypótlási felhívás az eljárás során akkor is kibocsátható, ha a kérelem megfelelt a 35. §-ban, továbbá a 36. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, de a tényállás tisztázása során felmerült új adatra tekintettel az szükséges.

38. § (1)²³⁷ A természetes személy ügyfél az elsőfokú eljárás megindítására irányuló kérelmét az eljárásra hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál vagy ha jogszabály azt nem zárja ki, lakcíme vagy munkahelye szerinti székhelyű, azonos hatáskörű hatóságnál, ennek hiányában pedig a lakcíme vagy munkahelye szerint illetékes jegyzőnél is előterjesztheti, aki azt továbbítja a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz.

(2)²³⁸ Jogszabály az (1) bekezdéstől eltérően is kijelölheti azt a hatóságot vagy szervet, amelyikhez a kérelem előterjeszhető.

(3)²³⁹ Ha az ügyfél az (1) vagy a (2) bekezdés alapján nem az eljárásra hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál vagy szervnél nyújtotta be kérelmét, az eljáró hatóság a 29. § (9) bekezdésének megfelelően értesíti az ügyfelet az eljárás megindításáról.

38/A. §²⁴⁰ (1)²⁴¹ Törvény vagy kormányrendelet rendelkezése esetén az ott megjelölt hatóságnál (a továbbiakban: közreműködő hatóság) is benyújtható a kérelem vagy együttesen valamely jog gyakorlásához szükséges több kérelem. A kormányablak e rendelkezés alkalmazásában közreműködő hatóságnak minősül.

(2)²⁴² A közreműködő hatóság a kérelmet öt napon belül továbbítja a döntés meghozatalára hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz. Jogszabály a kérelem továbbítására rövidebb

²³⁵ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (8). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

²³⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²³⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 22., 131. § 17., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (20), 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (24).

²³⁸ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 23., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²³⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 28. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 29. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁴² Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (6). Hatályos: 2014. I. 1-től.

határidőt is meghatározhat. A konzuli tisztviselő eljárásában a kérelmet haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem benyújtását követő első diplomáciai futárpostával kell továbbítani. Az ügyintézési határidő a kérelemnek a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz történő megérkezését követő napon, a kormányablak esetén pedig az elektronikusan rendelkezésre álló, vagy hiteles másolatként elektronikus formában továbbítható kérelem esetében a kormányablakhoz való megérkezését követő napon kezdődik.

(3) Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik,

*a)*²⁴³ az ügyfél az illetéket és a díjat a közreműködő hatóságnál is megfizetheti,

*b)*²⁴⁴ a közreműködő hatóság a kérelmet a 37. § (2) bekezdésének megfelelően megvizsgálja, és az ügyfelet hiánypótlásra szólítja fel, ez azonban a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság hiánypótlásra való felhívási jogát nem érinti,

*c)*²⁴⁵ a közreműködő hatóság jogosult a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítani a 30. § *a)*, *c)*, *d)*, *f)* és *g)* pontjában foglalt esetekben,

d) a közreműködő hatóság jogosult az eljárást a 31. § (1) bekezdés *h)* pontban foglalt esetben megszüntetni.

(4) Törvény vagy kormányrendelet a közreműködő hatóság számára egyéb eljárási feladatokat is meghatározhat.

(5)²⁴⁶ A közreműködő hatóságként eljáró kormányablakhoz a kérelmet és mellékleteit - a kérelmet az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon - egy példányban kell benyújtani. A kormányablak által hitelesített másolatként továbbított iratot a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság az eljárásához köteles elfogadni akkor is, ha jogszabály az irat eredeti példányban történő benyújtásáról rendelkezik.

(6)²⁴⁷ A (2) bekezdésnek a kormányablakok közreműködésével induló eljárással kapcsolatos határidő-számításra vonatkozó szabályai, valamint az (5) bekezdés tekintetében nem alkalmazható a 13. § (2) bekezdése és a 14. §.

(7)²⁴⁸ Jogszabály az (5)-(6) bekezdéstől eltérően úgy is rendelkezhet, hogy a kormányablak az irat eredeti példányát is továbbítja a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz.

(8)²⁴⁹ Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, ha valamely bejelentésnek a hatáskörrel rendelkező illetékes hatósághoz történő megtételéhez jogszabály joghatást fűz, ideértve valamely jogosultság egyidejű gyakorolhatóságát, a joghatás a kormányablaknál történő bejelentéssel beáll, a bejelentés alapján gyakorolható jogosultság a kormányablaknál történő bejelentést követően azonnal gyakorolható.

²⁴³ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 14. § (2). Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁴⁴ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²⁴⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²⁴⁶ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (7). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴⁷ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (7). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴⁸ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (7). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴⁹ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (7). Hatályos: 2014. I. 1-től.

38/B. §²⁵⁰ (1)²⁵¹ Ha a közreműködő hatóság a 38/A. § (3) bekezdés *b*) pontja alapján az ügyfelet hiánypótlásra hívta fel, és a hiánypótlás határideje még nem telt el, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság a hiánypótlás határidejének meghosszabbítása mellett a hiánypótlási felhívást kiegészítheti.

(2)²⁵²

38/C. §²⁵³ (1) Törvény vagy kormányrendelet rendelkezése alapján az erre feljogosított tanúsító szervezet közreműködhet a tényállás tisztázásában. A tanúsító szervezet által kibocsátott tanúsítványt a hatóság köteles elfogadni a tények igazolására, a tanúsított tények tekintetében a hatóság további eljárási cselekményeket nem végez.

(2) Ha törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi, az erre feljogosított tanúsító szervezet által kibocsátott tanúsítvány alapján az abban tanúsított tényeken alapuló jogok közvetlenül gyakorolhatók. A törvénynek vagy kormányrendeletnek meg kell határoznia a tanúsító szervezet felelősségére vonatkozó szabályokat a tanúsítvány alapján tanúsított tények fennállására vonatkozóan.

Jegyzőkönyv, egyszerűsített jegyzőkönyv és hivatalos feljegyzés²⁵⁴

39. §²⁵⁵ (1) A hatóság jegyzőkönyvet készít

- a*) a lefoglalásról,
- b*) a szemle lefolytatásáról, ha a hatóság hatósági tanút alkalmaz,
- c*) a tárgyalásról,
- d*) a közmeghallgatásról,
- e*) a biztosítási intézkedés elvégzéséről, ha a hatóság hatósági tanút alkalmaz,
- f*) a jogszabályban meghatározott eljárási cselekményről.

(2) Ha az ügyfél vagy az eljárási cselekményben érintett személy kéri vagy a hatóság az eljárás érdekében egyébként szükségesnek tartja, a hatóság jegyzőkönyvet készít

- a*) a szóbeli kérelemről,
- b*) az ügyfél, a tanú, a szakértő meghallgatásáról,
- c*) a szemle lefolytatásáról, ha a hatóság nem alkalmaz hatósági tanút,
- d*) minden más bizonyítási cselekményről.

(3) A jegyzőkönyv tartalmazza

- a*) a hatóság megnevezését, az ügyintéző nevét, az ügy tárgyát és az ügyiratszámot,
- b*) az eljárási cselekményben érintett személy nevét és lakcímét, eljárásjogi helyzetét és - ha azt a hatóság tudomására hozta - egyéb elérési lehetőségét,
- c*) az alkalmazott hatósági tanú nevét,

²⁵⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 29. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

²⁵² Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

²⁵³ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 15. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁵⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (21). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²⁵⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (21). Hatályos: 2012. II. 1-től.

d) az eljárási cselekményben érintett személy jogaira és kötelességeire való figyelmeztetés megtörténtét,

e) az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, az (1) és (2) bekezdésben felsorolt eljárási cselekmények során tapasztalt, az ügy eldöntése szempontjából lényeges körülményeket és megállapításokat, ideértve a hatósági tanú észrevételeit is,

f) a jegyzőkönyv készítésének helyét és időpontját, valamint

g) az eljárási cselekményben érintett személy, az eljárási képességgel nem rendelkező személy képviselője, a hatósági tanú, az eljáró ügyintéző és a jegyzőkönyvvezető oldalankénti aláírását.

(4) Az eljárási cselekményben érintett személy indokolt kérelmére nyilatkozatát, vallomását, szakértői véleményét vagy azok egyes részét a jegyzőkönyv szó szerint tartalmazza.

(5) A hangfelvételre, valamint a kép- és hangfelvételre a jegyzőkönyvre vonatkozó szabályokat azzal kell alkalmazni, hogy azok a (3) bekezdés a)-f) pontjában felsoroltakat tartalmazzák. A hangfelvételt, valamint a kép- és hangfelvételt hordozó eszközt az iratokhoz kell csatolni, vagy arról az eljárás befejezéséig a (3) bekezdésnek megfelelő tartalmú jegyzőkönyvet kell készíteni.

(6) A hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság követelményének megfelelően választja ki a jegyzőkönyv készítésének formáját. Az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője az ezzel járó költségek megtérítése mellett kérheti az általa megjelölt jegyzőkönyvvezési forma alkalmazását.

(7) A hatóság egyszerűsített jegyzőkönyvet készít, ha jegyzőkönyv - az ügyfél vagy az eljárási cselekményben érintett személy erre irányuló kérelme vagy a jegyzőkönyvkészítést indokoltá tévő körülmények hiányában - nem készül. Az egyszerűsített jegyzőkönyv tartalmazza felvételének helyét és időpontját, az ügy tárgyát és az ügyiratszámot, az eljárási cselekményben érintett nevét és eljárásjogi helyzetét, a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetés megtörténtét, az eljárási cselekmény megnevezését és rövid összefoglalását, az eljáró ügyintéző nevét és aláírását, valamint az eljárási cselekményben érintett személy aláírását. A szóbeli kérelemről készült egyszerűsített jegyzőkönyv ezenkívül tartalmazza az ügyfél nevét és lakcímét vagy székhelyét, valamint a kérelem tartalmát.

(8) A több hatóság részvételével végzett eljárási cselekményről közös jegyzőkönyv vagy közös egyszerűsített jegyzőkönyv készíthető, amely együttesen tartalmazza az egyes eljáró hatóságok megnevezését, a képviselőjükben eljáró valamennyi ügyintéző nevét és aláírását, valamint az eljáró hatóságoknál folyamatban lévő ügyek ügyiratszámait.

(9) A hatóság az ügy megítélése szempontjából fontos vagy egyébként az ügy természetére tekintettel lényeges minden egyéb eljárási cselekményről hivatalos feljegyzést vehet fel, vagy az eljárási cselekményt az iratra történő rávezetéssel rögzítheti. A hivatalos feljegyzés az eljárási cselekmény rövid összefoglalását, a készítés dátumát, valamint a feljegyzést készítő nevét és aláírását tartalmazza.

(10)²⁵⁶ A hivatalos feljegyzés számítógépes programmal, automatikusan is elkészíthető, ebben az esetben a feljegyzést készítő aláírása helyett a hatóság gépi aláírása is alkalmazható.

(11)²⁵⁷ Hivatalos feljegyzés készítése alkalmazható az írásbelinek nem minősülő elektronikus kapcsolattartás során közölt információk írásba foglalására.

²⁵⁶ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 45. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

²⁵⁷ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 45. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

Adatok zárt kezelése²⁵⁸

39/A. §²⁵⁹ (1)²⁶⁰ Erre irányuló indokolt kérelem esetén a hatóság elrendeli a tanú, a tolmács, a szemletárgy birtokosa, a támogató és a hivatalbéli eljárást kezdeményező személy természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését, ha az adatok zárt kezelése iránti kérelmet előterjesztő valószínűsíti, hogy őt az eljárásban való közreműködése miatt súlyosan hátrányos következmény érheti. A végzést kizárólag a kérelmet előterjesztővel kell közölni.

(1a)²⁶¹ A hatóság a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes ügyfél, tanú, illetve a szemletárgy birtokosa védelme érdekében erre irányuló kérelem nélkül is dönthet a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy adatainak zárt kezeléséről. A végzést a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy képviselőjével is közölni kell.

(2) A szakértő az (1) bekezdésben foglaltak szerint az igazságügyi szakértői névjegyzék nyilvános adatain kívüli természetes személyazonosító adatai és lakcíme zárt kezelését kérheti.

(3) A természetes személyazonosító adatokat és a lakcímet a hatóság az ügy iratai között elkülönítve, zártan kezeli. A hatóság biztosítja, hogy a zártan kezelt adatok az eljárási cselekmények során ne váljanak megismerhetővé.

(4) A zártan kezelt adatok megismerésére csak az ügyintéző, a jegyzőkönyvvezető és a leíró, a hatóság vezetője, a felügyeleti szerv, valamint a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság erre felhatalmazott ügyintézője és vezetője, az illetékes ügyész és a bírósági felülvizsgálat során eljáró bíró jogosult.

(5) Az iratbetekintési jog biztosítása érdekében a hatóság - a jogszabályban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek egyebekben megfelelő - kivonatot készít az eljárás során keletkezett iratról akként, hogy abból az (1) bekezdésben meghatározott személy kilétére vonatkozóan következtetés ne legyen levonható.

Elveszett, megsemmisült iratok pótlása²⁶²

39/B. §²⁶³ A hatóság intézkedik az ügy elveszett vagy megsemmisült iratának pótlása iránt, ennek érdekében az eljárásban részt vett személyeket meghallgathatja, illetve kiadmányokat, iratmásolatokat szerezhet be. Az ügy iratainak pótlása mellőzhető, ha az elveszett vagy megsemmisült irat alapján hozott döntés jogerős és végrehajtható, ebben az esetben csak a döntés hiteles kiadmányát kell beszerezni.

Képviselet

²⁵⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 31. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

²⁵⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 31. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶⁰ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (9). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (8) b).

²⁶¹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 16. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁶² Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (22). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²⁶³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (22). Hatályos: 2012. II. 1-től.

40. § (1)²⁶⁴ Ha törvény nem írja elő az ügyfél személyes eljárását, helyette törvényes képviselője vagy az általa vagy törvényes képviselője által meghatalmazott személy, továbbá az ügyfél és képviselője együtt is eljárhat. Az ellenérdekű ügyfelek képviselőjét nem láthatja el ugyanaz a személy.

(2)²⁶⁵ Ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviselői jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviselői jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni.

(3)²⁶⁶

(4)²⁶⁷ A hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselő ellátására, vagy ha képviselői jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A meghatalmazott visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselő ellátására alkalmas képviselőről.

(5)²⁶⁸ A természetes személy ügyfél részére, ha ismeretlen helyen tartózkodik vagy nem tud az ügyben eljárni és nincs törvényes képviselője vagy meghatalmazottja, az eljáró hatóság az erre vonatkozó iratok csatolásával a gyámhatóságnál ügygondnok kötelező kirendelését kezdeményezi vagy ha törvény vagy kormányrendelet lehetővé teszi - az ügygondnok kirendelésére vonatkozó részletes szabályok meghatározásával - maga gondoskodik az ügygondnok kirendeléséről.

(6) Jogszába a képviselő egyéb módját is meghatározhatja, és a képviselői jogosultság igazolását meghatározott formához kötheti.

(7)²⁶⁹ Ha az ügyfélnek képviselője van, az iratokat a hatóság a képviselő részére küldi meg; a személyes megjelenésre szóló idézés kézbesítése azonban a megidézett részére történik, képviselőjének egyidejű értesítésével. Az eljárási képességgel rendelkező ügyfél kérheti, hogy a hatóság akkor is a számára kézbesítse az iratokat, ha az ügyben képviselője van.

(8)²⁷⁰ A hatóság határidő tűzésével nyilatkozattételre hívja fel az ügyfelet, ha az eljárás során az ügyfél és a meghatalmazott vagy a meghatalmazottak nyilatkozata eltér egymástól, vagy egyéb eljárási cselekményeik ellentétesek. Ha az ügyfél határidőben nem nyilatkozik, a hatóság úgy tekinti, mintha magának az ügyfélnek a nyilatkozatai és eljárási cselekményei lennének eltérőek.

²⁶⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 32. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 32. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶⁶ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LX. törvény 32. § (4). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

²⁶⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 32. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁶⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 17. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁶⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 32. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 32. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

40/A. §²⁷¹ (1) A meghatalmazást írásba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani. Írásbeli meghatalmazás esetében a meghatalmazott köteles eredeti meghatalmazását vagy annak hitelesített másolatát az első kapcsolatfelvétel alkalmával az iratokhoz csatolni.

(2)²⁷² Az írásbeli meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, vagy a meghatalmazást ügyintézési rendelkezésben kell megtenni. Az ügyvédnek adott meghatalmazáshoz, ha azt az ügyfél saját kezűleg írta alá, tanúk alkalmazása nem szükséges; az ügyvédi meghatalmazásra egyebekben az erre vonatkozó külön jogszabályok irányadók. Az ügyintézési rendelkezésben adott meghatalmazás esetén a meghatalmazott a képviseleti jogosultságát az ügyintézési rendelkezésre irányadó szabályok szerint igazolja.

(3) A külföldön kiállított meghatalmazást közokiratba vagy hitelesített magánokiratba kell foglalni, és felülhitelesítéssel kell ellátni.

(4) A meghatalmazás a teljes hatósági eljárásra vagy egyes eljárási cselekményekre szólhat.

(5) A teljes hatósági eljárásra szóló meghatalmazás kiterjed az eljárással kapcsolatos minden nyilatkozatra és cselekményre, ideértve a biztosítási intézkedést és a végrehajtási eljárást.

(6) A meghatalmazás korlátozása csak annyiban hatályos, amennyiben az magából a meghatalmazásból kitűnik.

(7) A meghatalmazásnak visszavonás, felmondás vagy az ügyfél halála folytán való megszűnése a hatósággal szemben a hatóságnak való bejelentéstől, a többi ügyféllel szemben pedig a vele való közléstől hatályos.

A támogató²⁷³

40/B. §²⁷⁴ (1) A Polgári Törvénykönyv szerinti támogató kirendelése esetén a támogató

a) a támogatott személlyel egyidejűleg az eljárás során valamennyi eljárási cselekménynél - ideértve a nyilvánosság kizárásával megtartott tárgyalást is - jelen lehet, távolléte azonban az eljárási cselekmény teljesítésének, valamint az eljárás folytatásának nem akadály,

b) a nyilatkozat, adatszolgáltatás megtételének elősegítése érdekében a támogatott személlyel - az eljárási cselekmény rendjét meg nem zavaró módon - egyeztethet.

(2) A támogató a támogatói jogosultságát a gyámhatóság által kiadott kirendelő határozattal vagy tanúsítvánnyal igazolja. A gyámhatóság határozatát vagy tanúsítványát az első olyan eljárási cselekménynél kell a hatóságnak bemutatni, amelyen a támogatott személy a támogatóval együtt vesz részt.

(3) A támogató az általa támogatott személy helyett nyilatkozattételre nem jogosult.

(4) A támogatónak az eljárási cselekményen való részvételéről a támogatott személy gondoskodik, a hatóság ezzel kapcsolatos intézkedést nem tesz.

(5) Ha a hatóság a támogató és a támogatott személy között érdekellentétet észlel, erről a támogatott tájékoztatásával egyidejűleg haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot.

(6) Az eljárásban támogatóként nem vehet részt az a személy,

²⁷¹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 33. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷² Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 2. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

²⁷³ Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

²⁷⁴ Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (3). Hatályos: 2014. III. 15-től.

a) aki ellenérdekű ügyfél vagy annak képviselője, támogatója,
b) aki az eljárásban mint a hatóság képviselője, szakértő, tolmács, hatósági tanú vagy hatósági közvetítő részt vesz.

(7) Az eljárás egyéb résztvevőjére vonatkozó szabályokat - az e törvényben foglalt eltérésekkel - a támogatóra is alkalmazni kell.

(8) Az eljárás során a támogatóval kapcsolatban felmerült költségeket a támogatott előlegezi és viseli.

Hatósági közvetítő

41. § (1)²⁷⁵ A hatóság és az ügyfél, valamint az ellenérdekű ügyfelek közötti vita rendezése érdekében a hatóság hatósági közvetítőt vehet igénybe.

(2) Nem lehet hatósági közvetítő:

a) az ügyfél, az eljárásban ügyfélként részt vevő szervezet tulajdonosa, tisztségviselője, alkalmazottja, illetve az ügyféllel munkavégzésre irányuló szerződéses kapcsolatban álló személy,

b) a hatósággal vagy a hatóság felügyeleti szervével közszolgálati vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy,

c) az, aki személyében vagy hozzátartozója révén érintett az ügyben,

d) akitől más okból nem várható elfogulatlan közreműködés.

(3) A hatósági közvetítő

a) gondoskodik arról, hogy az érintettek hiteles, szakszerű és közérthető tájékoztatást kapjanak mind az eljárás céljáról, mind az annak megvalósulása kapcsán várható következményekről, illetve az esetleges kedvezőtlen változások (hatások) megelőzésére vagy mérséklésére irányuló intézkedésekről,

b) tájékoztatja az ügyfeleket az ügyben irányadó jogszabályok rendelkezéseiről, az anyagi jogi és eljárásjogi jogszabályokban meghatározott jogaikról,

c) közvetít a hatóság és az ügyfelek, illetve az ellenérdekű ügyfelek között annak érdekében, hogy az eljárás céljának eléréséhez kölcsönösen elfogadható megoldási módot találjanak,

d) összegyűjti és rendszerezett formában a hatóság rendelkezésére bocsátja az ügyfelektől beérkezett, az eljárás tárgyára vonatkozó észrevételeket.

(4)²⁷⁶ A hatóság - ha törvény azt nem zárja ki vagy nem korlátozza - lehetővé teszi a hatósági közvetítő számára eljárási feladatainak ellátásához szükséges mértékben az iratokba való betekintést, továbbá megad számára minden olyan segítséget, amely szükséges a tevékenységének ellátásához.

(5) A hatósági közvetítő köteles megőrizni a tevékenysége során tudomására jutott védett adatot, és köteles gondoskodni a személyes adatok védelméről.

(6) Ha a hatósági közvetítő a neki felróható okból nem teljesíti feladatát, eljárási bírsággal sújtható, és a felmerült költségek viselésére kötelezhető.

(7) A hatósági közvetítőt munkájáért díj illeti meg, és a költségviselés szabályai szerint igényt tarthat költségeinek megtérítésére.

²⁷⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 34. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁷⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 24.

(8)²⁷⁷ A fővárosi és megyei kormányhivatal hatósági közvetítőkről vezetett nyilvántartása tartalmazza a hatósági közvetítő természetes személyazonosító adatait, képesítését, az elérhetőségéhez szükséges adatokat, valamint azt a tevékenységi kört, amelyben hatósági közvetítőként eljárhat.

(9)²⁷⁸ A (8) bekezdés szerinti nyilvántartásnak a hatósági közvetítő nevére, elérhetőségére, képesítésére, valamint tevékenységi körére vonatkozó adatai nyilvánosak.

(10)²⁷⁹ A (8) bekezdés szerinti nyilvántartás - a természetes személyazonosító, valamint a lakcím-azonosító adatok kivételével - közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

Kizárás

42. §²⁸⁰ (1)²⁸¹ Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, továbbá az, aki az ügyben tanúvallomást tett, hatósági közvetítőként, az ügyfél képviselőjeként, hatósági tanúként vagy szakértőként járt el, valamint a szemletárgy birtokosa és a támogató.

(2)²⁸² Az ügy másodfokú elintézésében nem vehet részt az, aki az ügy elintézésében első fokon részt vett.

(3) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a személy, akitől nem várható el az ügy tárgyilagos megítélése.

(4) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a hatóság, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti. A hatóság nem válik kizárttá amiatt, mert a határozatban megállapított fizetési kötelezettség teljesítése az általa megjelölt számlára történik.

(5)²⁸³ A jegyző mint hatóság nem vehet részt annak a hatósági ügynek az elintézésében, amelyben az illetékességi területének az önkormányzata, az önkormányzat szerve vagy a polgármester ellenérdekű ügyfél, illetve a határozattal az illetékességi területének az önkormányzata, az önkormányzat szerve vagy a polgármester jogosulttá vagy kötelezetté válhat, vagy az eljárás tárgyával összefüggő kötelezettséget vállal.

(6) Az ügy elintézésében nem vehet részt az a hatóság, amelyik hatóság vezetőjével szemben kizárási ok merül fel.

²⁷⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) d).

²⁷⁸ Beiktatta: 2005. évi LXXXIII. törvény 323. §.

²⁷⁹ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (9). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

²⁸⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 35. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁸¹ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (10). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (8) c).

²⁸² Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 88. §.

²⁸³ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (3). Hatályos: 2013. I. 1-től.

43. §²⁸⁴ (1)²⁸⁵ Az ügyintéző a hatóság vezetőjének haladéktalanul, de legkésőbb az ok felmerülésétől számított öt napon belül köteles bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A kizárási okot a kizárási okról való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül az ügyfél is bejelentheti. Ha az ügyfél nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárási irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon ügyintéző ellen ismételt alaptalan bejelentést tesz, őt a kizárást megtagadó végzésben eljárási bírsággal lehet sújtani.

(2)²⁸⁶ A kizárási tárgyában a hatóság vezetője dönt, szükség esetén más ügyintézőt jelöl ki, továbbá arról is dönt, hogy meg kell-e ismételni azokat az eljárási cselekményeket, amelyekben a kizárt ügyintéző járt el. A kizárási tárgyában hozott végzést az ügyféllel közölni kell.

(2a)²⁸⁷ A hatóság vezetője a kizárásról az eljárás megindításáról való értesítést megelőzően végzés kibocsátása nélkül dönt.

(3) Ha a hatóságnál nincs másik, megfelelő szakképzettséggel rendelkező ügyintéző, a felügyeleti szerv vezetője másik azonos hatáskörű hatóságot jelöl ki.

(4) Ha a kizárási ok a hatáskör gyakorlójával vagy a hatósággal szemben merül fel, a kizárási okot a felügyeleti szerv vezetőjének kell bejelenteni.

(5) Ha a kizárási ok a hatáskör gyakorlójával vagy a hatósággal szemben merül fel, az ügyben - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a felügyeleti szerv vezetője által kijelölt másik azonos hatáskörű hatóság jár el.

(6)²⁸⁸ Ha nincs kijelölhető másik, azonos hatáskörű hatóság, az a hatóság jár el, amelyikkel szemben kizárási ok áll fenn. Ebben az esetben a hatóság az ügyfelet haladéktalanul, de legkésőbb a kizárási ok felmerülésétől számított nyolc napon belül értesíti a kizárási fennállásáról, és tájékoztatja az irányadó eljárási rendről.

(6a)²⁸⁹ A (6) bekezdés szerinti esetben a hatóság határozatát és önálló jogorvoslattal megtámadható végzését a felügyeleti szerv vezetőjével is közli.

(7) A hatósági ügyben eljáró testület tagjával és vezetőjével, továbbá az eljáró hatóság kiadmányozási jogkörrel rendelkező vezetőjével szemben megfelelően alkalmazni kell a kizárási szabályait azzal, hogy ha a hatóságnál nincs másik kiadmányozási jogkörrel rendelkező vagy azzal felruházható személy, a hatáskör gyakorlója jár el.

(8) Önkormányzati hatósági ügyben a kizárási vonatkozó döntésre a külön törvényben meghatározott, személyes érintettséggel kapcsolatos eljárás az irányadó.

A szakhatóság közreműködése

²⁸⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 36. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁸⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²⁸⁶ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (11). Hatályos: 2011. I. 1-től.

²⁸⁷ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (11). Hatályos: 2011. I. 1-től.

²⁸⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (23). Hatályos: 2012. II. 1-től.

²⁸⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (23). Hatályos: 2012. II. 1-től.

44. §²⁹⁰ (1) Törvény vagy kormányrendelet az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie. A szakhatóság olyan szakkérdésben ad ki állásfoglalást, amelynek megítélése hatósági ügyként a hatáskörébe tartozik, ennek hiányában törvény vagy kormányrendelet annak vizsgálatát szakhatósági ügyként a hatáskörébe utalja.

(1a)²⁹¹ Törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott ügyekben és szempontok alapján a hatóság mérlegeli a szakhatóság megkeresését és maga dönt a szakkérdésben. Törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott ügyekben és szempontok alapján a hatóság mellőzi a szakhatóság megkeresését. Ha a hatóság maga dönt a szakkérdésben, ehhez szakértőt nem rendelhet ki, és az adott szakkérdésre vonatkozó szakhatósági eljárásért illeték és díj nem kérhető. Ha mérlegelés esetén a hatóság úgy dönt, hogy megkeresi a szakhatóságot, a szakhatóság állásfoglalása kötelező a hatóságra nézve.

(2) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott szakkérdésben tudományos vagy szakmai testületet, illetve szakértői szövet jelölhet ki szakhatóságként.

(3) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakhatóságra a hatóságra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

(4) Ha az ügyfél az alapeljárás illetékével vagy díjával egyidejűleg nem vagy csak részben fizeti meg a szakhatósági eljárásért fizetendő illetéket vagy díjat, a hatóság haladéktalanul - valamennyi szakhatóság tekintetében - hiánypótlásra szólítja fel. A hatóság akkor keresi meg a szakhatóságot, ha az ügyfél a hiánypótlást teljesítette.

(5)²⁹² Nem kell a szakhatóságot megkeresni, ha a hatóság tíz napon belül megállapítja, hogy a kérelmet a szakhatósági állásfoglalástól függetlenül el kell utasítani.

(6) A szakhatósági állásfoglalás tartalmára a határozat tartalmára vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az állásfoglalás

a) tartalmazza a szakhatóság megnevezését és a szakhatóság ügyintézőjének nevét is,

b) rendelkező része tartalmazza a szakhatósági hozzájárulást, az egyedi szakhatósági előírást, feltételt vagy a hozzájárulás megtagadását,

c) nem tartalmazza az eljárási költségek viseléséről szóló döntést.

(7) Ha a szakhatóság megállapítja, hogy állásfoglalása jogszabályt sért, állásfoglalását a hatóság határozatának vagy eljárást megszüntető végzésének jogerőre emelkedéséig egy alkalommal módosíthatja.

(8) Ha törvény vagy kormányrendelet azt lehetővé teszi, az ügyfélnek az eljárás megindítása előtt - a szakhatósági eljárásért fizetendő illeték vagy díj megfizetése mellett - benyújtott kérelmére a szakhatóság a szakhatósági állásfoglalásra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával - az ügyfél meghatározott joga érvényesítésére irányuló eljárásban, törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott időpontig felhasználható - előzetes szakhatósági állásfoglalást (a továbbiakban: előzetes szakhatósági hozzájárulás) ad ki. A hatóság a kérelemhez benyújtott előzetes szakhatósági hozzájárulást szakhatósági állásfoglalásként használja fel azzal, hogy a 44. § (7) bekezdése nem alkalmazható.

²⁹⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 37. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁹¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 18. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

²⁹² Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

(9) A szakhatóság előzetes szakhatósági hozzájárulása, állásfoglalása és végzései ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

45. §²⁹³ (1) Törvény vagy kormányrendelet egyes ügyfajtákban kötelezheti a hatóságot és a szakhatóságot az engedélyezési feltételek egyeztetés útján való megállapítására; az egyeztetés módjáról és határidejéről a szakhatóságokat a szakhatósági megkeresés megküldésével kell értesíteni.

(2)²⁹⁴ Ha a hatóság és a szakhatóság vagy a szakhatóságok egymással - egészben vagy részben - ellentétes egyedi előírást állapítanak meg vagy feltételt írnak elő, a hatóság és az érintett szakhatóságok álláspontjukról - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a hatóság erre irányuló felhívásától számított nyolc napon belül egyeztetnek, és a szakhatóságok az egyeztetés eredményeként felülvizsgált állásfoglalásukat haladéktalanul közlik a hatósággal.

(3)²⁹⁵ Ha a hatóság megítélése szerint a szakhatóság a hatáskörét túllépte, vagy állásfoglalása ellentétes a 44. § (6) bekezdésében foglalt követelményekkel, a hatóság a szakhatósági állásfoglalás beérkezésétől számított nyolc napon belül egyeztet a szakhatósággal. Az egyeztetés eredménytelensége esetén a hatóság az eljárás egyidejű felfüggesztése mellett a szakhatóság felügyeleti szervénél felügyeleti eljárást kezdeményez. A felügyeleti szerv tizenöt napon belül dönt.

(4)²⁹⁶ A szakhatóság a szakhatósági állásfoglalásának figyelmen kívül hagyása vagy törvényben vagy kormányrendeletben előírt eljárásának mellőzése esetén az erről való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül egyeztet a hatósággal, ennek eredménytelensége esetén a hatóság felügyeleti szervénél felügyeleti eljárást kezdeményez. A felügyeleti szerv tizenöt napon belül dönt.

(5) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a szakhatóság jogszabálysértő állásfoglalása miatt helyezte hatályon kívül vagy változtatta meg a határozatot, a szakhatóság megtéríti a hatóságnak a jogszabálysértő állásfoglalással okozott költségeket.

(6) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság azért helyezte hatályon kívül vagy változtatta meg a határozatot, mert a hatóság figyelmen kívül hagyta a szakhatósági állásfoglalást, a hatóság megtéríti a szakhatóságnak az ezzel okozott költségeket.

45/A. §²⁹⁷ (1) Ha a szakhatóságnak olyan tény vagy körülmény jut a tudomására, amely

- a) ideiglenes biztosítási intézkedést,
- b) a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását,
- c) az eljárás megszüntetését,
- d) az eljárás felfüggesztését vagy
- e) az eljárás akadályozása jogkövetkezményeinek alkalmazását

²⁹³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 38. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁹⁴ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²⁹⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²⁹⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²⁹⁷ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 38. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

teszi szükségessé, erről haladéktalanul tájékoztatja a hatóságot.

(2) A szakhatóság a megkeresés megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy van-e hatásköre és illetékessége az ügy elbírálására.

(3)²⁹⁸ Ha a szakhatóság megállapítja hatásköre hiányát, erről a megkeresés megérkezésétől számított nyolc napon belül tájékoztatja a hatóságot, és megszünteti a szakhatósági eljárást.

(4)²⁹⁹ Ha a szakhatóság megállapítja illetékessége hiányát, a megkeresést a megérkezésétől számított nyolc napon belül az ügy összes iratával együtt az illetékességgel rendelkező hatósághoz - a hatóság egyidejű tájékoztatása mellett - átteszi.

(5) Ha a szakhatóság megállapítja, hogy változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett a megkeresés szerinti ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelemről - az előzetes szakhatósági hozzájárulás kivételével - korábban szakhatósági állásfoglalást adott ki, haladéktalanul megküldi a hatóságnak a korábbi szakhatósági állásfoglalását, és megszünteti a szakhatósági eljárást. Nincs lehetőség a megkeresésnek a korábbi szakhatósági állásfoglalás megküldésével történő teljesítésére újrafelvételi eljárásban.

(6) A szakhatóság szükség esetén a 37. §-nak megfelelően hiánypótlásra hívhatja fel az ügyfelet, amiről a hatóságot haladéktalanul értesíti. Ha az ügyfél a kérelemre indult eljárásban a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, a szakhatóság a hiánypótlás elmulasztásáról értesíti a hatóságot, amely - ha az eljárás hivatalbóli folytatásának nincs helye - az eljárást megszünteti.

Idézés

46. § (1) Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges, a hatóság határnap vagy határidő megjelölésével arra kötelezi, hogy előtte vagy a megjelölt helyen jelenjen meg.

(2)³⁰⁰ Az ügyfél a kérelmére indult eljárásban nem kötelezhető a megjelenésre, kivéve, ha a hatóság

a) a kérelemre indult eljárást hivatalból folytatja,

b) tárgyalást, közmeghallgatást vagy egyezségi kísérletet tart.

(3)³⁰¹ Az idézést - ha az ügy körülményeiből más nem következik - úgy kell közölni, hogy azt az idézett a megjelenésének megkönnyítése érdekében a meghallgatást megelőzően legalább nyolc nappal megkapja.

(4)³⁰² Az idézésben meg kell jelölni, hogy a hatóság az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben kívánja meghallgatni. Az idézett személyt figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

(4a)³⁰³ Ha az idézett személy korlátozottan cselekvőképes, a hatóság a törvényes képviselőjét azzal a felhívással értesíti, hogy a megjelenéséről gondoskodik. Ha az idézett személy cselekvőképtelen, a hatóság törvényes képviselője útján idézi.

²⁹⁸ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

²⁹⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2), 88. §.

³⁰⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (25). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³⁰¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

³⁰² Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 18.

³⁰³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (26). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(4b)³⁰⁴ Ha a (4a) bekezdés szerint idézett személy nem jelenik meg, és törvényes képviselője nem igazolja, hogy ez neki nem róható fel, a törvényes képviselő eljárásai bírsággal sújtható.

(5)³⁰⁵ Az idézésről szóló végzés szóban is közölhető.

(6)³⁰⁶ Az idézés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak.

47. § (1) A hatóság a székhelyén lakcímmel nem rendelkező személyt csak akkor idézheti a székhelyére, ha ezt jogszabály írja elő, vagy azt az érintett személy kéri, valamint ha az eljáró hatóság székhelyét előnyösebben érheti el a meghallgatni kívánt személy, mint azt a legalsóbb fokú hatóságot, amelynek székhelyén lakik vagy tartózkodik; egyébként a hatóságnak a legalsóbb fokú hatóságot kell megkeresnie a személy meghallgatása végett.

(2)³⁰⁷ Az (1) bekezdésben foglalt korlátozás nem alkalmazható arra az esetre, ha az idézés célja a tárgyaláson, egyeztetésen való részvétel, továbbá ha a megkeresés útján történő meghallgatás csorbítaná az ügyfél (ügyfelek) eljárásai jogait, illetve, ha az idézni kívánt személy lakcímén nem működik olyan hatóság, amely megfelelő szakismeretek birtokában tudná elvégezni a szükséges eljárásai cselekményt.

(3)³⁰⁸ A fővárosban működő hatóság a főváros, a társulás pedig a társulás egész területéről idézhet.

(4)³⁰⁹ Ha az idézett személy kora, egészségügyi állapota, mozgásszervi fogyatékosága vagy más ok miatt a hatóság előtt nem képes megjelenni, az idézett személyt a tartózkodási helyén kell meghallgatni.

48. § (1) Az idézett személy köteles az idézésnek eleget tenni.

(2)³¹⁰ Ha az idézett személy az idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, és távolmaradását előzetesen alapos okkal nem menti ki vagy nyolc napon belül megfelelően nem igazolja, továbbá ha az idézésre meghallgatásra nem alkalmas állapotban jelenik meg, és ezt a körülményt nem menti ki, eljárásai bírsággal sújtható. Nem sújtható bírsággal az idézett személy, ha az idézés nem volt szabályszerű.

(3)³¹¹ Ha az idézett személy ismételt idézésre sem jelenik meg, és távolmaradását nem menti ki, a rendőrség útján elővezetethető. Az elővezetés foganatosításához - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az ügyésznek a hatóság vezetője által kért jóváhagyása szükséges.

³⁰⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (26). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³⁰⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 39. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁰⁶ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (12). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³⁰⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 26.

³⁰⁸ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (4). Hatályos: 2013. I. 1-től.

³⁰⁹ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (13). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³¹⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 40. §. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2), 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

³¹¹ A korábbi utolsó mondatot hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 20. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

(4)³¹² Ha a hatóságnak tudomása van arról, hogy az elővezetni kívánt személy a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, az elővezetés céljából az állományilletékes parancsnokot kell megkeresni.

(5) Ha az idézett személy igazolja a távolmaradásának vagy eltávozásának menthető indokát, vissza kell vonni az eljárási bírságot megállapító és az elővezetést elrendelő végzést.

(6)³¹³ Ha jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselője nem jelent meg az idézésre, és a képviselő nevét a vezető tisztségviselő a hatóság felhívására nem közli, a vezető tisztségviselő eljárási bírsággal sújtható. Az elővezetést a vezető tisztségviselővel szemben lehet alkalmazni.

(7)³¹⁴ Az elővezetés elrendelése ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak.

Értesítés

49. §³¹⁵ (1)³¹⁶ Ha a hatóság nem tartja szükségesnek az ügyfél idézését, köteles az ügyfelet a tanú és a szakértő meghallgatásáról, a szemléről és a tárgyalásról értesíteni azzal a tájékoztatással, hogy a meghallgatáson részt vehet, de megjelenése nem kötelező. Az értesítést - ha az ügy körülményeiből más nem következik - úgy kell közölni, hogy azt az ügyfél legalább öt nappal korábban megkapja.

(2) Nincs helye az ügyfél értesítésének és zárt meghallgatást vagy szemlét kell tartani, ha a meghallgató tanú, szakértő vagy a szemletárgy birtokosa természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését rendelték el, és a meghallgatás vagy szemle során a zártan kezelt adatok védelme nem biztosítható.

(3)³¹⁷ A szakhatóságot - ha az a feladat- és hatáskörét érinti - a tanú és a szakértő meghallgatásáról, a szemléről, a tárgyalásról és a közmeghallgatásról legalább öt nappal korábban értesíteni kell.

(4)³¹⁸ Ha jogszabály lehetővé teszi, az ügyfél személyesen vagy telefonon is értesíthető.

A tényállás tisztázása

50. § (1)³¹⁹ A hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.

³¹² Megállapította: 2011. évi CXLI. törvény 69. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

³¹³ A második mondat szövegét módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 21. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

³¹⁴ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (14). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³¹⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 41. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³¹⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

³¹⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

³¹⁸ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (10). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

³¹⁹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

(2)³²⁰ Törvény vagy kormányrendelet a tényállás tisztázása és az ügyfél jogának, jogos érdekének védelme és előmozdítása érdekében az eljárás és a hatósági ellenőrzés során együttműködési kötelezettséget írhat elő a feladat- és hatáskörükben érintett hatóságok részére. Az együttműködés formája lehet különösen a hatóságok közötti egyeztetés, valamint az ellenőrzési tevékenység összehangolása. A hatóság eljárási kötelezettségét nem érinti, ha a törvény vagy kormányrendelet alapján együttműködésre kötelezett másik hatóság e kötelezettségét elmulasztja, a hatóság azonban köteles a mulasztó hatóság felügyeleti szervét, ennek hiányában vezetőjét a mulasztásról tájékoztatni.

(3) A hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.

(4) A hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.

(5)³²¹ A hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt. Törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá jogszabály meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a kikérését.

(6) A hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

(7)-(9)³²²

50/A. §³²³ (1) Az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság a tényállás tisztázása érdekében jogosult valamely dolog birtokának a birtokos rendelkezése alóli elvonására (a továbbiakban: lefoglalás), ha a tényállás másként nem tisztázható vagy az jelentős késedelemmel járna, vagy a lefoglalás mellőzése a tényállás tisztázásának sikerét veszélyeztetné.

(2)³²⁴ A lefoglalás érdekében a dolog birtokosát fel kell szólítani, hogy a dolgot adja át. Nem köteles a dolog átadására az, aki tanúként nem hallgatható meg, valamint az, aki az 53. § (4) bekezdés c) pontja alapján a tanúvallomást megtagadhatja, ha a számára információt átadó személy kilétét a dolog átadásával felfedné.

(2a)³²⁵ Az 53. § (4) bekezdés c) pontja alapján a tanúvallomás megtagadására jogosult személynek a dolog átadása alóli mentessége az annak alapjául szolgáló jogviszony megszűnése után is fennmarad.

(3) Ha a dolog átadására köteles személy nem adja át a dolgot, a hatóság a lefoglalást a rendőrség közreműködésével foganatosítja, és a dolog átadására köteles személyt eljárási bírsággal sújthatja.

(4) A lefoglalás foganatosítására a szemle szabályai irányadóak azzal, hogy a szemletárgy birtokosára vonatkozó szabályokat a lefoglalt dolog birtokosára kell alkalmazni.

³²⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (27). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³²¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (20).

³²² Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 22. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³²³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 42. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³²⁴ Megállapította: 2012. évi LXVI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³²⁵ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

(5)³²⁶ A lefoglalást elrendelő, valamint a lefoglalás megszüntetése iránti kérelmet elutasító végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. A fellebbezésnek a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya, kivéve, ha a lefoglalás elrendelésére az 53. § (4) bekezdés c) pontjára hivatkozás ellenére került sor.

50/B. §³²⁷ (1) A hatóság a lefoglalt dolgot elszállítja és megőrzi, vagy ha az elszállítás lehetetlen vagy aránytalanul magas költséggel járna, a dolgot a birtokos őrizetében hagyja a használat és az elidegenítés jogának megtiltásával.

(2) A lefoglalásról készített jegyzőkönyv a lefoglalt dolgot egyedi azonosításra alkalmas módon írja le.

(3) A lefoglalt dolgot úgy kell őrizni, hogy az változatlan maradjon, a lefoglalt dolgot ne lehessen kicserélni, és az azonossága könnyen megállapítható legyen.

(4) Az irat birtokosának kérelmére és költségére - ha ez az eljárás érdekét nem veszélyezteti - a lefoglalt iratról hiteles másolatot kell kiadni.

50/C. §³²⁸ (1) A lefoglalást a hatóság megszünteti, ha

a) az elrendelésének oka megszűnt,

b) a hatóság az eljárást megszüntette, vagy

c) az ügy érdemében döntést hozott.

(2)³²⁹ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a tényállás tisztázásához a továbbiakban már nem szükséges lefoglalt dolgot nyolc napon belül ki kell adni annak, akitől azt lefoglalták. Ha a hatóság más szerv hatáskörébe tartozó eljárást kezdeményez, az eljárás lefolytatásához szükséges lefoglalt iratokat és tárgyi bizonyítékokat át kell adni a megkeresett szervnek.

(3) Ha a körülmények alapján nyilvánvaló, hogy az, akitől a dolgot lefoglalták, a dolog birtoklására nem jogosult, a hatóság a dolgot az arra jogos igényt bejelentő személynek adja ki.

(4) Ha a lefoglalt dolog birtoklása jogszabályba ütközik, a dolog kiadása helyett a hatóság jogszabályban meghatározott módon jár el.

(5) Ha a dolog természetben már nem adható ki, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenértéket alapul véve, a kezeléséből, tárolásából eredő költséggel csökkentett, a megtérítés időpontjáig eltelt időre számított jegybanki alapkamattal növelt összegét kell megtéríteni. A jogosult az ezt meghaladó igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti. Ha a lefoglalás alaptalan volt, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenérték a dolog kezeléséből, tárolásából eredő költséggel nem csökkenthető.

(6) Ha a lefoglalt dolog értéktelen, és arra senki sem tart igényt, a lefoglalás megszüntetése után azt meg kell semmisíteni. A megsemmisítés költségei a lefoglalt dolog tulajdonosát és birtokosát egyetemlegesen terhelik.

(7) Az ügyfélnek kiadandó dolgot a vele szemben megállapított pénzfizetési kötelezettség biztosítására vissza lehet tartani.

³²⁶ Megállapította: 2012. évi LXVI. törvény 11. § (3). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³²⁷ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 42. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³²⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 42. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³²⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

50/D. §³³⁰ (1) A hatóság a lefoglalt dolog előzetes értékesítéséről dönt, ha a lefoglalt dolog gyors romlásnak van kitéve, vagy huzamos tárolásra alkalmatlan.

(2) A hatóság a lefoglalt dolog előzetes értékesítéséről akkor is dönthet, ha a lefoglalt dolog
a) kezelése, tárolása, illetve őrzése - különösen a dolog értékére vagy az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolására tekintettel - aránytalan és jelentős költséggel járna,

b) értéke az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolás miatt jelentősen csökkenne.

(3)³³¹ Az (1) és (2) bekezdés esetén a lefoglalt dolog akkor értékesíthető, ha a hatóság felhívásától számított öt napon belül a lefoglalt dolog kiadása iránt senki nem jelentett be jogos igényt.

(4) A lefoglalt dolog értékesítéséből befolyt ellenérték a lefoglalt dolog helyébe lép.

Az ügyfél nyilatkozata, adatszolgáltatási kötelezettsége³³²

51. §³³³ (1) Az ügyfélnek joga van ahhoz, hogy az eljárás során nyilatkozatot tegyen, vagy a nyilatkozattételt megtagadja.

(2)³³⁴ Ha a tényállás tisztázása azt szükségessé teszi, a hatóság az ügyfelet nyilatkozattételre hívhatja fel. Ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hatóság felhívására nem nyilatkozik, a hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt, vagy a 31. § (2) bekezdése alapján megszünteti az eljárást.

(2a)³³⁵ Ha az ügyfél cselekvőképtelen, személyes nyilatkozattételre csak akkor hívható fel, ha a nyilatkozatától várható bizonyíték más módon nem pótolható és ehhez a törvényes képviselője hozzájárul. A cselekvőképtelen személyt indokolt esetben a lakcímén kell meghallgatni.

(2b)³³⁶ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, az, aki korlátozottan cselekvőképés vagy szellemi, valamint egyéb állapota miatt korlátozottan képes megítélni a nyilatkozattétel jelentőségét, nyilatkozattételre csak akkor hívható fel, ha nyilatkozatot kíván tenni és a törvényes képviselője ehhez hozzájárul.

(2c)³³⁷ A nyilatkozat megtételére cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképés ügyfél esetén csak a törvényes képviselő jelenlétében kerülhet sor. Írásbeli nyilatkozat esetén a törvényes képviselő a nyilatkozatot aláírja.

³³⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 42. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³³¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

³³² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 43. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

³³³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 43. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³³⁴ Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 108. § b).

³³⁵ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 19. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

³³⁶ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 19. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

³³⁷ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 19. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

(2d)³³⁸ Ha az ügyfél és törvényes képviselője között érdekellentét van, a törvényes képviselőnek a (2a)-(2c) bekezdésben meghatározott jogait a gyámhatóság gyakorolja. Ha az ügyfél a törvényes képviselőjével szemben terjeszt elő kérelmet, az érdekellentét fennállását meg kell állapítani. A gyámhatóság a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személyt törvényes képviselője jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy érdekében áll.

(3) Törvény vagy kormányrendelet kötelezővé teheti, hogy a hivatalból folytatott eljárásban az ügyfél, a kérelemre indult eljárásban az ellenérdekű ügyfél a hatóság erre irányuló felhívására közölje az érdemi döntéshez szükséges adatokat, és jogkövetkezményeket állapíthat meg az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy valótlan adatok közlése esetére.

(4)³³⁹ A törvényen vagy kormányrendeleten alapuló adatszolgáltatást hivatalból folytatott eljárásban az ügyfél, illetve kérelemre indult eljárásban az ellenérdekű ügyfél akkor tagadhatja meg, ha

a) nem kapott felmentést a minősített adatra vonatkozó titoktartási kötelezettség alól,

b) nyilatkozatával saját magát vagy hozzátartozóját büncselekmény elkövetésével vádolná, vagy

c) az ügyfél, illetve az ellenérdekű ügyfél médiatartalom-szolgáltató, vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, és nyilatkozatával a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné.

(4a)³⁴⁰ A (4) bekezdés c) pontjában foglalt mentesség az annak alapjául szolgáló jogviszony megszűnése után is fennmarad.

(4b)³⁴¹ Az ügyfelet vagy az ellenérdekű ügyfelet a (4) bekezdés c) pontjára hivatkozása ellenére adatszolgáltatásra kötelező végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

(5) Az ügyfél vagy képviselője, ha más tudomása ellenére az ügy szempontjából jelentős valótlan tényt állít, illetve ha a (3) bekezdés szerinti kötelező adatszolgáltatás körében a (4) bekezdésben foglalt ok hiányában adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti, az ügy eldöntése szempontjából jelentős tényt elhallgat, vagy valótlan adatot szolgáltat, eljárási bírsággal sújtható.

(6) A hatóság köteles az ügyfelet a nyilatkozattétellel, illetve adatszolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatos jogairól tájékoztatni és kötelességeire, valamint a kötelezettségek elmulasztásának jogkövetkezményeire figyelmeztetni.

(7)³⁴² Ha jogszabály lehetővé teszi, az ügyfél az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatot és a (3)-(4) bekezdés szerinti adatszolgáltatást - az ügyfél elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett - telefonon is megteheti, illetve teljesítheti, továbbá a nyilatkozattételt, adatszolgáltatást telefonon is megtagadhatja.

Irat

³³⁸ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 19. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

³³⁹ Megállapította: 2012. évi LXVI. törvény 12. § (1). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁴⁰ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁴¹ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁴² Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (11). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

52. § (1) A hatóság a tényállás megállapítása céljából felhívhatja az ügyfelet okirat vagy más irat bemutatására, vagy ezek beszerzése érdekében a 26. § (1) bekezdésének *c*) pontja alapján más szervet is megkereshet.

(2) A külföldön kiállított közokirat, illetőleg a külföldi bíróság, közigazgatási szerv, közjegyző vagy egyéb közhitelességgel felruházott személy által hitelesített magánokirat - hacsak az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabályból, nemzetközi szerződésből, illetve viszonyossági gyakorlatból más nem következik - a magyar törvény szerinti bizonyító erővel csak akkor rendelkezik, ha azt a kiállítás helye szerinti államban működő magyar külképviseleti hatóság diplomáciai felülhitelesítéssel látta el. A nem magyar nyelven kiállított okirat - ha az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik - csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

(3)³⁴³ A nem magyar nyelven kiállított irat - ha az ügyfajta-ra vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik - csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el, de az aránytalanul nehezen beszerezhető irat helyett az ügyfél a bizonyítani kívánt tényről nyilatkozatot tehet. Ilyen esetben az ügyfelet tájékoztatni kell a valótlán tartalmú nyilatkozattételének jogkövetkezményéről.

(4)³⁴⁴

Tanú és hatósági tanú

53. § (1) Az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható.

(2)³⁴⁵ A tanúként megidézett személy köteles a meghallgatása végett megjelenni és - a (3) bekezdés *b*) pontjában, továbbá a (4) és (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - tanúvallomást tenni.

(3) Tanúként nem hallgatható meg

a) az, akitől nem várható bizonyítékként értékelhető vallomás,

*b)*³⁴⁶ védett adatnak minősülő tényről az, aki nem kapott felmentést a titoktartás alól az arra jogosított szervtől vagy személytől.

(4)³⁴⁷ A tanúvallomás megtagadható, ha

a) a tanú az ügyfelek valamelyikének hozzátartozója,

b) a tanú vallomásával saját magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, vagy

c) a tanú médiatartalom-szolgáltató, vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, és a tanúvallomásával a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné.

(4a)³⁴⁸ Cselekvőképtelen személyt csak akkor lehet tanúként meghallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható és ehhez a törvényes képviselője hozzájárul.

³⁴³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 44. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁴⁴ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 23. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁴⁵ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 28.

³⁴⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 29.

³⁴⁷ Megállapította: 2012. évi LXVI. törvény 13. § (1). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁴⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

Meghallgatása esetén a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést a hatóság mellőzi. A cselekvőképtelen személyt indokolt esetben a lakcímén kell meghallgatni.

(4b)³⁴⁹ Ha jogszabály másként nem rendelkezik az, aki korlátozottan cselekvőképés vagy szellemi, valamint egyéb állapota miatt korlátozottan képes megítélni a tanúvallomás megtagadásának jelentőségét, tanúként csak akkor hallgatható meg, ha vallomást kíván tenni és a törvényes képviselője ehhez hozzájárul.

(4c)³⁵⁰ A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképés tanú meghallgatását csak a tanú törvényes képviselőjének jelenlétében lehet lefolytatni.

(4d)³⁵¹ Ha a tanú és a törvényes képviselő között érdekellentét van, a (4a)-(4c) bekezdésben meghatározott jogokat a gyámhatóság gyakorolja. A gyámhatóság a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképés tanút törvényes képviselője jelenléte nélkül is meghallgathatja, ha az a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképés tanú érdekében áll.

(5)³⁵² Nem használható fel bizonyítékként a (3), valamint a (4a)-(4d) bekezdésben, továbbá az 54. § (5) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezés megsértésével felvett tanúvallomás, továbbá az olyan tanúvallomás, amelynek megtétele előtt a tanút nem figyelmeztették a (4) bekezdésben meghatározott jogára.

(6)³⁵³ Törvényben meghatározott esetek kivételével a diplomáciai mentességben részesülő személy nem köteles tanúvallomást tenni.

(7)³⁵⁴ Ha a tanú a (2) bekezdés szerinti kötelezettségének a következményekre való figyelmeztetés ellenére nem tesz eleget, eljárási bírsággal sújtható.

(8)³⁵⁵ A (4) bekezdés *c*) pontjában foglalt mentesség az annak alapjául szolgáló jogviszony megszűnése után is fennmarad.

54. §³⁵⁶ (1) A meghallgatás kezdetén meg kell állapítani a tanú személyazonosságát. A tanúnak nyilatkoznia kell arról, hogy az ügyfelekkel milyen viszonyban van, nem elfogult-e. A tanú esetleges elfogultságát megalapozó tény a nyilatkozat alapján a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. A tanút figyelmeztetni kell jogaira, kötelezéseire és a hamis tanúzás jogkövetkezményeire.

(2) A még meg nem hallgatott tanú nem lehet jelen az ügyfél, más tanú és a szakértő meghallgatásakor.

(3) Ha a hatóság a tanút tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4) A tanú meghallgatásán nem lehet jelen az ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője, ha a tanú védett adatról tesz vallomást, továbbá ha elrendelték a tanú természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését.

³⁴⁹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁵⁰ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁵¹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 20. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁵² Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 20. § (2). Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁵³ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 30.

³⁵⁴ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (16). Hatályos: 2011. I. 1-től.

³⁵⁵ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 13. § (2). Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁵⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (30). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(5) A hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a meghallgatását követően vagy helyette írásban tegyen tanúvallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak a más módon leírt vallomását bíró vagy közjegyző hitelesíti. Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes tanú esetén a törvényes képviselő, érdekellentét esetén a gyámhatóság képviselője is aláírja az írásbeli tanúvallomást. Az írásbeli tanúvallomás megtétele nem zárja ki, hogy a tanút meghallgatása céljából a hatóság idézze.

(6) Ha a tanú meghallgatása nélkül vagy a meghallgatását követően írásban tesz tanúvallomást, az írásbeli tanúvallomásból ki kell tűnnie, hogy a tanú a vallomást a vallomástétel akadályainak, valamint a hamis tanúzás következményeinek ismeretében tette meg. Erre a tanút a hatóság az írásbeli tanúvallomás megtételének engedélyezésével egyidejűleg, a vallomástétel akadályainak és a hamis tanúzás következményeinek ismertetésével figyelmezteti.

55. §³⁵⁷ (1) A hatóság a biztosítási intézkedés alkalmazása során, szemlénél, lefoglalásnál, hatósági ellenőrzésnél hatósági tanút vehet igénybe.

(2) Nem alkalmazható hatósági tanú, ha az eljárási cselekményről hangfelvétel vagy kép- és hangfelvétel készül.

(3) A hatósági tanú az eljárási cselekmény során történt eseményeket és az általa tapasztalt tényeket a jegyzőkönyv aláírásával igazolja.

(4) Nem lehet hatósági tanú az ügyfél hozzátartozója, az eljáró hatósággal közszolgálati, illetve egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy és az eljárási képességgel nem rendelkező személy.

(5) Hatósági tanúként való közreműködésre senki nem kötelezhető.

(6) Az eljárási cselekmény előtt a hatósági tanút a jogairól és kötelességeiről fel kell világosítani. A hatósági tanú az eljárási cselekményre észrevételt tehet, és a tanú költségeinek megtérítésére vonatkozó rendelkezések szerint jogosult költségtérítésre.

(7) A hatósági tanút a tudomására jutott tényekre, adatokra nézve titoktartási kötelezettség terheli, amely alól az eljáró hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság vagy bíróság az ügy tárgyát érintő tényekre, adatokra, körülményekre nézve felmentheti.

Szemle

56. §³⁵⁸ (1) Ha a tényállás tisztázására ingó, ingatlan (a továbbiakban együtt: szemletárgy) vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges, a hatóság szemlét rendelhet el.

(2) Szemlét a hatóság ügyintézője, a hatóság által kirendelt szakértő, illetve jogszabály alapján erre felhatalmazott más személy végezhet, aki jogosultságát a szemle során - az 57. § (3) bekezdésében foglalt kivétellel - köteles igazolni. Jogszabály a szemle lefolytatásához a szemlét végző személy részére megbízólevél kötelező használatát rendelheti el.

³⁵⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 45. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁵⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 46. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3)³⁵⁹ Törvény vagy kormányrendelet rendelkezhet úgy, hogy az ügyben eljáró szakhatóság állásfoglalását helyszíni szemle keretében adja meg. A helyszíni szemle időpontjáról a hatóság a szakhatóságot legalább tizenöt nappal korábban a szakhatósági megkeresés megküldésével értesíti.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a 33. § (3) bekezdés *d*) pontja és a 33. § (8) bekezdése nem alkalmazható.

57. §³⁶⁰ (1)³⁶¹ A szemletárgy birtokosát és az 56. § (1) bekezdésében meghatározott személyt (a továbbiakban együtt: szemletárgy birtokosa) a szemléről - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - előzetesen értesíteni kell. Ha a szemle eredményessége érdekében indokolt, az értesítésnek tartalmaznia kell a szemletárgy birtokosának személyes jelenlétére, a szükséges iratok előkészítésére irányuló felhívást. Az értesítést - ha az ügy körülményeiből más nem következik - úgy kell közölni, hogy azt a szemletárgy birtokosa legalább öt nappal korábban megkapja.

(2) Ha az előzetes értesítés a szemle eredményességét veszélyeztetné, a szemletárgy birtokosát a szemléről annak megkezdésekor szóban kell tájékoztatni.

(3) Ha a szemle megkezdése előtti tájékoztatás veszélyeztetné annak eredményességét, a hatóság a szemle befejezésekor átadja vagy haladéktalanul megküldi a szemletárgy birtokosának a jegyzőkönyv egy példányát. Mellőzhető a tájékoztatás, ha a szemle a szemletárgy birtokosának közreműködése nélkül, külső vizsgálattal elvégezhető.

(4) A szemletárgy birtokosának távolléte nem akadályozza a szemle megtartását. Jogszabály meghatározott ügyekben előírhatja, hogy a szemle csak akkor kezdhető meg, ha a szemletárgy birtokosa vagy alkalmazottja, meghatalmazottja, ezek hiányában hatósági tanú jelen van.

(5) A szemlén az ügyfél jelen lehet, kivéve, ha a szemletárgy birtokosa természetes személyazonosító adatainak és lakcímének zárt kezelését rendelték el.

57/A. §³⁶² (1) Szemlét a megfigyelni kívánt tevékenység folytatása idején, nem székhelyként bejelentett magánlakásban pedig - kivéve, ha a szemle sikeres lefolytatása más időpont választását teszi szükségessé - munkanapon 8 és 20 óra között lehet végezni. A szemlét úgy kell végezni, hogy az a szemletárgy birtokosának munkáját, a rendeltetésszerű tevékenységet lehetőleg ne akadályozza.

(2) Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet veszélye miatt, továbbá közrendvédelmi, közbiztonsági, illetve törvényben meghatározott más fontos okból a szemle haladéktalanul megtartható.

(3) A szemle megtartása során - a tulajdonos értesítésével egyidejűleg - a szemletárgy birtokosa kötelezhető a szemletárgy felmutatására, illetve arra, hogy az ügyfelet a szemle helyszínére beengedje.

(4) A szemle során a szemlét végző személy a hatásköre gyakorlásának keretei között a megfigyelni kívánt területre, építménybe és egyéb létesítménybe beléphet, ott a szemle tárgyával összefüggő bármely iratot, tárgyat vagy munkafolyamatot megvizsgálhat, a szemletárgy birtokosától és a szemle helyszínén tartózkodó bármely más személytől felvilágosítást kérhet, a

³⁵⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

³⁶⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 46. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 21. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁶² Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 46. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

helyszínről, a szemletárgyról, folyamatokról fényképet vagy kép- és hangfelvételt készíthet, mintavételt eszközölhet, továbbá egyéb bizonyítást folytathat le.

(5) Ha a szemlét a hatóság informatikai eszköz útján végzi, a szemle elvégzésére való jogosultság igazolását követően jogszabály, személyes adatok tekintetében törvény által meghatározott körben a szemletárgy birtokosának a hatóság részére - szükség szerint az informatikai rendszerhez történő hozzáférés technikai és jogosultsági feltételeinek biztosításával - hozzáférést kell biztosítania az adatokhoz.

(6)³⁶³ A szemletárgy birtokosa a minősített adatot tartalmazó szemletárgy felmutatására nem kötelezhető, ha nem kapott felmentést a szemletárgyra vonatkozó titoktartási kötelezettség alól.

(7)³⁶⁴ Ha a szemletárgy birtokosa médiatartalom-szolgáltató, vagy vele munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, nem kötelezhető a szemletárgy felmutatására, ha ezzel a számára a médiatartalom-szolgáltatói tevékenységgel összefüggésben információt átadó személy kilétét felfedné. Ez a mentesség az annak alapjául szolgáló jogviszony megszűnése után is fennmarad.

57/B. §³⁶⁵ (1) A szemle eredményes és biztonságos lefolytatása érdekében, ha annak jellege indokoltá teszi, a hatóság a rendőrség közreműködését kérheti.

(2) Ha a szemletárgy birtokosa a szemletárgyat a hatóság felhívására - a jogkövetkezményre való figyelmeztetés ellenére - nem mutatja fel, illetve annak helyszíni átvizsgálását jogellenesen megakadályozza, a hatóság a szemletárgyat lefoglalhatja.

(3) A szemle megtartását vagy eredményes lefolytatását akadályozó személy eljárási bírsággal sújtható.

(4) Ha a helyszíni szemlére életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetben, azonnali intézkedés érdekében van szükség, illetve, ha ezt törvény más fontos okból megengedi, a helyszíni szemlét a hatóság a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is megtarthatja.

(5)³⁶⁶ A (4) bekezdésben meghatározott módon történő szemle megtartásához az ügyész előzetes jóváhagyása szükséges, továbbá ahhoz a rendőrség és hatósági tanú közreműködését kell kérni. Ha az ügyész előzetes jóváhagyásának beszerzése a késedelem veszélyével járna, a szemle az ügyész jóváhagyása nélkül is megtartható, ilyen esetben a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvet - ami az azonnali intézkedési okot és a megtett intézkedéseket részletesen tartalmazza - az ügyésznek öt napon belül meg kell küldeni.

Szakértő

³⁶³ Módosította: 2009. évi CLV. törvény 42. § (36).

³⁶⁴ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

³⁶⁵ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 46. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

58. §³⁶⁷ (1) Szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel, és

a) az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy

b) jogszabály írja elő a szakértő igénybevételét.

(2) Nincs helye szakértő kirendelésének, ha törvény vagy kormányrendelet ugyanabban a szakkérdésben szakhatóság állásfoglalásának beszerzését írja elő.

(3) Ha jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét írja elő, úgy ezt a szervezetet, intézményt, testületet vagy személyt kell szakértőként kirendelni. A hatóság egyéb esetben az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértőt rendelhet ki.

(4) Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvényben meghatározott kivételekkel a kirendelt szakértő a hatóság kirendelése alapján köteles eljárni. A kirendelt szakértő eljárási bírsággal sújtható és díja a határidő lejártát követő naptól kezdődően naponta egy százalékkal csökkenthető, ha anélkül, hogy a határidő meghosszabbítása iránti igényét vagy akadályoztatását előzetesen bejelentette volna, feladatait határidőre nem teljesíti.

(5) A szakértő személyére az ügyfél is tehet javaslatot. Az ügyfél kérelmére az ezzel járó költségek megelőlegezése esetén a hatóság a kirendelt szakértőn kívül indokolt esetben - akár a szakértői vélemény előterjesztése előtt, akár az után - igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult más szakértőt is kirendelhet. Az ügyfél által felkért szakértő véleménye bizonyítékként használható fel akkor is, ha a szakértőt a hatóság nem rendeli ki.

(6) Szakértőként nem járhat el az, akivel szemben az ügyintézőre vonatkozó kizárási ok áll fenn, aki tanúként nem hallgatható meg, vagy aki a tanúvallomást megtagadhatja.

59. §³⁶⁸ (1) A hatóság a szakértővel közli mindazokat az adatokat, amelyekre feladatának teljesítéséhez szüksége van. A szakértő az ügy iratait az eljárási feladatainak ellátásához szükséges mértékben megtekintheti, az ügyfél és a tanú meghallgatásánál, a tárgyaláson és a szemlén jelen lehet, az ügyfélhez, a tanúhoz, a szemletárgy birtokosához kérdéseket intézhet.

(2) Törvény rendelkezése esetén az ügyfél a szakértői vizsgálatban való közreműködésre kötelezhető; a szakértő a vizsgálat megállapítását közli a hatósággal.

(3) A szakértőt a véleményadás előtt figyelmeztetni kell a hamis véleményadás jogkövetkezményére.

(4) Ha a szakvélemény nem egyértelmű, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a hatóság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni.

(5)³⁶⁹ Ha ugyanazon bizonyítandó tényre készített szakvélemények között az ügy eldöntése szempontjából lényeges szakkérdésben olyan eltérés van, amely a szakértőktől kért felvilágosítással vagy más módon nem tisztázható, a hatóság másik szakértőt rendel ki, aki abban

³⁶⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 47. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 47. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

a kérdésben foglal állást, hogy a szakvélemények közötti eltérés mire vezethető vissza, szükséges-e bármelyik szakvélemény kiegészítése.

(6) Ha a hatóság a szakértőt tárgyaláson kívül hallgatja meg, a meghallgatásra a tárgyalás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(7)³⁷⁰ Az itt nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény rendelkezései irányadók. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a szakértői eljárás időtartamára a szakhatóságra irányadó rendelkezések irányadók.

Tolmács

60. § (1)³⁷¹ Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője által használt idegen nyelvet az ügyintéző nem beszéli, tolmácsot kell alkalmazni. Ha az ügyintéző beszéli az idegen nyelvet, a többi ügyfél és az eljárás egyéb résztvevője érdekében tolmácsot kell alkalmazni, kivéve, ha ők is beszélik az adott idegen nyelvet. Ennek tényét a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell.

(2)³⁷² Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője hallássérült, kérésére jelnyelvi tolmács közreműködésével kell meghallgatni, vagy a meghallgatás helyett a jelen lévő hallássérült írásban is nyilatkozatot tehet. Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője siketvak, kérésére jelnyelvi tolmács közreműködésével kell meghallgatni. Ha a jelen lévő ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője beszéd fogyatékos, kérésére a meghallgatás helyett írásban tehet nyilatkozatot.

(3) A tolmácsra megfelelően irányadók a szakértőre vonatkozó rendelkezések.

(4) A hatóság a hatósági ellenőrzés során a tényállás tisztázásához - ha az más módon nem lehetséges - az ellenőrzés helyszínén tartózkodó, idegen nyelvet beszélő személyt tolmácsként vehet igénybe. A tolmácsként igénybe vett személyt tájékoztatni kell a tolmács jogairól és kötelezettségeiről, és ennek tényét, valamint a tolmácsként igénybe vett személy nyilatkozatát a helyszíni ellenőrzés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

Az eljárás akadályozásának következményei

61. § (1)³⁷³ Az e törvényben meghatározott esetekben a kötelezettség felróható módon történő megszegése esetén eljárási bírság kiszabásának van helye. Ha az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője egyébként rosszhiszeműen jár el, a hatóság eljárási bírsággal sújthatja.

(1a)³⁷⁴ A hatóság az ügyfelet vagy az eljárás egyéb résztvevőjét az okozott többletköltségek megfizetésére kötelezi, ha

a) eljárási bírságot szab ki,

b) az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője jogellenes magatartása folytán vált szükségessé valamely eljárási cselekmény megismétlése, vagy

c) a többletköltség azért keletkezett, mert az ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője valamely eljárási cselekményét nem a célszerűség figyelembevételével teljesítette.

³⁷⁰ Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 108. § c).

³⁷¹ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 31.

³⁷² Megállapította: 2009. évi CXXV. törvény 22. §. Hatályos: 2011. I. 1-től.

³⁷³ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (17). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

³⁷⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (32). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(2) Az eljárási bírság legkisebb összege esetenként ötezer forint, legmagasabb összege - a 141. § (1) bekezdésében foglalt eltéréssel - természetes személy esetén ötszázezer forint, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén pedig egymillió forint.

(3) Az eljárási bírság egy eljárásban, ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható.

(4) Az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság figyelembe veszi:

a) a jogellenes magatartás súlyát és a felróhatóság mértékét,

b) az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, továbbá

c) az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét.

(5)-(6)³⁷⁵

Tárgyalás és közmeghallgatás

62. § (1) A hatóság tárgyalást tart, ha ezt jogszabály előírja, vagy a tényállás tisztázásához, illetve az egyezségi kísérlet lefolytatásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására.

(2)³⁷⁶ A tárgyaláson a hatóság meghallgathatja az ügyfelet, a tanút, a szakértőt, a hatósági közvetítőt, és megismerheti a szemletárgyat. Cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes személy tárgyaláson történő meghallgatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az eljárásban részt vevő más személyekkel történő együttes meghallgatása érdekeit nem sérti.

(3)³⁷⁷ Az ügyfél észrevételt tehet a tárgyaláson elhangzottakra, kérdést intézhet a meghallgatott személyhez, és indítványozhatja más személy meghallgatását vagy más bizonyíték beszerzését.

(4)³⁷⁸ A tárgyaláson a (2) bekezdésben foglaltakon kívül bárki részt vehet, akinek a részvételét az ügyfelek nem kifogásolják. A hatóság védett adat és zártan kezelt adatok védelme érdekében is kizárhatja a tárgyalásról a nyilvánosságot.

(5)³⁷⁹ Azt, aki a tárgyalás rendjét zavarja, a tárgyalás vezetője rendreutasíthatja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén kiutasíthatja, továbbá eljárási bírsággal sújthatja.

63. §³⁸⁰ (1) A hatóság közmeghallgatást tart, ha

a) ezt jogszabály előírja,

³⁷⁵ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 26. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁷⁶ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 22. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

³⁷⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 33.

³⁷⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 48. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁷⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 48. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 49. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

b)³⁸¹ az eljárásban több mint ötven ügyfél vagy több mint öt, a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezet vesz részt, kivéve, ha törvény másként rendelkezik, vagy

c) a hatóság a nyilvánosság véleményének megismerése érdekében ezt szükségesnek tartja.

(2)³⁸² A közmeghallgatás helyéről és idejéről a hatóság - ha jogszabály másként nem rendelkezik - legalább öt nappal korábban hirdetményi úton, továbbá közhírré tétel útján értesíti az érintetteket.

(3)³⁸³ A közmeghallgatáson elhangzottakról készített jegyzőkönyv

a) a hatóság megnevezését, az ügyintéző nevét, az ügy tárgyát és az ügyiratszámot,

b) a közmeghallgatás helyét és időpontját,

c) a közmeghallgatáson elhangzottak összefoglalását,

d) a jegyzőkönyv készítésének helyét és időpontját, valamint

e) az eljáró ügyintéző és jegyzőkönyvvezető oldalankénti aláírását

tartalmazza.

(4)³⁸⁴ A hangfelvételt, valamint a kép- és hangfelvételt hordozó eszközt az iratokhoz kell csatolni, vagy arról az eljárás befejezéséig a (3) bekezdésnek megfelelő tartalmú jegyzőkönyvet kell készíteni.

Egyezségi kísérlet

64. § (1)³⁸⁵ Ha jogszabály elrendeli vagy - ha a hatóság tárgyalást tart - a tárgyaláson a hatóságnak a döntés előtt meg kell kísérelnie egyezség létrehozását az ellenérdekű ügyfelek között. Egyezségi kísérletre akkor is sor kerülhet, ha az ügy természete egyébként megengedi.

(2) Ha az egyezségi kísérlet eredményes, a 75. §-ban foglaltak szerint kell eljárni, eredménytelenség esetében a hatóság folytatja az eljárást.

A határidő számítása

65. § (1)³⁸⁶ A napokban vagy munkanapokban megállapított határidőbe nem számít bele a határidő kezdetére okot adó cselekmény vagy körülmény bekövetkezésének, továbbá a közlésnek, a kézbesítésnek, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének a napja.

(2) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva megfelel a kezdőnapnak, ha pedig ez a nap a lejárati hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napján.

(3) Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.

³⁸¹ Megállapította: 2010. évi XC. törvény 79. §. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

³⁸² Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

³⁸³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (33). Hatályos: 2012. II. 1-től.

³⁸⁴ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

³⁸⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

³⁸⁶ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (18). Hatályos: 2011. I. 1-től.

- (4)³⁸⁷ A postán küldött beadvány és megkeresés előterjesztési ideje a postára adás napja.
- (5)³⁸⁸ Az elektronikus irat előterjesztésének időpontja az irat elküldésének napja, de az ügyintézési határidő a következő munkanapon kezdődik.
- (6)³⁸⁹ A határozott naphoz kötött jogszerzés a nap kezdetén következik be. A határidő elmulasztása vagy a késedelem jogkövetkezményei a határidő utolsó napjának elteltével állnak be.
- (7)³⁹⁰ A határidőt kétség esetén megtartottnak kell tekinteni.
- (8)³⁹¹ Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában az üzemzavar időtartamát a határidők számítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

Igazolási kérelem

66. § (1) Aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.

(2)³⁹² Az igazolási kérelemről az a hatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A fellebbezésre megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet az első fokú döntést hozó hatóság, a keresetindításra megállapított határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság bírálja el.

(3)³⁹³ Ha a hatóság megtartotta az ügyfelek értesítésére és a határozat közlésére vonatkozó szabályokat, a fellebbezési határidő elmulasztása esetén nincs helye igazolási kérelemnek arra való hivatkozással, hogy az értesítés, illetve a határozat közlése nem postai kézbesítés útján történt. E rendelkezés megfelelően irányadó a bírósági felülvizsgálatot kezdeményező keresetindítással kapcsolatos igazolásra is.

(4)³⁹⁴ Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követő nyolc napon belül, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy az elmulasztott határidő utolsó napjától számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni.

(5) A határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, amennyiben ennek feltételei fennállnak.

³⁸⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 35., 2010. évi CXXVI. törvény 88. §.

³⁸⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 50. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 50. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹⁰ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 50. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹¹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 50. §. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

³⁹² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 51. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 51. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 51. §. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

67. § (1)³⁹⁵ Ha a hatóság az igazolási kérelemnek helyt ad, az igazolási kérelmet benyújtó személyt eljárásjogi szempontból olyan helyzetbe kell hozni, mintha nem mulasztott volna. Ennek érdekében a hatóság a döntését módosítja vagy visszavonja, az eljárást megszüntető döntésének visszavonása esetén az eljárást folytatja, illetve egyes eljárási cselekményeket megismétel. A döntésnek az igazolási kérelem alapján történő módosítására vagy visszavonására nem irányadók a 114. §-ban meghatározott korlátozások.

(2)-(4)³⁹⁶

Az eljárás irataiba való betekintés

68. §³⁹⁷ (1) Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában betekinthez az eljárás során keletkezett iratba. Ez a jog akkor is megilleti az ügyfelet, ha korábban nem vett részt az eljárásban.

(2) A tanú a vallomását tartalmazó iratba, a szemletárgy birtokosa a szemléről készített iratba tekinthez be.

(3) Harmadik személy akkor tekinthez be a személyes adatot vagy védett adatot tartalmazó iratba, ha igazolja, hogy az adat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges, valamint ha a védett adat megismerésének törvényi feltételei fennállnak. Az iratbetekintési jog - a személyes és védett adatok megismerhetetlenné tételeért, valamint az ilyen módon kivonatolt iratról való másolat készítéséért - kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében gyakorolható.

(4) Törvény egyes ügyfajtákban meghatározhatja a (3) bekezdés alapján iratbetekintésre jogosult személyek körét.

69. §³⁹⁸ (1) Nem lehet betekinteni

a)³⁹⁹ a döntés tervezetébe,

b) az olyan iratba, amelyből következtetés vonható le annak a személynek a kilétére, akire vonatkozóan a hatóság a természetes személyazonosító adatok és a lakcím zárt kezelését rendelte el,

c)⁴⁰⁰ felhasználói vagy megismerési engedély hiányában a minősített adatot tartalmazó iratba,

d) az egyéb védett adatot tartalmazó iratba, ha azt az érintett adat védelmét szabályozó törvény kizárja, vagy ha a védett adat megismerésének hiánya nem akadályozza az iratbetekintésre jogosult személyt törvényben biztosított jogai gyakorlásában.

(2) Az ügyfél az adatok megjelölésével kérheti az iratbetekintési jog korlátozását üzleti és más méltányolható magánérdekének védelmében. A hatóság a kérelemnek - a körülmények

³⁹⁵ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 36.

³⁹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 27. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

³⁹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 52. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 53. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §.

⁴⁰⁰ Módosította: 2009. évi CLV. törvény 42. § (36).

körültekintő mérlegelése alapján - akkor ad helyt, ha az adatok megismerésének hiánya az iratbetekintésre jogosultakat nem akadályozza jogaik gyakorlásában.

(2a)⁴⁰¹ A hatóság a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes ügyfél védelme érdekében erre irányuló kérelem nélkül is dönthet az iratbetekintési jog korlátozásáról.

(3) Az iratbetekintési jog biztosítása érdekében a hatóság megismerhetetlenné teszi azokat a személyes és védett adatokat, valamint a (2) bekezdés szerinti adatokat, amelyek megismerésére az iratbetekintésre jogosult személy egyébként nem jogosult.

(4)⁴⁰² A hatóság a 68. § szerinti személy kérelmére - annak vizsgálata mellett, hogy az (1)-(3) bekezdés szerinti okok a kérelem elbírálásakor fennállnak-e - az iratbetekintést biztosítja, vagy végzésben dönt az iratbetekintési kérelem elutasításáról. A végzés ellen az iratbetekintést kérő személy önálló fellebbezéssel élhet.

(5) Az iratbetekintés során az arra jogosult másolatot, kivonatot készíthet vagy másolatot kérhet. A másolatot és a kivonatot a hatóság kérelemre hitelesíti.

(6) Az iratbetekintésre jogosult - az (1)-(5) bekezdés szerint - az eljárás jogerős lezárását követően is betekinthez a hatóság kezelésében lévő iratokba.

69/A. §⁴⁰³ (1) Ha törvény a döntés nyilvánosságát nem korlátozza vagy nem zárja ki, az eljárás jogerős befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó jogerős határozatot, valamint az első fokú határozatot megsemmisítő és az első fokú határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti, és arról kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében másolatot kérhet.

(2)⁴⁰⁴ Az (1) bekezdés szerinti döntés megismerése iránti igényt a jogerős döntést hozó hatóság nyolc napon belül, a döntésben szereplő személyes adatok és a védett adatok megismerhetetlenné tételét követően teljesíti. A döntésben szereplő természetes személyt az eljárásban betöltött szerepének megfelelően kell megjelölni, de ha a természetes személy azonosíthatóságának kizárására ez nem alkalmas, az azonosítását lehetővé tevő adatokat olyan módon kell törölni, hogy az ne járjon a megállapított tényállás sérelmével.

(3) A döntésben nem tehető megismerhetetlenné a közérdekből nyilvános adat.

(4) Nem tehető megismerhetetlenné a személyes vagy védett adat, ha az igénylő - az adat megjelölésével - igazolja, hogy annak megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges, valamint a védett adat megismerésének törvényi feltételei fennállnak.

69/B. §⁴⁰⁵ Ha a hatóság hivatalból nem tudja megállapítani, hogy az iratbetekintési kérelem benyújtásakor az iratbetekintés 69. § (2) bekezdés szerinti korlátozásának az okai fennállnak-e, az üzleti és más méltányolható magánérdek alapján védelemre jogosultat nyilatkozattételre hívja fel. Az iratbetekintés nem tagadható meg, ha a jogosult határidőben nem nyilatkozik.

⁴⁰¹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 23. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁴⁰² Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (19). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴⁰³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 53. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰⁴ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁴⁰⁵ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (20). Hatályos: 2011. I. 1-től.

A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel

70. § (1)⁴⁰⁶ Ha a hatóság az ügyfélnek az eljárás megindításáról való értesítését mellőzte, és az ügyben bizonyítási eljárást folytatott le, annak befejezésétől számított nyolc napon belül értesíti az ügyfelet, hogy az - az iratokba való betekintés szabályai figyelembevételével - megismerhesse a bizonyítékokat, azokra nyolc napon belül észrevételt tehesen, élni tudjon nyilatkozattételi jogával, és további bizonyításra irányuló indítványt terjeszthessen elő.

(2)⁴⁰⁷ Az értesítés mellőzhető, ha az ügyfél számára már a bizonyítási eljárás során a hatóság biztosította, hogy megismerjen minden bizonyítékot, és módjában álljon gyakorolni az (1) bekezdésben meghatározott jogait, vagy ha az ellenérdekű ügyfél nélküli ügyben a hatóság teljesíti az ügyfél kérelmét.

(3)⁴⁰⁸ Nem akadályozza az eljárás befejezésének, ha az ügyfél a hatóság által meghatározott határidőben nem élt az (1) bekezdésben meghatározott jogával.

IV. Fejezet

A hatóság döntései

Határozat és végzés

71. § (1)⁴⁰⁹ A hatóság - az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügy érdemében határozatot hoz, az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzést bocsát ki.

(2)⁴¹⁰ Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában, ha az ügyfél kérelme jog megszerzésére irányul és ellenérdekű ügyfél az első fokú eljárásban nem vett részt,

*a)*⁴¹¹ az ügyfelet megilleti a kérelmezett jog gyakorlása, ha a hatóság az előírt határidőben nem hoz döntést és a kérelmezett jog gyakorlásáról szóló rendelkezést tartalmazó függő hatályú döntés meghozatalának nem volt helye,

b) a szakhatóság hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ha a szakhatóság az előírt határidőn belül nem ad ki állásfoglalást.

(3)⁴¹²

⁴⁰⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁴⁰⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁴⁰⁸ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 38.

⁴⁰⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 54. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 48. §. Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁴¹¹ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 101. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹² Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 28. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

(4) A (2) bekezdésben szabályozott esetekben a megszerzett jogot rá kell vezetni a kérelemre, továbbá - kérelemre - annak az ügyfél birtokában levő másolati példányára, vagy a hatóságnál levő példányról az ügyfél részére másolatot kell kiadni.

(5)⁴¹³ A hatóság mellőzi a határozathozatalt, ha az eljárás a jogszabályban meghatározott jogosultak pénzbeli ellátásának mérlegelés nélkül a jogszabályban meghatározott mértékre történő emelésére irányul.

(6)⁴¹⁴ A hatóság mellőzi a határozathozatalt, ha jogszabályban biztosított jogosultság gyakorlásának kizárólag az ügyfél erre irányuló kérelmének benyújtása a feltétele. A hatóság az ügyfél kérelmére igazolja, hogy az ügyfél a kérelem benyújtásától a jogszabályban biztosított jogát jogszerűen gyakorolja.

(7)⁴¹⁵ Ha a technikai lehetőségek adottak, a hatóság papír alapú kapcsolattartás esetén is elektronikusan hozza meg döntését.

71/A. §⁴¹⁶ (1) A kérelemre indult eljárásban a hatóság - az e §-ban meghatározottak szerint - a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül függő hatályú döntést hoz.

(2) A függő hatályú döntésben a hatóság rendelkezik arról, hogy

- a) az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy díjnak megfelelő összeget, ennek hiányában tízezer forintot a hatóság köteles a kérelmező ügyfél részére megfizetni;
- b) a kérelmező ügyfél mentesül az eljárási költségek megfizetése alól;
- c) a kérelmezett jog gyakorlása az ügyfelet megilleti.

(3) A (2) bekezdés c) pontját nem kell alkalmazni

- a) a hatósági bizonyítvány kiállítására,
- b) a hatósági igazolvány kiállítására,
- c) a hatósági nyilvántartásba való bejegyzésre, törlésre és módosításra,
- d) azon eljárásokban, ahol az ügy érdemében a hatóság mérlegelésétől vagy a tényállás tisztázásától függő összeget kell meghatározni, valamint
- e) ha törvény ekként rendelkezik.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott döntéshez akkor kapcsolódnak joghatások, ha a kérelem beérkezését követő két hónap elteltével a hatóság a hatósági ügy érdemében nem döntött és az eljárást nem szüntette meg.

(5) A (2) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezést tartalmazó határozat elleni jogorvoslati határidő a közlés és a (4) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülését követő napon kezdődik.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott döntést mellőzi a hatóság, ha

- a) az eljárás megindításától számított nyolc napon belül
 - aa) érdemben dönt,
 - ab) a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja,
 - ac) az eljárást megszünteti,

⁴¹³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 54. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹⁴ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 54. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (5). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁴¹⁶ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 102. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

ad) az eljárást felfüggeszti vagy függőben tartja, vagy
ae) nemzetközi jogsegélykérelemmel külföldi hatósághoz fordul;
vagy

b) a hatósági eljárás ügyintézési határideje legalább

ba) két hónap, vagy

bb) hatvan nap.

(7) A függő hatályú döntés tartalmazza legalább a 72. § (1) bekezdés *a*)-*c*) pontjában, *d*) pont *da*) és *dg*) alpontjában, *e*) pont *ef*)-*eg*) alpontjában, *f*)-*g*) pontjában foglaltakat, valamint a (4) bekezdés szerinti időpontot naptári dátum szerint meghatározva.

(8) A függő hatályú döntés jogerőre emelkedéséről a hatóság értesíti a felügyeleti szervét, valamint akikkel a döntést közölte, és intézkedik a (2) bekezdés *a*) pontja szerinti összeg megfizetése, valamint a kérelmező által az eljárásért, valamint a szakhatósági eljárásért megfizetett illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj, továbbá az általa előlegezett eljárási költség visszatérítése iránt.

(9) A függő hatályú határozattal szembeni jogorvoslati és döntés-felülvizsgálati eljárásban vizsgálni kell, hogy a kérelmezett jogosultság gyakorlásának feltételei - ide nem értve e § rendelkezéseit - fennállnak-e.

72. § (1)⁴¹⁷ A határozatnak - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell

a) az eljáró hatóság megnevezését, az ügy számát és ügyintézőjének nevét,

b) a jogosult vagy kötelezett ügyfél nevét és lakcímét vagy székhelyét, továbbá az ügyfél által a kérelemben megadott, személyazonosítására szolgáló adatot,

c) az ügy tárgyának megjelölését,

d) a rendelkező részben

da)⁴¹⁸ a hatóság döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról, bírósági felülvizsgálat esetén a tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatást,

db) a szakhatóság megnevezését és állásfoglalása rendelkező részét,

dc)⁴¹⁹ az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy díjnak az ügyfél vagy központi költségvetés részére történő megfizetésre vonatkozó döntést,

dd) az eljárási költség megállapítását, ha arról a hatóság nem külön dönt,

de) az eljárási költségek viseléséről szóló döntést, ha arról a hatóság nem külön dönt,

df)⁴²⁰ a kötelezettség teljesítésének határnapját vagy határidejét és az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit, ideértve a fizetési kötelezettséget megállapító döntésben a késedelmipótlék-fizetési kötelezettségről és annak mértékéről szóló tájékoztatást, valamint a 131. § (1a) bekezdés szerinti esetben a közérdekű munkával való megváltás szabályaival kapcsolatos tájékoztatást,

⁴¹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 55. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹⁸ Módosította: 2010. évi CLXXXIII. törvény 170. §. Lásd: 2010. évi CLXXXIII. törvény 178. §.

⁴¹⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁴²⁰ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 46. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

dg) a határozatban megállapított fizetési kötelezettség és a fellebbezési illeték vagy díj mértékéről és megfizetésének, lerovásának módjairól szóló tájékoztatást,

e) az indokolásban

ea) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat,

eb) az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait,

ec) a mérlegelési, méltányossági jogkörben hozott határozat esetén a mérlegelésben, a méltányossági jogkör gyakorlásában szerepet játszó szempontokat és tényeket,

*ed)*⁴²¹ a szakhatósági állásfoglalás indokolását, valamint a szakhatósági megkeresés mellőzésének okát,

*ee)*⁴²² az ügyintézési határidő túllépése esetén az ügyintézési határidő leteltének napját, valamint az arról szóló tájékoztatást, hogy az ügyintézési határidőt mely, az ügyfélnek vagy az eljárás egyéb résztvevőjének felróható okból nem tartotta be, vagy hogy a 33/A. § alkalmazásának van helye,

ef) azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta,

eg) a hatóság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályra történő utalást,

f) a döntéshozatal helyét és idejét, a hatáskör gyakorlójának nevét, hivatali beosztását, valamint a döntés kiadmányozójának a nevét, hivatali beosztását, ha az nem azonos a hatáskör gyakorlójával,

g) a döntés kiadmányozójának aláírását és a hatóság bélyegzőlenyomatát.

(2)⁴²³ A végzésnek - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell az (1) bekezdés *a)-c)* pontjában, *d)* pont *da)*, *df)* és *dg)* alpontjában, *e)* pont *ec)*, *ef)* és *eg)* alpontjában, *f)* és *g)* pontjában meghatározott tartalmi elemeket. Az eljárást megszüntető végzésnek tartalmaznia kell az (1) bekezdés *d)* pont *dc)-de)* alpontjában, valamint *e)* pont *ee)* alpontjában meghatározott tartalmi elemeket is.

(3) A 22. § (4) bekezdése szerinti, ideiglenes intézkedésről szóló végzés indokolásában ismertetni kell az ideiglenes intézkedés szükségességét és célszerűségét megalapozó tényeket és körülményeket, valamint a felmerült költséget, feltéve, hogy a költség megtérítésére az ideiglenesen intézkedő hatóság igényt tart.

(4)⁴²⁴ Indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha

a) a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti, vagy

b) az kizárólag valamely eljárási cselekmény időpontját határozza meg.

(5)⁴²⁵ Az egyezséget jóváhagyó egyszerűsített és a sommás eljárást lezáró - kérelemnek helyt adó - döntésből mellőzhető az indokolás.

(6)⁴²⁶ Az indokolás mellőzhető, ha az késleltetné a döntés meghozatalát és a késedelem életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet kialakulásához vezethet. Ebben az esetben a

⁴²¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 24. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁴²² Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (21). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴²³ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (22). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴²⁴ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (23). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴²⁵ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 103. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴²⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

döntés meghozatalától számított tíz napon belül meg kell küldeni az indokolást az ügyfél részére. A jogorvoslat igénybevételének határidejét az indokolás kézbesítésének napjától kell számítani.

73. §⁴²⁷ (1) A döntés csak olyan védett adatot tartalmazhat, amelyet az iratbetekintés szabályai szerint megismerhet az, akivel a döntést közlik. A döntést úgy kell megszővegezni, hogy a figyelembe vett védett adat tartalmára annak ismertetése nélkül utaljon. A döntést úgy kell megszővegezni, hogy abból ne legyen levonható következtetés annak a személynek a kilétére vonatkozóan, akinek a természetes személyazonosító adatai és lakcíme zárt kezelését rendelték el.

(2)⁴²⁸ A döntést külön okiratban kell megszővegezni, jegyzőkönyvbe kell foglalni vagy az ügyiratra kell feljegyezni. Külön okiratban kell megszővegezni a döntést, ha azt kézbesítés útján vagy elektronikus úton közlik, vagy ha a szóban közölt döntés kézbesítését az ügyfél kéri.

(3)⁴²⁹ Egy okiratba foglalható a határozat és a végzés, illetve több határozat vagy végzés. Az egy okiratba foglalt döntések rendelkező részét és indokolását döntésenként önállóan kell megszővegezni. Az egybefoglalás az egyes döntések meghozatalára vonatkozó határidőket és a jogorvoslati szabályok alkalmazását nem érinti. Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

(4)⁴³⁰ A jegyzőkönyvbe foglalt vagy az ügyiratra feljegyzett döntésben a 72. § (1) bekezdés *b*) és *c*) pontjában, *d*) pont *da*), *dc*)-*dg*) alpontjában és *g*) pontjában foglalt adatokat, ezeken kívül azokat a 72. § (1) bekezdés szerinti adatokat kell szerepeltetni, amelyek az iratból nem tűnnek ki.

(5) Jogszabály elrendelheti, hogy a hatóság a döntését az erre a célra rendszeresített formátumban, a jogszabályban meghatározott adattartalommal adja ki.

A hatósági döntések jogereje⁴³¹

73/A. §⁴³² (1) A hatóság első fokú döntése jogerőssé válik, ha

- a*) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt,
- b*) a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták,
- c*) a fellebbezésnek - ideértve a végzések elleni önálló fellebbezést - nincs helye, vagy
- d*) a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta.

(2) A fellebbezésről lemondás vagy a fellebbezés visszavonása esetén jogerőre emelkedik a döntés

a) az első fokú döntés közlésekor, ha az ügyfél a kérelem teljesítése esetére már a döntés közlése előtt lemondott a fellebbezésről, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél,

b) az utolsóként kézhez kapott lemondás vagy visszavonás hatósághoz való megérkezésének napján, ha a fellebbezési határidő tartama alatt valamennyi fellebbezésre jogosult lemond a fellebbezésről vagy visszavonja fellebbezését.

⁴²⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 56. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴²⁸ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁴²⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁴³⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (34). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴³¹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (35). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴³² Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (35). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3) Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben az első fokú döntés, valamint a másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé.

(4) Az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti esetben az első fokú döntés a másodfokú döntés közlésével válik jogerőssé.

(5) A fellebbezési eljárás megszüntetése esetén a hatóság önállóan fellebbezhető első fokú végzése vagy a határozata a fellebbezési eljárás megszüntetéséről szóló végzés jogerőre emelkedésének napján válik jogerőssé.

(6) Az első fokú döntés fellebbezéssel nem érintett rendelkezései az (1)-(5) bekezdésben meghatározottak szerint jogerőssé válnak, ha

a) csak az eljárás egyéb résztvevője fellebbezett a döntés rá vonatkozó rendelkezése ellen,

b) jogszabály így rendelkezik arra tekintettel, hogy kizárólag a döntés egyes rendelkezései ellen nyújtottak be fellebbezést, és az ügy jellegéből adódóan a fellebbezés elbírálása nem hat ki a fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezésekre.

74. §⁴³³ (1) Ha a kötelezés jellege megengedi, a hatóság részletekben történő teljesítést is megállapíthat.

(2) A kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti az elsőfokú hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat megfelelően kell alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére és meghatározott ingóság kiadására irányuló kötelezettség esetén is.

(3)⁴³⁴ A határidő lejárta után az ügyfél - feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg - a (2) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

(4) A hatóság meghallgathatja az ellenérdekű ügyfelet, illetve a jogosultat a fizetési kedvezmény engedélyezésével kapcsolatos álláspontjukról.

(5)⁴³⁵ Jogszabály a fizetési kedvezmény nyújtására a (2)-(4) bekezdésben foglaltaknál kedvezőbb feltételeket állapíthat meg, továbbá a feltételek meghatározásával rendelkezhet a kötelezettség mérséklésének és elengedésének lehetőségéről.

Az egyezség jóváhagyása

75. §⁴³⁶ (1) Ha a hatósági eljárás során lefolytatott egyezségi kísérlet eredményre vezet, a hatóság határozatba foglalja és jóváhagyja az egyezséget, feltéve, hogy az

a) megfelel a jogszabályokban foglalt feltételeknek,

⁴³³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 56. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴³⁴ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴³⁵ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴³⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 57. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

- b) nem sérti a közérdeket, mások jogát vagy jogos érdekét, valamint
- c) kiterjed a teljesítési határidőre és az eljárási költség viselésére.

(2)⁴³⁷

Hatósági szerződés

76. § (1)⁴³⁸ Ha jogszabály lehetővé teszi, az elsőfokú hatóság a hatáskörébe tartozó ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából is előnyös rendezése érdekében határozathozatal helyett az ügyféllel hatósági szerződést köthet.

(2) Hatósági szerződés csak írásban köthető. Törvény, kormányrendelet és önkormányzati rendelet a szerződés megkötéséhez további feltételeket is meghatározhat.

(2a)⁴³⁹ A hatósági szerződés tartalmazza

- a) a szerződő felek személyét azonosító és a szerződés teljesítéséhez szükséges adatokat,
- b) a szerződés tárgyát,
- c) a felek közötti kapcsolattartás módját,
- d) a felmondási okokat,
- e) a szerződésszegésnek minősülő magatartásokat és azok jogkövetkezményeit, valamint
- f) ha a szerződés tárgya ezt indokoltá teszi, a tevékenység ellenőrzésének gyakoriságát és rendjét.

(3) Ha az ügyfél olyan kötelezettséget vállal, amelynek teljesítésére hatósági határozattal egyébként nem lenne kötelezhető, szerződéskötésre csak akkor kerülhet sor, ha az ügyfél a saját szerződésszegése esetére a többletkötelezettség tekintetében a hatósági szerződésben aláveti magát a szerződésszegés 77. § (2) bekezdésében megállapított jogkövetkezményének.

(4)⁴⁴⁰ Ha a hatósági ügyben szakhatósági állásfoglalást kell beszerezni, a szerződés csak a szakhatóság hozzájárulása esetén és a szakhatósági állásfoglalásban meghatározott előírásoknak és feltételeknek a szerződésbe történő foglалásával köthető meg.

(5) Ha a szerződés harmadik személy jogát vagy jogos érdekét érinti, a szerződés megkötése előtt be kell szerezni az érintett írásos hozzájárulását. A hozzájárulás a szerződés érvényességének feltétele.

(6) Jogszabály előírhatja, hogy a szerződés érvényességéhez szükséges a szerződő hatóság felügyeleti szervének hozzájárulása. A hozzájárulást az eljáró hatóság szerzi be.

(7) A hatósági ügynek szerződéssel való lezárására a 33. §-ban megállapított ügyintézési határidő irányadó.

77. § (1)⁴⁴¹ Az ügy szempontjából jelentős új tény felmerülése, továbbá a szerződéskötéskor fennálló körülmények lényeges megváltozása esetén a szerződés módosítását bármelyik fél kezdeményezheti.

⁴³⁷ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

⁴³⁸ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 40.

⁴³⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (36). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴⁴⁰ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 41.

⁴⁴¹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

(2)⁴⁴² Ha az ügyfél a szerződésben foglaltakat megszegi, a hatóság a hatósági ellenőrzés során feltárt tények, a szerződésszegés súlya, a szerződéssel érintett társadalmi, gazdasági és jogviszonyok jellege, valamint a szerződés alapját képező közérdek hatékony érvényesülése szempontjából, továbbá az addigi teljesítések figyelembevételével mérlegeli, hogy hivatalból megindítja eljárását, intézkedik a végrehajtás megindítása iránt, vagy a hatósági szerződés módosítását kezdeményezi.

(3) Ha a hatósági szerződésben foglaltakat a hatóság nem teljesíti, az ügyfél a teljesítésre irányuló felhívás eredménytelensége esetén - a szerződésszegés tudomására jutásától számított harminc napon belül - a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz fordulhat.

(4) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a hatósági szerződésre a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésekre vonatkozó általános szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A döntés közlése és nyilvános közzététele

78. §⁴⁴³ (1) A határozatot közölni kell az ügyféllel és azzal, akire nézve az jogot vagy kötelezettséget állapít meg, az ügyben eljáró szakhatósággal és a jogszabályban meghatározott más hatósággal vagy állami szervvel.

(2)⁴⁴⁴ A végzést azzal kell közölni, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, valamint azzal, akinek az jogát vagy jogos érdekét érinti, továbbá jogszabályban meghatározott személlyel vagy szervvel. A hatóság az ügyfél kérelmére egy alkalommal külön illeték vagy díj felszámítása nélkül ad ki másolatot a vele nem közölt végzésről.

(3) Ha jogszabály úgy rendelkezik, hogy a döntést csak az ügyiratra kell feljegyezni, azt nem kell közölni az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személlyel. Ilyen esetben a hatóság kérelemre külön illeték vagy díj felszámítása nélkül ad ki másolatot a döntésről.

(4)⁴⁴⁵ A hatóság a döntését a 28/A. § (1) bekezdésében meghatározott módon közölheti. A 71. § (7) bekezdése szerinti esetben a hatóság a nem elektronikusan kézbesítendő iratokat az elektronikus döntésről készített hiteles papír alapú másolatként kézbesíti.

(5)⁴⁴⁶ A hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy írásbelinek minősülő elektronikus úton kézbesíti. Telefax útján nem közölhető a határozat és az önállóan fellebbezhető végzés, kivéve ha a döntés közlésére jogosult személy vagy szerv ezt előzetesen kérte vagy ehhez hozzájárult.

(6)⁴⁴⁷ Ha jogszabály nem zárja ki, a döntést szóban is lehet közölni az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személlyel. A közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt alá kell íratni. Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy kérelmére a szóban közölt döntést tíz napon belül írásban meg kell küldeni a számára.

⁴⁴² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (37). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴⁴³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 58. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁴⁴ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (24). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴⁴⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (6). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁴⁴⁶ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 3. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁴⁴⁷ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

(7)⁴⁴⁸ Ha a hatóság a döntést elektronikus úton közölte, és az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy a döntés átvételét öt napon belül nem igazolja vissza, a hatóság másik írásbeli formában közli vele a döntést. Ilyen esetben a döntés közlésének napja a második közlés napja. Törvény vagy kormányrendelet ettől eltérően állapíthatja meg a döntés elektronikus úton való közlésének szabályait.

(8)⁴⁴⁹ Ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy rövid szöveges üzenet fogadására szolgáló elérhetőségét, telefonszámát vagy elektronikus levélcímét megadta, a hatóság rövid szöveges üzenetben, telefonon vagy elektronikus levélben tájékoztathatja a döntéshozatal tényéről, és arról, hogy a döntés öt napon belül átvehető a hatóság hivatali helyiségében, ügyfélfogadási időben. Személyes átvétel esetén a közlés tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt az átvevő személlyel aláíratni. Ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személy a döntést határidőn belül nem veszi át, a hatóság haladéktalanul írásban megküldi részére a döntést.

(9)⁴⁵⁰ Ha a hatóság életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzetben, valamint törvény rendelkezése alapján a döntést nem az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő módon közli, a döntést tíz napon belül írásban is meg kell küldeni. A döntés közlésének napja ilyen esetben a második közlés napja.

(10) A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték, vagy a (8) bekezdésben meghatározott módon átadták. A hirdetmény útján közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik napon kell közölnék tekinteni.

78/A. §⁴⁵¹ Az ügyfelet kérelmére a hatóság - az iratok megküldéséről, közzétételéről való gondoskodással egyidejűleg - elektronikus levélben tájékoztatja⁴⁵²

a) - a 39/A. § alapján hozott végzés kivételével - a vele nem közlendő végzések, valamint

b)⁴⁵³ a neki postai úton megküldendő, illetve hirdetményi úton közzeendő iratok szövegéről.

79. § (1) Ha a postai úton történő kézbesítés azért hiúsul meg, mert a címzett vagy meghatalmazottja úgy nyilatkozik, hogy a küldeményt nem veszi át, az iratot a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni.

(2) Ha az irat a hatósághoz „nem kereste” jelzéssel érkezik vissza, az iratot - az ellenkező bizonyításig - a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

(3)⁴⁵⁴

(4)⁴⁵⁵ A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beálltáról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem

⁴⁴⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (7). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁴⁴⁹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁴⁵⁰ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁴⁵¹ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (25). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴⁵² Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁵³ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁵⁴ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 109. § g). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

⁴⁵⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

beálltától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül terjeszthet elő. Ha a kézbesítési vélelem következtében jogerőssé vált döntés alapján végrehajtási eljárás indul, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a végrehajtási eljárásról történő tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül akkor is elő lehet terjeszteni, ha a kézbesítési vélelem beálltától számított hat hónap eltelt.

(5) Nem természetes személy címzett csak akkor terjeszthet elő kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet, ha a kézbesítés nem szabályszerűen történt. Természetes személy a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmét akkor is előterjesztheti, ha önhibáján kívüli okból nem vehette át a hivatalos iratot.

(6) A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik. Ha a kérelemnek a hatóság helyt ad, a 67. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(7) A kérelmet az a hatóság bírálja el, amelyik a kézbesítés tárgyát képező iratot kiadományozta.

(8)⁴⁵⁶ A hatósági kézbesítő által történő kézbesítésre az e §-ban foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

79/A. §⁴⁵⁷ (1) Elektronikus kapcsolattartás esetén az elektronikus nyilatkozat az alábbiak szerint kézbesítettnek minősül, feltéve, hogy a kézbesítésére biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján kerül sor:

a) ha a kézbesítési szolgáltató a nyilatkozat kézhezvételét igazolja vissza, az átvétel napján,

b) ha a kézbesítési szolgáltató azt igazolja vissza, hogy a nyilatkozat átvételét a címzett megtagadta, az átvétel megtagadásának napján, vagy

c) ha a kézbesítési szolgáltató azt igazolja vissza, hogy a nyilatkozatot a címzett kétszeri értesítése ellenére nem vette át, a második értesítést követő ötödik munkanapon.

(2) Az ügyfélnek az elektronikus ügyintézés teljes körben vagy az érintett eljárási cselekmény vonatkozásában kizáró ügyintézési rendelkezése az elektronikus nyilatkozatra vonatkozó kézbesítési vélelem beálltát is kizárja.

(3) A biztonságos kézbesítési szolgáltatásnak nem minősülő kézbesítési megoldásokkal jogszabályban előírtak szerint igazolható a kézbesítés ténye, kézbesítési vélelem e megoldásoknál nem alkalmazható.

80. §⁴⁵⁸ (1) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, hirdetményi úton történő közlésnek van helye, feltéve, hogy⁴⁵⁹

a) az ügyfél lakcíme, illetve székhelye ismeretlen, vagy a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezik vissza, hogy a címzett ismeretlen helyre költözött, és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást vezető hatóság vagy más állami szerv megkeresése nem járt eredménnyel,

b) a jogutód nem ismert,

c) az ügyfél nem jelöl meg kézbesítési meghatalmazottat, vagy

⁴⁵⁶ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 59. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁵⁷ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (8). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁴⁵⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 60. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁵⁹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

d) a hirdteményi kézbesítésen kívül igénybe vehető egyéb közlési módok alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik.

(2)⁴⁶⁰ A hirdtemény tartalmazza

a) a kifüggesztés napját,

b) az eljáró hatóság megnevezését,

c) az ügy számát és tárgyát,

d) az ügyfél nevét és utolsó ismert lakcímét, illetőleg székhelyét, továbbá

e) azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, de annak kézbesítése megghiúsult, ezért az ügyfél vagy meghatalmazottja a döntést a hatóságnál átveheti.

(3)⁴⁶¹ Hirdteményi úton történő közlésnek van helye a hatásterületen élő ügyfelek és a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezetek esetén, ideértve, ha az ügyfelek körét vagy a hatásterület határait nem lehet pontosan megállapítani, továbbá abban az esetben, ha a 28/D. § alapján törvény vagy kormányrendelet hirdteményi úton való kapcsolattartást ír elő. Ilyen esetben a hirdtemény tartalmazza:

a) a kifüggesztés napját,

b) az eljáró hatóság megnevezését,

c) az ügy számát és tárgyát,

d) a kérelmező ügyfél nevét (megnevezését),

e) az ügy jellegétől függő hatásterületet,

f) azt a figyelemfelhívást, hogy a hatóság az ügyben döntést hozott, amely a hatóságnál megtekinthető, valamint

g) a jogorvoslat lehetőségéről és benyújtásának határidejéről való tájékoztatást.

(4) A hirdteményt a hatóság hirdetőtáblájára és az ügyfél lakcíme, az ügy tárgyát képező ingatlan vagy tevékenység gyakorlásának vagy a jogellenes magatartás elkövetésének helye szerinti, valamint a hatásterületen lévő önkormányzat hirdetőtábláján ki kell függeszteni, a központi rendszeren és a hatóság elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján közzé kell tenni, ezenkívül az önkormányzat hivatalos lapjában - ennek hiányában a helyi lapban -, valamint a hatóság hivatalos lapjában is közzétehető. Ha a hatóság kijelölés alapján jár el, a hirdteményt a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, valamint a kijelölés alapján eljáró hatóság is kifüggeszti és közzéteszi.

(5)⁴⁶² A hirdtemény hatóság hirdetőtábláján való kifüggesztésének és elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján való megjelentetésének azonos napon kell megtörténnie. A hirdteményi közléshez kapcsolódó határidők számításánál a hirdteménynek a hatóság hirdetőtábláján való kifüggesztését kell alapul venni. Hirdteményi közlés esetén a hirdtemény hatóság hirdetőtábláján való kifüggesztésének és levételének napját az iraton meg kell jelölni, az internetes honlapon történő közzététel idejét pedig visszakereshető módon dokumentálni kell.

(6) Ha a hirdteményi úton történő közlés feltételei már nem állnak fenn, a hatóság haladéktalanul gondoskodik a hirdtemény eltávolításáról, és a kapcsolattartás általános szabályai szerint felveszi a kapcsolatot az ügyféllel.

⁴⁶⁰ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁶¹ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §, 2012. évi CCX. törvény 41. § (1).

⁴⁶² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (38). Hatályos: 2012. II. 1-től.

80/A. §⁴⁶³ (1) A hatóság közzéteszi azt a jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánított határozatot, amelyet

a) állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy ügyfélnek e tevékenységével kapcsolatban hozott,

b) közérdekű keresetindítással meg lehet támadni,

c) olyan ügyben hozott, amelyben jogszabály alapján a hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett használati jogosultja ügyfélnek minősült,

d)⁴⁶⁴ amelyben több mint ötven ügyfél vagy ötnél több, a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezet vesz részt,

e) korlátozottan rendelkezésre álló természeti erőforrás elosztásáról, illetve felhasználásáról hozott,

f) olyan ügyben hozott, amelyben az ügyfél számára kizárólagos vagy különleges jogot biztosított,

g) személyek széles vagy pontosan meg nem határozható köre számára életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése érdekében hozott,

h) a közbiztonság fenntartása érdekében vagy fontos közrendvédelmi okból hozott,

i) jogi személy, a jogi személyiség nélküli szervezet, továbbá az egyéni vállalkozó vállalkozási tevékenységének hatósági ellenőrzésével kapcsolatban hozott, vagy

j) törvény rendelkezése szerint nyilvánosan közzé kell tenni.

(2) A hatóság a határozatot a hirdetményi közlés szabályai szerint teszi közzé azzal, hogy a hirdetményben a határozat rendelkező részének és indokolásának kivonata vagy indokolásának kivonata is közzétehető. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatóság a személyes adatokat a 69/A. § (2) bekezdésének megfelelően megismerhetetlenné teszi.

81. §⁴⁶⁵ (1) Az ügyfél köteles az első kapcsolatfelvétel alkalmával - a kézbesítési meghatalmazás előterjesztésével együtt - kézbesítési meghatalmazottat megnevezni, ha

a) magyarországi lakcímmel vagy székhellyel nem rendelkezik,

b) képviselőt nem nevezett meg, és

c) elektronikus kapcsolattartásnak nincs helye.

(2)⁴⁶⁶ A kézbesítési meghatalmazott feladata, hogy az eljárásban keletkezett, az ügyféllel közlendő döntéseket és iratokat átvegye, és azokat az ügyfél részére továbbítsa; e tevékenységéért az ügyféllel szemben a polgári jog szabályai szerint felel. Az ügyfél részére szóló és a kézbesítési meghatalmazottal szabályszerűen közölt döntést úgy kell tekinteni, hogy az a meghatalmazottal történt közlést követő tizenötödik napon minősül az ügyféllel közöltnek.

(3) Ha a 80. § (1) bekezdés a)-c) pontja szerint hirdetményi kézbesítésnek lenne helye, és a döntés az ügyfél számára kötelezettséget állapít meg, vagy alapvető jogát vonja el vagy korlátozza, a döntés közlésének megkísérlése érdekében kézbesítési ügygondnok rendelhető ki. A kézbesítési

⁴⁶³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 60. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁶⁴ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁶⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 61. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁶⁶ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

ügygondnok gondoskodik az ügyfél tartózkodási helyének megállapításáról és a döntés kézbesítéséről.

(4)⁴⁶⁷ Ha a kézbesítési ügygondnok eljárása nem járt sikerrel, a döntést azon a napon kell kézbesítettnek tekinteni, amikor a kézbesítés sikertelenségét a kézbesítési ügygondnok az őt kirendelő hatóságnak bejelenti, de legkésőbb a kirendeléstől számított tizenötödik napon.

(5) Sikeres kézbesítés esetén a kézbesítési ügygondnok a sikeres kézbesítés napjáról és az ügyfél tartózkodási helyéről haladéktalanul értesíti az őt kirendelő hatóságot.

A döntés kijavítása és kiegészítése⁴⁶⁸

81/A. §⁴⁶⁹ (1)⁴⁷⁰ Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hatóság a hibát - szükség esetén az ügyfél meghallgatása után - kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére, az eljárási költsék mértékére vagy a költségviselési kötelezettségre.

(2) A kijavítást a hatóság

a) a döntés eredeti példányára és - ha rendelkezésre állnak - kiadmányaira történő feljegyzéssel,

b) a hibás döntés bevonása mellett a döntés kicserélésével vagy

c) kijavító döntés meghozatalával

teljesíti.

(3) A kijavítás ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(4)⁴⁷¹ A kijavítást közölni kell azzal, akivel a kijavítandó döntést közölték.

81/B. §⁴⁷² (1) Ha döntésből jogszabály által előírt kötelező tartalmi elem hiányzik, vagy az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem született döntés, a hatóság a döntést kiegészíti.

(2) Nincs helye a döntés kiegészítésének, ha

a) a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy év már eltelt, vagy

b) az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

(3) A kiegészítést a hatóság

a) önálló kiegészítő döntéssel és - lehetőség szerint - e ténynek a döntés eredeti példányára és kiadmányaira történő feljegyzésével vagy

b) a hiányos döntés bevonása mellett az eredeti döntést és a kiegészítő döntést egységes döntésbe foglalva a döntés kicserélésével

teljesíti.

(4) A kiegészítés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt.

⁴⁶⁷ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁶⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 62. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁴⁶⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 62. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁷⁰ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁴⁷¹ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (26). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴⁷² Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 62. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(5)⁴⁷³ A kiegészítést közölni kell azzal, akivel a kiegészítendő döntést közölték.

V. Fejezet

Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás

Közös szabályok

82. § (1)⁴⁷⁴ E törvény rendelkezéseit a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni. A hatósági nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban e törvényt akkor kell alkalmazni, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

(2)⁴⁷⁵ A hatóság által valamely tény, adat, jogosultság vagy állapot igazolására kiállított okiratot, mindezek más hasonló módon történő igazolását, valamint a hatósági nyilvántartásba történt bejegyzést határozatnak kell tekinteni.

(3)⁴⁷⁶ A hatósági bizonyítvány és a hatósági igazolvány kiadásának megtagadásáról, valamint a hatósági nyilvántartásba való bejegyzés megtagadásáról a hatóság határozatot hoz.

(4)⁴⁷⁷

(5)⁴⁷⁸ Az eljárás megindításáról az ügyfelet a hatósági bizonyítvánnyal, igazolvánnyal és nyilvántartással kapcsolatos eljárásokban nem kell értesíteni.

Hatósági bizonyítvány

83. § (1)⁴⁷⁹ A hatóság a jogszabályban meghatározott esetekben, valamint az egyébként hatáskörébe tartozó eljáráshoz kapcsolódóan az ügyfél kérelmére tény, állapot vagy egyéb adat igazolására hatósági bizonyítványt ad ki. E törvény hatósági bizonyítványra vonatkozó szabályait kell alkalmazni a hatóság által kiadott minden olyan okira, amelyet jogszabály nem hatósági bizonyítványként nevesít, de a hatósági bizonyítvány e törvényben meghatározott feltételeinek megfelel.

(2) A hatósági bizonyítvány kiadására a 21. §-ban meghatározott hatóságok, továbbá az a hatóság is illetékes, amelynek

a) területén a bizonyítandó tény bekövetkezett, illetve az állapot tartott vagy megszűnt,

b) területén a bizonyítással kapcsolatos dolog van, vagy a bizonyítani kívánt időszakban volt,

⁴⁷³ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (27). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁴⁷⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 63. § (1). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁷⁵ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 29.

⁴⁷⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 30.

⁴⁷⁷ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

⁴⁷⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 63. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁷⁹ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (8). Hatályos: 2014. I. 1-től.

c) nyilvántartása az adatot tartalmazza.

(3)⁴⁸⁰ Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatósági bizonyítványt a kérelem előterjesztésétől számított tíz napon belül kell kiadni, illetve az ügyfél által benyújtott iratot záradékkal ellátni. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatósági bizonyítványban fel kell tüntetni, hogy azt kinek és milyen bizonyítékok alapján adták ki. A hatósági bizonyítvány alakiságára is irányadók a 72. § (1) bekezdésének *a)* és *f)* pontjában foglalt követelmények.

(4) A hatósági bizonyítvány tartalmát - az ellenkező bizonyításáig - mindenki köteles elfogadni.

(5) A hatósági bizonyítvány ellen az ellenérdekű ügyfél nem élhet fellebbezéssel, de a hatósági bizonyítvány felhasználási célja szerinti eljárásban bizonyíthatja, hogy a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan.

(6)⁴⁸¹ Ha a hatósági bizonyítvány tartalmának valótlanágát az a hatóság vagy más szerv állapítja meg, amelynek eljárásában az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta, a hatósági bizonyítványban foglaltak valótlanágáról az általa feltárt bizonyítékok ismertetésével tájékoztatja a hatósági bizonyítványt kiadó hatóságot.

(7)⁴⁸² Ha a hatósági bizonyítványt kiállító hatóság a (6) bekezdés szerinti tájékoztatást követően vagy egyéb esetben hivatalból megállapítja, hogy a hatósági bizonyítvány tartalma valótlan, a hatóság a hatósági bizonyítványt kijavítja, visszavonja vagy módosítja. A határozatot annak a hatóságnak, szervnek is megküldi, amelynek eljárásában tudomása szerint az ügyfél a hatósági bizonyítványt felhasználta vagy fel kívánta használni.

(8)⁴⁸³ A hatóság a hatósági bizonyítvány kiadását megtagadja, ha kiadása jogszabályba ütközik, vagy az ügyfél valótlan vagy olyan adat, tény, állapot igazolását kéri, amelyre vonatkozóan a hatóság adattal nem rendelkezik.

84. §⁴⁸⁴

Hatósági igazolvány

85. § (1)⁴⁸⁵ A hatóság - jogszabályban meghatározott esetben és adattartalommal - az ügyfél adatainak vagy jogainak rendszeres igazolására hatósági igazolványt ad ki.

(2)⁴⁸⁶

(3) A hatósági igazolványt a bejegyzett adatok és jogok igazolására - az ellenkező bizonyításáig - mindenki köteles elfogadni, ezekre nézve az ügyfél más bizonyításra nem kötelezhető. Az ellenkező bizonyítására megfelelően irányadók a 83. § (5)-(7) bekezdésében foglaltak.

⁴⁸⁰ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 31., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁴⁸¹ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 46.

⁴⁸² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 64. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁸³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 64. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁸⁴ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 32. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁴⁸⁵ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁸⁶ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §. Hatálytalan: 2012. II. 1-től.

(4) Ha a hatósági igazolvány ellenőrzésére jogosult hatóság vagy hivatalos személy megállapítja, hogy a hatósági igazolvány vagy az abba tett bejegyzés hamis, illetve valótlan, a hatósági igazolványt átvételi elismervény kiállítása mellett a további eljárás céljából elveszi.

Hatósági nyilvántartás

86. §⁴⁸⁷ (1)⁴⁸⁸ A hatóság a törvényben meghatározott adatokról közhiteles hatósági nyilvántartást vezet. E törvény hatósági nyilvántartásra vonatkozó rendelkezései tekintetében hatósági nyilvántartás alatt közhiteles hatósági nyilvántartást kell érteni.

(1a)⁴⁸⁹ A hatósági nyilvántartás közhitelessége alapján az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell annak jóhiszeműségét, aki a hatósági nyilvántartásban szereplő adatokban bízva szerez jogot. Az ellenkező bizonyításáig a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adatról vélelmezni kell, hogy az fennáll, a hatósági nyilvántartásból törölt adatról vélelmezni kell, hogy nem áll fenn. Senki sem hivatkozhat arra, hogy a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adatot nem ismeri, kivéve ha a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adat személyes adatnak vagy törvény által védett titoknak minősül, és megismerhetőségének törvényi feltételei nem állnak fenn.

(1b)⁴⁹⁰ A hatósági nyilvántartásba való bejegyzésre, valamint az onnan való törlésre irányuló eljárás során a hatóság csak jogszabályban e célból meghatározott bizonyítási eszközt használhat fel.

(1c)⁴⁹¹

(2)⁴⁹² A hatósági nyilvántartásba történő hivatalbóli, mérlegelés nélküli bejegyzésre a határozatra vonatkozó 71-73. §-okban és a 78. §-ban meghatározottakat nem kell alkalmazni, és a döntés a nyilvántartásba való bejegyzés napján jogerőre emelkedik.

(3) A nyilvántartást vezető hatóság hivatalból köteles a jogszabálysértő bejegyzést törölni, a hibás bejegyzést javítani vagy az elmulasztott bejegyzést pótolni.

(4)⁴⁹³ Az ügyfél jogorvoslati kérelmének benyújtására nyitva álló határidő akkor kezdődik, amikor a jogszabálysértő vagy hibás adat bejegyzése vagy a mulasztás az ügyfél tudomására jutott.

(5)⁴⁹⁴ Az ügyfél illeték vagy díj lerovása mellett a nyilvántartásból hitelesített másolatot vagy kivonatot kérhet.

⁴⁸⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 65. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁸⁸ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (12). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁴⁸⁹ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (12). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁴⁹⁰ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (12). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁴⁹¹ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (23). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

⁴⁹² Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁴⁹³ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁹⁴ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

(6)⁴⁹⁵ A Kormány által rendeletben meghatározott hatósági nyilvántartások tekintetében az ügyfél jogosult a rá vonatkozó adatok megváltozását a kormányablakban bejelenteni. A kormányablak a változásbejelentést továbbítja a hatósági nyilvántartást vezető hatósághoz, amely a (3) bekezdés alapján jár el.

VI. Fejezet⁴⁹⁶

Hatósági ellenőrzés⁴⁹⁷

A hatósági ellenőrzés általános szabályai⁴⁹⁸

87. §⁴⁹⁹ E törvény rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

88. §⁵⁰⁰ A hatóság - a hatáskörének keretei között - ellenőrzi a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását, valamint a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítését.

88/A. §⁵⁰¹ (1) A hatósági ellenőrzés hivatalból vagy - ha azt törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki vagy nem korlátozza - az ügyfél kérelmére indul meg. Az ügyfél csak saját maga hatósági ellenőrzés alá vonását kérelmezheti.

(2) Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában nem kérhető hatósági ellenőrzés, és az erre vonatkozó kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

a) a kérelem benyújtásának időpontjában a hatóság előtt az adott ügyre vonatkozóan már folyamatban van hatósági ellenőrzés,

b) ha a hatóság az ügyfélnél egyébként folyamatosan lát el ellenőrzési feladatot,

c) ha a hatóság ugyanazon ügyfél kérelmére az újabb kérelem benyújtását megelőző egy éven belül lefolytatott ellenőrzése során jogsértést nem tárt fel, kivéve, ha a kérelem benyújtására az ellenőrzés lefolytatását követően felmerült ok vagy körülmény miatt kerül sor, vagy

d) ha a hatóság által a kérelmezővel szemben korábban lefolytatott ellenőrzése alapján a végrehajtás folyamatban van.

89. §⁵⁰² A hatósági ellenőrzés eszközei:

a) adatszolgáltatás, iratbemutató és egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzés,

b) helyszíni ellenőrzés, vagy

c) ha jogszabály lehetővé teszi, a helyszínre vagy a hatósági nyilvántartáshoz telepített, illetve a folyamatba beépített ellenőrző rendszerből történő táv-adatszolgáltatás útján történő ellenőrzés.

⁴⁹⁵ Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (28). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁴⁹⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴⁹⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴⁹⁸ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁴⁹⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰¹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 26. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁰² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

90. §⁵⁰³ (1) Jogszabály időszakos vagy folyamatos adatszolgáltatási kötelezettséggel megvalósuló és folyamatos ellenőrzést is elrendelhet.⁵⁰⁴

(2) Jogszabály az ellenőrzési eljárás megindítására vonatkozó és a helyszíni ellenőrzést megelőző értesítési kötelezettség tekintetében eltérő szabályokat állapíthat meg, ha a hatóság az ügyfélnél folyamatosan lát el ellenőrzési feladatot.

91. §⁵⁰⁵ (1)⁵⁰⁶ A hatóság ellenőrzési tervet készít, amely tartalmazza legalább az előre ütemezett ellenőrzések tárgyát, az ellenőrzési időszakot, az ellenőrzések ütemezését, eszközét, az ellenőrzések szempontrendszerét, valamint a hatóság vezetője által meghatározott egyéb adatokat. Az ellenőrzési tervben nem kell megjeleníteni a folyamatos ellenőrzési feladatot.

(2) A hatóság az ellenőrzési tervben foglaltak, valamint az ellenőrzési tervben nem szereplő, de az ellenőrzési időszakban lefolytatott hatósági ellenőrzések végrehajtásáról, a levont következtetésekről a következő ellenőrzési időszak lezárása előtt ellenőrzési jelentést készít, amely tartalmazza legalább az ellenőrzések számát, az ellenőrzések eredményét, a megállapított jogsértések típusait, továbbá a hatóság vezetője által meghatározott egyéb statisztikai adatokat.

(3) Az ellenőrzési tervet és jelentést a hatóság a honlapján és ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében közzéteszi. Az ellenőrzési tervet úgy, illetve azon részeit kell közzétenni, hogy az ne veszélyeztesse az ellenőrzések célját.

92. §⁵⁰⁷ A helyszíni ellenőrzésre e törvénynek a szemlére vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A hatósági ellenőrzés lezárása⁵⁰⁸

93. §⁵⁰⁹ (1) A hatóság a hatósági ellenőrzésről készített jegyzőkönyv egy példányát az ügyfélnek a helyszínen átadja, vagy azt az ügyfél részére az ellenőrzés befejezésétől számított tíz napon belül megküldi.

(2) A 94. § (1) bekezdés *b*) pontjának alkalmazása esetén a hatóság értesítheti a jelen lévő ügyfelet a hivatalbóli eljárás megindításáról a 29. § (5) bekezdésében meghatározott, rendelkezésre álló adatok közlésével, valamint a helyszínen közölheti döntését.

(3) Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést nem tapasztal, jegyzőkönyv felvétele helyett egyszerűsített jegyzőkönyvet is készíthet, amelyet az ügyfél kérelmére a hatóság az ügyfélnek a helyszínen átad, vagy az ügyfél részére az ellenőrzés befejezésétől számított tíz napon belül megküld.

⁵⁰³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰⁴ Lásd: 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 6. cím.

⁵⁰⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰⁶ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 27. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁰⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰⁸ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁰⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3a)⁵¹⁰ Ha a hatóság az ügyfél kérelmére lefolytatott hatósági ellenőrzés során jogsértést nem tapasztal, ennek tényéről az ügyfélnek az ellenőrzés iránti kérelem benyújtásakor előterjesztett kérelmére hatósági bizonyítványt állít ki. Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a hatósági bizonyítvány egy évig hatályos. Ebben az esetben nem alkalmazható a 83. § (3) bekezdésében meghatározott határidő.

(4)⁵¹¹ Ha az ügyfél nem kéri a (3a) bekezdés szerinti hatósági bizonyítvány kiállítását, a hatóság az eljárás befejezésekor az ügyfélnek megküldi az ellenőrzésről készített jegyzőkönyv vagy egyszerűsített jegyzőkönyv személyes adatot nem tartalmazó kivonatát. Ebben az esetben az ellenőrzést huszonegy napon belül kell lefolytatni, és e határidőn belül kell gondoskodni - az ügyfél személyes adatát kivéve - a jegyzőkönyv vagy egyszerűsített jegyzőkönyv személyes adatot nem tartalmazó kivonata ügyfélnek való megküldéséről. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény állapíthat meg.

(5) Ha a döntés kizárólag a jegyzőkönyv megállapításain alapul, a hatóság mellőzheti a hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyv ügyfél részére történő megküldését.

94. §⁵¹² (1) Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés befejezéseként megállapítja, hogy az ügyfél a jogszabályban, illetve hatósági döntésben foglalt előírásokat megsértette,

*a)*⁵¹³ és a jogszabály vagy hatósági döntés megsértése a jogellenes magatartás megszüntetésével vagy a jogszerű állapot helyreállításával orvosolható, a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a jogszabálysértésre, és megfelelő határidő megállapításával, valamint a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel végzésben kötelezi annak megszüntetésére,

b) ha az *a)* pont szerinti felhívásban meghatározott határidő eredménytelenül telt el, vagy az *a)* pont alkalmazása kizárt, a hatóság hivatalból megindítja a hatáskörébe tartozó eljárást, ideértve a hatáskörébe tartozó eljárási cselekmények megtételét és a jogkövetkezmény megállapítását is,

c) ha az *a)* és a *b)* pont azért nem alkalmazható, mert a hatóság az adott jogszabálysértés tekintetében nem rendelkezik hatáskörrel vagy illetékességgel, a hatóság a jegyzőkönyv jogszabálysértésre vonatkozó információkat tartalmazó részének megküldésével kezdeményezi a hatáskörrel rendelkező hatóság eljárását, illetve fegyelmi, szabálysértési, büntető-, polgári vagy egyéb eljárást kezdeményez.

(1a)⁵¹⁴ Az (1) bekezdés *c)* pontja szerinti esetben a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság a jegyzőkönyvben, illetve közös jegyzőkönyvben foglaltakat bizonyítékként használhatja fel, és azok alapján közvetlenül eljárhat.

(2) Nem alkalmazható az (1) bekezdés *a)* pontja, ha

a) a jogszabályban vagy hatósági döntésben foglalt előírások megsértése kizárólag újabb hatósági eljárás lefolytatásával orvosolható,

b) azt jogszabály - a jogszabálysértés és a jogkövetkezmény alkalmazását megalapozó jogszabályi rendelkezés tételes megjelölésével - azért zárja ki, mert a jogszabálysértés, a hatósági

⁵¹⁰ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 28. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵¹¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 28. § (2). Módosította: 2012. évi CCX. törvény 41. § (2), 2015. évi CLXXXVI. törvény 108. § d).

⁵¹² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (39). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵¹³ Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 108. § e).

⁵¹⁴ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 29. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

döntés megsértése vagy az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti határidő biztosítása az életet, a testi épséget, a nemzetbiztonságot, a honvédelmi érdeket, a vagyonbiztonságot, a közlekedés biztonságát, a környezet vagy a természet állapotának fenntarthatóságát, közteherviselési kötelezettség teljesítését, az Európai Unió pénzügyi érdekeit, vagy harmadik személy alapvető jogát közvetlenül veszélyeztetni vagy veszélyeztetné,⁵¹⁵

c) a hatóság ugyanazon ügyféllel szemben az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti felhívás eredménytelensége miatt két éven belül jogerősen jogkövetkezményt állapított meg,

d) a hatóság ugyanazon ügyféllel szemben ugyanazon jogszabályi vagy hatósági határozatban megállapított rendelkezés megsértése miatt két éven belül az (1) bekezdés *a*) pontja alapján járt el,

e) az adott ügyben autonóm államigazgatási szerv vagy önálló szabályozó szerv jár el,

f) a 13. § (2) bekezdés *b*) pontja hatálya alá tartozó jogszabályi rendelkezést sértik meg,

g) az adatszolgáltatási vagy bejelentési kötelezettséget előíró jogszabályi rendelkezés megsértését a 13. § (2) bekezdés *d*) vagy *e*) pontja szerinti eljárásban állapítják meg, vagy

h) az ügyfél a közhiteles hatósági nyilvántartásba való, jogszabály által előírt bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.

(2a)⁵¹⁶ A (2) bekezdéstől eltérően, ha a hatósági ellenőrzés az ügyfél kérelmére indult, az (1) bekezdés *a*) pontja a (2) bekezdés *a*), valamint *e*)-*h*) pontjában foglalt esetben is alkalmazható.

(3) A hatóság az (1) és (2) bekezdésben foglaltak ellenőrzése céljából nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

a) az ügyfél nevét,

b) az ügyfélnek a hatóság által törvény alapján kezelhető azonosítóját, ennek hiányában természetes személy ügyfél esetén a természetes személyazonosító adatait, lakcímét, illetve székhelyét,

c) a jogszabály vagy hatósági döntésben foglalt rendelkezés megsértése miatti felhívást a jogszabályi rendelkezés vagy hatósági döntésben foglalt rendelkezés, valamint felhívást tartalmazó végzés közzétele időpontjának a megjelölésével, és

d) a felhívást tartalmazó végzés eredménytelensége tényét, valamint az emiatt megállapított jogkövetkezményt tartalmazó döntés jogerőre emelkedésének a napját.

(4) A hatóság a (3) bekezdésben meghatározott adatokat azok keletkezésétől számított két évig kezeli.

(5) Az (1) bekezdés *c*) pontja alapján megkeresett szerv a megkeresést érdemben - közigazgatási hatóság esetén az (1) bekezdés alkalmazásával - megvizsgálja, és saját intézkedéséről vagy az ilyen intézkedés mellőzésének okáról a megkereső hatóságot harminc napon belül tájékoztatja.

VI/A. Fejezet⁵¹⁷

A közigazgatási bírság, a helyszíni bírság és az elkobzás alkalmazásának eljárásjogi alapjai⁵¹⁸

⁵¹⁵ Lásd: 31/2012. (X. 16.) NGM rendelet.

⁵¹⁶ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 29. § (2). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵¹⁷ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (40). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵¹⁸ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (1). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

94/A. §⁵¹⁹ (1) Ha jogszabály bírság kiszabását teszi lehetővé - ide nem értve a 61. § szerinti eljárási bírságot -, a hatóság az eset összes körülményeire tekintettel dönt a bírság kiszabásáról és a bírság összegének meghatározásáról. Ennek keretében - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - mérlegeli különösen:

- a) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket, illetve a jogsértéssel elért előny mértékét,
- b) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,
- c) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,
- d) a jogsértő állapot időtartamát,
- e) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,
- f) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint
- g) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.

(1a)⁵²⁰ A helyi önkormányzat képviselő-testületének rendelete alapján megállapítható közigazgatási bírság felső határa - a jogsértő személyétől függően - természetes személyek esetén kétszázezer forint, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek esetén kétmillió forint lehet. A közigazgatási bírság felső határát az önkormányzati rendeletben a jogsértés jellegével arányban kell megállapítani.

(2) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, nem indítható a jogsértés megállapítására és bírság kiszabására eljárás, ha a jogsértő magatartásnak a bírság kiszabására jogosult hatóság tudomására jutásától számított egy év, vagy az elkövetéstől számított öt év eltelt. Az öt éves határidő kezdő napja

- a) az a nap, amikor a jogsértő magatartás megvalósul,
- b) jogellenes állapot fenntartása esetén az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.

(3) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a (2) bekezdés szerinti egyéves határidő a hatóság számára újrakezdődik

- a) a 94. § (1) bekezdés a) pontja szerinti végzés jogerőre emelkedésének napján,
- b) ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

(4)⁵²¹ Ha törvény vagy önkormányzati rendelet lehetővé teszi, azoknál a jogsértéseknél, amelyek esetében közigazgatási bírság kiszabásának van helye, - a 94. §-ban foglalt előírások keretei között - a hatóság helyszíni bírságot szabhat ki, ha a helyszíni intézkedés alkalmával az ügyfél a jogsértést teljes mértékben elismeri.

(5)⁵²² A helyszíni bírság kiszabását megelőzően az ügyfelet tájékoztatni kell a (6)-(8) bekezdésben foglalt körülményekről, valamint szükség esetén a hatóság által megállapítható bizonyítékok köréről, továbbá a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről.

- (6)⁵²³ Ha az ügyfél a jogsértést elismeri, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.

⁵¹⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (40). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵²⁰ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (9). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵²¹ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁵²² Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁵²³ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

(7)⁵²⁴ Az ügyfél elismerése esetén a helyszíni bírság kiszabásáról szóló döntést a hatóság a helyszínen közli az ügyféllel. A döntés indokolásában elegendő az ügyfélnek a jogsértés elismeréséről szóló írásbeli nyilatkozatát rögzíteni az ügyfél aláírásával együtt.

(8)⁵²⁵ Ha az ügyfél a jogsértést nem ismeri el, a hatóság köteles hivatalból megindítani a hatáskörébe tartozó eljárást és erről az ügyfelet a helyszínen értesíti a 29. § (5) bekezdésében meghatározott, rendelkezésre álló adatok közlésével.

94/B. §⁵²⁶ (1)⁵²⁷ Ha törvény lehetővé teszi, a hatóság elkobozza azt a dolgot,

a) amelyet a jogsértés elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak,

b) amelynek birtoklása jogszabályba ütközik, vagy amely veszélyezteti a közbiztonságot,

c) amely jogsértés elkövetése útján jött létre,

d) amelyre a jogsértést elkövették, vagy amelyet a jogsértés befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak,

e) amelyet a jogsértő a jogsértés elkövetéséért a tulajdonostól vagy annak hozzájárulásával mástól kapott.

(2)⁵²⁸ Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja esetében

a) az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem a jogsértő tulajdona, kivéve, ha a tulajdonos a jogsértésről előzetesen tudott és a dolog ilyen célú használatába beleegyezett,

b) az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az a jogsértőre vagy a dolog tulajdonosára a jogsértés súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrányt jelentene.

(3)⁵²⁹ Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az elkobzott dolog tulajdonjoga az államra száll.

VII. Fejezet

Jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat⁵³⁰

95. §⁵³¹ A jogorvoslati eljárásban és a döntés felülvizsgálata során e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

⁵²⁴ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁵²⁵ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁵²⁶ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (3). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁵²⁷ A vagy önkormányzati rendelet szövegrészt megsemmisítette: 38/2012. (XI. 14.) AB határozat 3. Hatálytalan: 2012. XI. 15-től.

⁵²⁸ A vagy önkormányzati rendelet szövegrészt megsemmisítette: 38/2012. (XI. 14.) AB határozat 3. Hatálytalan: 2012. XI. 15-től.

⁵²⁹ A vagy önkormányzati rendelet szövegrészt megsemmisítette: 38/2012. (XI. 14.) AB határozat 3. Hatálytalan: 2012. XI. 15-től.

⁵³⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 69. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁵³¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 69. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

96. §⁵³² A hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye. A hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény lehetővé teszi, egyéb esetben a végzés elleni jogorvoslati jog a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében gyakorolható.

97. § (1)⁵³³ A jogorvoslati eljárás kérelemre, a döntés felülvizsgálata hivatalból indul meg.

(2)⁵³⁴ Kérelemre induló jogorvoslati eljárások

a) a fellebbezési eljárás,

b) a bírósági felülvizsgálat,

c) az újrafelvételi eljárás,

d) az Alkotmánybíróság határozata alapján indítható eljárás.

(3)⁵³⁵ Hivatalból kerül sor a közigazgatási döntés felülvizsgálatára

a) a döntést hozó hatóság saját hatáskörében indított eljárás keretében,

b) a felügyeleti eljárás keretében,

c) az ügyészi felhívás nyomán.

(4)⁵³⁶

(5)⁵³⁷ A 12. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott eljárásban a 112. § és a 115. § (1) bekezdésének a) pontja nem alkalmazható.

A) Jogorvoslati eljárások kérelem alapján

Fellebbezés

98. § (1)⁵³⁸ Az ügyfél az elsőfokú határozat ellen fellebbezhet.

(1a)⁵³⁹ A fellebbezésben nem lehet olyan új tényre hivatkozni, amelyről az ügyfélnek a döntés meghozatala előtt tudomása volt. A fellebbezést indokolni kell.

⁵³² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 70. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵³³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 71. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵³⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (4). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁵³⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (4). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁵³⁶ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 39. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁵³⁷ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 53.

⁵³⁸ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 104. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵³⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 104. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2)⁵⁴⁰ Végzés csak a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg, kivéve a (3) és (4) bekezdésben szabályozott eseteket. Törvény az önálló fellebbezést egyéb esetekben is lehetővé teheti.

(3)⁵⁴¹ Önálló fellebbezésnek van helye

a) az ideiglenes biztosítási intézkedésről szóló,

b) a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító,

c) az eljárást megszüntető,

d)⁵⁴² az eljárás felfüggesztését kimondó vagy a felfüggesztésre irányuló kérelmet elutasító,

e) a 33/A. §-ban meghatározott fizetési kötelezettséggel kapcsolatos,

f)⁵⁴³

g) az eljárási bírságot kiszabó,

h) a fellebbezési határidő elmulasztása miatt benyújtott igazolási kérelmet elutasító,

i) az iratbetekintési jog korlátozására irányuló kérelem tárgyában hozott és

j) a fizetési kedvezménnyel kapcsolatos, az eljárási költség megállapításával és viselésével kapcsolatos, a költségmentesség iránti kérelmet elutasító, a költségmentesség módosításáról vagy visszavonásáról szóló első fokú végzés ellen.

(4)⁵⁴⁴ Az eljárás egyéb résztvevője önálló fellebbezéssel élhet az elsőfokú határozat rá vonatkozó rendelkezése, illetve a rá vonatkozó elsőfokú végzés ellen.

(5)⁵⁴⁵ A másodfokú döntést hozó hatóság által hozott első fokú végzésekkel szembeni fellebbezésre a (2)-(4) bekezdést kell alkalmazni.

99. § (1)⁵⁴⁶ A fellebbezést - ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik - a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni.

(2) A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról szóban vagy írásban lemondhat, a szóban történő lemondást jegyzőkönyvbe kell foglalni. A fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza.

(3)⁵⁴⁷ Ha jogszabály lehetővé teszi, a fellebbezésre jogosult a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot - a fellebbezésre jogosult elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett - telefonon is megteheti. Fellebbezés benyújtásának a 28/A. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában és c) pontjában meghatározott úton nincs helye.

⁵⁴⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 72. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 72. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴² Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (10). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵⁴³ Hatályon kívül helyezte: 2010. évi CXXVI. törvény 88. §. Hatálytalan: 2011. I. 1-től.

⁵⁴⁴ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 40.

⁵⁴⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 72. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴⁶ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁵⁴⁷ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (11). Hatályos: 2014. I. 1-től.

100. §⁵⁴⁸ (1) Nincs helye fellebbezésnek

*a)*⁵⁴⁹ a döntés ellen, ha az ügyben törvény azt kizárja,

b) az ügyfelek részéről az egyezségüket jóváhagyó határozat ellen,

c) jogszabály eltérő rendelkezése hiányában valamely adatnak, ténynek vagy jogosultságnak a hatósági nyilvántartásba hivatalbóli, mérlegelés nélküli bejegyzésével szemben,

*d)*⁵⁵⁰ ha az elsőfokú döntést miniszter, autonóm államigazgatási szerv, önálló szabályozó szerv vagy kormányhivatal vezetője hozta,

e) törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában, ha az első fokú döntést központi államigazgatási szerv vezetője hozta,

*f)*⁵⁵¹ a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben hozott határozata ellen,

*g)*⁵⁵² a helyi önkormányzat képviselő-testületének rendeletében foglaltak szerint kiszabható közigazgatási bírság kiszabásával kapcsolatos eljárásokban az átruházott hatáskörben hozott határozatok ellen,

*h)*⁵⁵³ a 98. § (1a) bekezdése alapján benyújtott fellebbezés érdemi vizsgálat nélküli elutasítása esetén.

(2)⁵⁵⁴ Az (1) bekezdés *a)*, *c)*-*h)* pontjában meghatározott esetben az elsőfokú döntés bírósági felülvizsgálatának van helye.

101. §⁵⁵⁵ (1) A fellebbezéssel megtámadott döntésben foglalt jogok nem gyakorolhatók és a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van, kivéve, ha a döntés e törvény alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható, vagy a hatóság nyilvánította a döntést a fellebbezés halasztó hatályának kizárásával végrehajthatónak.

(2) A döntésben foglaltakat a fellebbezésre tekintet nélkül teljesíteni kell, ha az ügyfél javára megállapított egyszeri vagy rendszeres pénzkifizetést, pénzbeli ellátást - ideértve a pénzegyenértékben kifejezhető természetbeni ellátást - tartalmaz, és az ügyfél fellebbezése csak a megállapított összegben felüli többlettel igényre vonatkozik.

(3) Az ideiglenes biztosítási intézkedésről szóló, valamint az iratbetekintési jog korlátozása iránti kérelemnek helyt adó végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

(4) Az eljárási költség megállapításával és viselésével kapcsolatos döntés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya a döntés fellebbezéssel meg nem támadott rendelkezése tekintetében.

(5) A döntés akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, ha

a) életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet megelőzése, elhárítása vagy káros következményeinek enyhítése miatt szükséges,

⁵⁴⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 73. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴⁹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 31. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁵⁰ Megállapította: 2010. évi CLVIII. törvény 122. § (21). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (1).

⁵⁵¹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (5). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁵⁵² Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (12). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵⁵³ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 31. § (2). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁵⁴ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 31. § (3). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁵⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (41). Hatályos: 2012. II. 1-től.

b) nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekből vagy a közbiztonság fenntartása érdekében, illetve fontos közrendvédelmi okból szükséges,

c)⁵⁵⁶ a végrehajtás kése delme jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral vagy a személyiségi jogok jelentős sérelmével járna,

d) a döntés valakinek a tartásáról vagy gondozásáról rendelkezik,

e) azt törvény élelmiszerlánc-felügyelettel kapcsolatos, továbbá közegészségügyi, járványügyi, tűzvédelmi, katasztrófavédelmi, munkaügyi, munkavédelmi, fogyasztóvédelmi, kulturális örökségvédelmi, termőföld-, környezet- vagy természetvédelmi okból, továbbá a közérdekű közlekedési infrastruktúra kialakítása, illetve az energiaellátás folyamatos biztosítása érdekében lehetővé teszi, vagy

f) a hatósági nyilvántartásba történő haladéktalan bejegyzést törvény írja elő.

(6) A hatóság a döntésében a fellebbezésre tekintet nélküli végrehajthatóságot külön kimondja, és megindokolja, valamint a döntésben rendelkezik a végrehajtásról és a foganatosítás módjáról. Ha az ilyen döntésben a hatóság teljesítési határidőt állapított meg, a végrehajtás megindítására csak e határidő eredménytelen eltelte után kerülhet sor.

102. §⁵⁵⁷ (1) A fellebbezést annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta. Ha a fellebbezést a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságnál nyújtják be, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság a fellebbezést megküldi az első fokú döntést hozó hatóság részére. Elkésettség címén a fellebbezés nem utasítható el, ha a fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőben a fellebbezést az elbírálására jogosult hatóságnál terjeszti elő.

(2) A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

(3)⁵⁵⁸ Az elsőfokú döntést hozó hatóság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja

a) az elkésett fellebbezést,

b) a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést,

c) az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést és

d) a 98. § (1a) bekezdése megsértésével benyújtott fellebbezést.

(3a)⁵⁵⁹ Ha az ügyfél a (3b) bekezdés szerinti hiánypótlásra nyitva álló határidőben nyújt be kérelmet a fellebbezési eljárásban való költségmentessége iránt, azt az elsőfokú döntést hozó hatóság bírálja el.

(3b)⁵⁶⁰ A fellebbezési kérelmet az elsőfokú döntést hozó hatóság abban az esetben is érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha az ügyfél a fellebbezési eljárásért fizetendő illeték- vagy díjfizetési kötelezettségének az elsőfokú hatóság erre irányuló felhívása ellenére az erre tűzött határidő alatt nem tesz eleget, és költségmentességben sem részesül.

(4)⁵⁶¹ Az elsőfokú döntést hozó hatóság megküldi a fellebbezést a szakhatóságnak. Ha a fellebbezés nem érinti a szakhatóság állásfoglalását, az elsőfokú döntést hozó hatóság mellőzi a fellebbezés szakhatóságnak való megküldését.

⁵⁵⁶ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (4). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁵⁵⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (42). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁵⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 32. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁵⁹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 32. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁶⁰ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 32. § (1). Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁶¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 32. § (2). Hatályos: 2013. II. 1-től.

(5) Az első fokú döntést hozó hatóság a fellebbezést a fellebbezési határidő leteltétől számított nyolc - szakhatóság közreműködése esetén tizenöt - napon belül terjeszti fel a fellebbezés elbírálására jogosult hatósághoz, kivéve, ha a hatóság a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítja, kiegészíti, módosítja, visszavonja vagy a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, valamint ha a fellebbezést a felterjesztést megelőzően visszavonták. A fellebbezést az első fokú döntést hozó hatóság az ügy összes iratával együtt terjeszti fel és a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozik.

(6) Ha az ügyfél a fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet nyújtott be, a határidő az ennek helyt adó döntés jogerőssé válását követően kezdődik. Ha az ügyfél költségmentesség iránti kérelmet nyújtott be, a határidő a döntés jogerőssé válását követően kezdődik. Ha a fellebbezést a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságnál nyújtották be, a felterjesztésre nyitva álló határidő a fellebbezésnek az első fokú döntést hozó hatósághoz érkezésével kezdődik.

(7)⁵⁶² Az elsőfokú döntést hozó hatóság a fellebbezés és az iratok felterjesztését követően tájékoztatja a nem fellebbező ügyfelet arról, hogy a döntés fellebbezés benyújtása folytán nem vált jogerőssé. Ha a fellebbezést valamennyi fellebbező ügyfél visszavonta, a hatóság erről tájékoztatja a nem fellebbező ügyfelet.

A döntés módosítása vagy visszavonása fellebbezés alapján

103. § (1)⁵⁶³ Ha a fellebbezés alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, a döntését módosítja vagy visszavonja.

(2)⁵⁶⁴ A hatóság a fellebbezés esetén a nem jogszabálysértő döntést akkor is visszavonhatja, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja, ha a kérelemben foglaltakkal egyetért, feltéve, hogy az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

(3)⁵⁶⁵ Ha a fellebbezés alapján a szakhatóság megállapítja, hogy a szakhatósági állásfoglalás jogszabályt sért, állásfoglalását módosítja.

(4)⁵⁶⁶ A szakhatóság a fellebbezés esetén a nem jogszabálysértő szakhatósági állásfoglalást a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja, ha a kérelemben foglaltakkal egyetért, feltéve, hogy az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

(5)⁵⁶⁷ A hatóság a szakhatósági állásfoglalás (3) és (4) bekezdés szerinti módosítása esetén módosítja döntését.

⁵⁶² Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (13). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵⁶³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁵⁶⁶ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶⁷ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(6)⁵⁶⁸ A fellebbezés nyomán hozott döntést közölni kell a fellebbezővel, továbbá azokkal, akikkel a megtámadott döntést közölték.

(7)⁵⁶⁹ A visszavonó, illetve módosító döntés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint amilyen a visszavont, illetve a módosított döntés ellen volt.

Fellebbezési eljárás

104. §⁵⁷⁰ (1) Ha a fellebbezésnek megfelelően a hatósági döntést a 103. §-ban foglaltak szerint nem módosítják vagy nem vonják vissza, a fellebbezésről az annak elbírálására jogosult hatóság dönt.

(2)⁵⁷¹ A másodfokú döntést hozó hatóság beszerzi a másodfokú eljárásban kijelölt szakhatóság állásfoglalását. Ha a fellebbezés nem érinti az elsőfokú szakhatóság állásfoglalását, a másodfokú döntést hozó hatóság mellőzi a szakhatóság megkeresését. Ha törvény vagy kormányrendelet a másodfokú eljárásban szakhatóságot nem jelöl ki, a hatóság maga dönt a fellebbezésnek a szakhatósági állásfoglalás ellen irányuló részében is.

(3) A másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

(4) A másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti, ha valamennyi fellebbező a fellebbezési kérelmét visszavonta.

105. § (1)⁵⁷² A másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. Jogszabályban meghatározott esetben a másodfokú döntést hozó hatóság a mérlegelési jogkörben hozott első fokú döntésben meghatározott kötelezettségnél súlyosabb kötelezettséget nem állapíthat meg. Az erre irányuló fellebbezés hiányában is a másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezési eljárásban a teljesítésre új határidőt állapíthat meg, ha ez a fellebbezési eljárás miatt indokolt.

(1a)⁵⁷³ A másodfokú döntés végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánítható, ha a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánítás feltételei fennállnak. A végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánításra a 101. § (6) bekezdése alkalmazandó.

⁵⁶⁸ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶⁹ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 76. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 77. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷¹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 33. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁵⁷² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 78. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷³ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (43). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(2)⁵⁷⁴ Ha a másodfokú döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy az elsőfokú döntés meghozatalát követően új tény merül fel, vagy egyébként a tényállás további tisztázása szükséges, a másodfokú döntést hozó hatóság a kiegészítő bizonyítási eljárás lefolytatását maga végzi el, és ennek alapján dönt.

(3)⁵⁷⁵ Ha a másodfokú döntést hozó hatóság megállapítja, hogy az eljárásba további ügyfél bevonása szükséges, az első fokú döntést végzésben megsemmisíti, és az ügyben első fokú döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja.

(4)⁵⁷⁶ A megismételt eljárásban az első fokú döntést hozó hatóságot a másodfokú végzés rendelkező része és indokolása köti.

(5)⁵⁷⁷ Az (1)-(3) bekezdés szerinti döntést közölni kell a fellebbezővel és azzal, akivel az első fokú döntést közölték.

(6)⁵⁷⁸

(7)⁵⁷⁹ A másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezés elbírálása érdekében megküldött iratokat az (1)-(3) bekezdés szerinti döntés meghozatalát követően visszaküldi a döntéssel együtt az első fokú döntést hozó hatósághoz, amely intézkedik a döntés kézbesítése iránt.

A fellebbezés elbírálására jogosult hatóság⁵⁸⁰

106. §⁵⁸¹ (1) Azokban a hatósági ügyekben, ahol törvény alapján fellebbezésnek van helye,
a) az első fokú döntést hozó hatóság és a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság nem lehet ugyanazon szerv,

b) a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság és annak vezetője - feladat elvégzésére vagy mulasztás pótlására irányuló utasítás kivételével - az első fokú döntést hozó hatóság vezetőjét vagy ügyintézőjét akkor sem utasíthatja, ha erre egyébként külön jogszabály alapján hatásköre van.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásában szervnek minősül különösen - a szerv jogi személyiségétől vagy annak hiányától függetlenül - a központi államigazgatási szerv központi, területi és helyi szerve.

(3) Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a hatóság döntése ellen irányuló fellebbezést a döntést hozó hatóság döntésének megsemmisítésére, szükség szerint új eljárás

⁵⁷⁴ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 105. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷⁵ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 78. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 78. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷⁷ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (31). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁵⁷⁸ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 42. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁵⁷⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 78. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁵⁸⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 79. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁵⁸¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 79. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

lefolytatására való utasítására jogosult irányító, felügyelő vagy szakmai irányító személy vagy szerv bírálja el.

(4)⁵⁸² Ha törvény vagy kormányrendelet nem hatósági feladat ellátására létrehozott szervezetet vagy személyt jogosít fel közigazgatási hatósági jogkör gyakorlására, és annak döntése ellen a fellebbezés nem kizárt, a törvényben vagy kormányrendeletben meg kell határozni a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságot. Ennek hiányában a fővárosi és megyei kormányhivatal jogosult a fellebbezés elbírálására.

107. §⁵⁸³ (1)⁵⁸⁴ Önkormányzati hatósági ügyben a fellebbezés elbírálása a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, ha az elsőfokú döntést nem a képviselő-testület hozta.

(2)⁵⁸⁵ Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a fővárosi és megyei kormányhivatal jogosult a fellebbezés elbírálására, ha első fokon államigazgatási hatósági ügyben a járási (fővárosi kerületi) hivatal, a kormányablak, a polgármester vagy a 12. § (3) bekezdés *d*) pontjában meghatározott hatóság járt el.

(3)⁵⁸⁶ A köztestület hatáskörébe utalt ügyben a fellebbezést törvényben meghatározott köztestületi szerv bírálja el, ilyen szerv hiányában az első fokú döntést hozó köztestület döntésével szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye.

108. §⁵⁸⁷

Bírósági felülvizsgálat

109. §⁵⁸⁸ (1) Az önállóan nem fellebbezhető végzések kivételével a döntés bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető

a) a 100. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben, vagy

b) ha a hatósági eljárásban a fellebbezésre jogosultak valamelyike a fellebbezési jogát kimerítette.

(1a)⁵⁸⁹ A végzés bírósági felülvizsgálatának van helye, ha e törvény alapján a végzés önálló fellebbezéssel támadható, és törvény az ügyben az elsőfokú határozattal szemben kizárja a fellebbezést, valamint a határozat bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé.

(2) Bírósági felülvizsgálat kezdeményezése esetén az első fokú döntést hozó hatóság erről az ügy iratainak felterjesztésével, illetve a bíróságra történő továbbításával egyidejűleg értesíti azokat, akiknek jogát vagy jogos érdekét a felülvizsgálat érinti. Ha a kezdeményező a döntés

⁵⁸² Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi XCIII. törvény 60. § (6) e).

⁵⁸³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 80. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁸⁴ Megállapította: 2012. évi XCIII. törvény 60. § (5). Hatályos: 2013. I. 1-től.

⁵⁸⁵ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (14). Hatályos: 2013. VII. 1-től. Módosította: 2013. évi CXXXI. törvény 6. § b).

⁵⁸⁶ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §.

⁵⁸⁷ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 43. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁵⁸⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (44). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁵⁸⁹ Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 34. §. Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) h).

végrehajtásának felfüggesztését is kéri, akkor erről a hatóság a végrehajtást foganatosító szervezet is értesíti, kivéve, ha a másodfokú döntést a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánította.

(3) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság az ügy érdemében határozott, a hatóságnál ugyanabban az ügyben azonos tényállás mellett - a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által elrendelt új eljárás kivételével - nincs helye új eljárásnak.

(4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.

110-111. §⁵⁹⁰

Újrafelvételi eljárás

112. § (1)⁵⁹¹ Ha az ügyfélnek a jogerős határozattal lezárt ügyben a határozat jogerőre emelkedését követően jutott tudomására a határozat meghozatala előtt már meglévő, az eljárásban még el nem bírált és az ügy elbírálása szempontjából lényeges tény, adat vagy más bizonyíték, a tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül újrafelvételi kérelmet nyújthat be, feltéve, hogy elbírálása esetén az ügyfélre kedvezőbb határozatot eredményezett volna.

(2)⁵⁹² A hatóság az újrafelvételi kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ha

a) az a jogerős határozat meghozatala után bekövetkezett tényen, illetve a jogi szabályozásban bekövetkezett változáson alapul,

b) az ügyben bírósági felülvizsgálat van folyamatban, vagy a bírósági felülvizsgálat során a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatot hozott,

c) a határozat jogerőre emelkedésétől számítva hat hónap eltelt,

d) azt törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben önkormányzati rendelet kizárja.

(3)⁵⁹³ Törvény, az ügyfél különös méltánylást érdemlő érdekére tekintettel a (2) bekezdés *c)* pontja szerinti határidőnél hosszabb, de három évet meg nem haladó jogvesztő határidőt is meghatározhat az újrafelvételi kérelem benyújtására, feltéve hogy az újrafelvételi eljárásban hozott döntés mások jogát vagy jogos érdekét nem érinti.

(4)⁵⁹⁴ Az újrafelvételi kérelmet az elsőfokú hatóság bírálja el.

(5)⁵⁹⁵

⁵⁹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 53. §. Hatálytalan: 2012. II. 1-től.

⁵⁹¹ Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (2).

⁵⁹² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 83. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁹³ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 45., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁵⁹⁴ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 59.

⁵⁹⁵ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 46. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

(6)⁵⁹⁶ Az újrafelvételi eljárásban a hatóság a jogerős határozatot módosíthatja, visszavonhatja, vagy az utóbb ismertté vált tényállásnak megfelelő új döntést hozhat. E döntést közölni kell azzal, akivel a jogerős döntést közölték, ellene jogorvoslatnak az általános szabályok szerint van helye.

(7)⁵⁹⁷ Ha a hatóság az újrafelvételi kérelemnek helyt ad, az ügyfelet olyan eljárásjogi helyzetbe kell hozni, mint amilyenben akkor lenne, ha már a korábbi határozat meghozatalakor ismerte volna az újrafelvételi eljárás alapjául szolgáló tény, adatot vagy bizonyítékot. Az újrafelvételi kérelem alapján hozott döntésnek nem akadályozza a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok sérelme.

(8) Ha az újrafelvételi eljárásban a kötelezettséget megállapító jogerős határozat megváltoztatása vagy visszavonása várható, a hatóság hivatalból intézkedik a folyamatban lévő végrehajtás felfüggesztéséről.

(9)⁵⁹⁸ Ha az újonnan ismertté vált tények alapján a jogerős határozatban megállapított kötelezettség elrendelésének - részben vagy egészben - nem lett volna helye, az újrafelvételi eljárásban intézkedni kell a kérelem benyújtásáig, illetve a végrehajtás felfüggesztéséig történt teljesítéssel (végrehajtással) kialakult helyzet rendezéséről, a kötelezettnek alaptalanul okozott joghátrány megszüntetéséről, az okozott kár és eljárási költség megtérítéséről, valamint a személyiségi jogsértés miatt járó sérelemdíj megfizetéséről.

Az Alkotmánybíróság határozata alapján indítható eljárás⁵⁹⁹

113. §⁶⁰⁰ (1) Ha az ügyfelek között létrejött egyezséget jóváhagyó határozat meghozatala során alkalmazott alaptörvény-ellenes jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés ellen az ügyfél alkotmányjogi panaszt nyújt be, és ez alapján az Alkotmánybíróság a jogszabályt, illetve jogszabályi rendelkezést megsemmisíti, ha az Alkotmánybíróság nem mondja ki a megsemmisített jogszabálynak vagy jogszabályi rendelkezésnek az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben való alkalmazhatóságát, az ügyfél az alkotmánybírósági határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül kérelmet nyújthat be az egyezséget jóváhagyó hatósághoz a határozat módosítása, illetve visszavonása iránt.

(2) Az egyezséget jóváhagyó hatóság a határozat módosítása, illetve visszavonása iránti eljárásban e törvény I-IV. Fejezetének megfelelő alkalmazásával jár el.

(3) Ha az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján csak valamely jogszabályi rendelkezés lehetséges értelmezését nyilvánítja alaptörvény-ellenessé, az (1)-(2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni az alaptörvény-ellenes értelmezés eredményeképpen hozott határozat tekintetében is.

⁵⁹⁶ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 130. § (1) 60., 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁵⁹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 83. § (2). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁹⁸ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (5). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁵⁹⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (7). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶⁰⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (7). Hatályos: 2012. I. 1-től.

B) Hivatalbóli döntés-felülvizsgálati eljárások⁶⁰¹

A döntés módosítása vagy visszavonása

114. § (1)⁶⁰² Ha a hatóság megállapítja, hogy a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését módosítja vagy visszavonja. A döntést közölni kell azzal, akivel a módosított vagy visszavont döntést közölték.

(2)⁶⁰³ Az (1) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására - az Alkotmánybíróság határozata vagy ügyészi felhívás alapján indított eljárás kivételével - a hatóság csak egy ízben, és ha törvény eltérően nem rendelkezik, a döntés közlésétől számított egy éven belül jogosult. Ha a döntés bírósági felülvizsgálata van folyamatban, a hatóság az érdemi ellenkérelem előterjesztéséig vonhatja vissza a döntését.

(3) A döntést a hatósági nyilvántartásba, illetve a hatósági igazolványba felvett téves bejegyzés, valamint az állampolgársági bizonyítvány ténymegállapítása kivételével nem lehet módosítani vagy visszavonni, ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

(4)⁶⁰⁴ A döntés módosítását vagy visszavonását jogszabály kizárhatja vagy feltételhez kötheti.

(5)⁶⁰⁵ A döntés ügyészi felhívás nyomán történő módosítására vagy visszavonására a 120. §-ban foglaltak irányadók.

(6) A hatóság döntésének semmisségi ok alapján történő visszavonására a 121. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

Felügyeleti eljárás

115. § (1) A felügyeleti szerv jogosult hivatalból megvizsgálni az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására,

b)⁶⁰⁶ gyakorolja - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

(2)⁶⁰⁷ Ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv azt megváltoztatja vagy megsemmisíti. Szükség esetén a felügyeleti szerv a jogszabálysértő döntést végzésben megsemmisíti, és új eljárásra utasítja az ügyben eljáró hatóságot. A döntést közölni kell azzal, akivel a jogszabálysértő döntést közölték.

⁶⁰¹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 84. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁶⁰² Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (32). Hatályos: 2011. I. 1-től.

⁶⁰³ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 84. § (2). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (2).

⁶⁰⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 84. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰⁵ Módosítva: 2008. évi CXI. törvény 131. § 48. alapján. Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 49. § (2).

⁶⁰⁶ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁶⁰⁷ Megállapította: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (33). Hatályos: 2011. I. 1-től.

(3) Felügyeleti eljárás keretében a 12. § (2) bekezdés *b)* pontjában szabályozott ügyekben a döntés megváltoztatásának nincs helye.

(4) A hatóság döntése nem változtatható meg és nem semmisíthető meg, ha

a) azt a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság érdemben elbírálta,

b) semmisségi ok esetén a 121. § (4) bekezdésében foglalt idő eltelt,

c) semmisségi ok hiányában az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené,

d) kötelezettséget (joghátrányt) megállapító döntés jogerőre emelkedésétől vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt év eltelt,

e) azt jogszabály kizárja vagy feltételhez köti, és a feltétel nem áll fenn.

(5)⁶⁰⁸ A jogszabálysértő döntés megsemmisítése vagy megváltoztatása esetén a felügyeleti eljárásban intézkedni kell a döntéssel, illetve az annak alapján történt teljesítéssel vagy végrehajtással kialakult helyzet rendezéséről és a szükségtelenül okozott költség megtérítéséről.

(6)⁶⁰⁹ A jogszabálysértő döntést megsemmisítő vagy megváltoztató döntés jogorvoslattal történő megtámadása esetén az (5) bekezdés szerinti eljárást fel kell függeszteni.

Felügyeleti szerv

116. §⁶¹⁰ Ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, felügyeleti szervként az a hatóság jár el, amely a fellebbezés elbírálására jogosult vagy jogosult volna.

117. §⁶¹¹

Ügyészi intézkedés⁶¹²

118-119. §⁶¹³

Ügyészi fellépés⁶¹⁴

120. §⁶¹⁵ Ha az ügyész az e törvény hatálya alá tartozó ügyben lép fel a törvénysértés orvoslása érdekében, annak elbírálására az ügyészségről szóló törvénynek az ügyészség közérdekvédelmi feladatairól szóló fejezetében foglaltak az irányadók.

⁶⁰⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 85. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁶⁰⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 85. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1).

⁶¹⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 86. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹¹ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2011. évi CLXXIV. törvény 52. §. Hatálytalan: 2012. I. 1-től.

⁶¹² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 88. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁶¹³ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 49. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶¹⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (8). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶¹⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 45. § (8). Hatályos: 2012. I. 1-től.

Semmisség

- 121. §** (1) Az e fejezetben szabályozott eljárások során a döntést meg kell semmisíteni, ha
- a)*⁶¹⁶ a magyar hatóság joghatósága az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusa, nemzetközi szerződés vagy törvény rendelkezése alapján kizárt,
 - b)*⁶¹⁷ az ügy nem tartozik az eljáró hatóság hatáskörébe vagy illetékességébe, kivéve, ha a hatóság a 22. § (3) bekezdése szerint járt el,
 - c)*⁶¹⁸ a határozatot a szakhatóság kötelező megkeresése nélkül vagy a szakhatóság állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg,
 - d)*⁶¹⁹ a közigazgatási döntés tartalmát bűncselekmény befolyásolta, feltéve hogy a bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította vagy ilyen ítélet meghozatalát nem a bizonyítottság hiánya zárja ki,
 - e)*⁶²⁰ a döntést hozó testületi szerv nem volt jogszabályszerűen megalakítva, nem volt határozatképes, vagy nem volt meg a döntéshez szükséges szavazati arány,
 - f)*⁶²¹ a döntés tartalma a 109. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel ellentétes.
- (2) Törvény valamely meghatározott forma mellőzését, illetve valamely súlyos eljárási jogszabálysértést is semmisségi okká minősíthet.
- (3)⁶²²
- (4) A döntés - az (5) bekezdés kivételével - semmisségi ok esetén sem semmisíthető meg, ha
- a)* az az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené, és a döntés jogerőre emelkedése óta három év eltelt;
 - b)* kötelezettséget (joghátrányt) megállapító döntés jogerőre emelkedésétől vagy ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától, a folyamatos kötelezettséget megállapító döntés esetén az utolsó teljesítéstől számított öt év eltelt.
- (5) Az (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt semmisségi ok esetében a döntés időkorlátozás nélkül megsemmisíthető ha az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot nem érint.
- (6)-(7)⁶²³
- 122. §**⁶²⁴

⁶¹⁶ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 90. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹⁷ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 90. §. Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult vagy megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 35. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁶¹⁹ Megállapította: 2005. évi LXXXIII. törvény 328. §.

⁶²⁰ Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁶²¹ Módosította: 2008. évi CXI. törvény 131. § 50., 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁶²² Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 51. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶²³ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 51. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶²⁴ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 52. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

VIII. Fejezet⁶²⁶

Végrehajtás⁶²⁷

124. §⁶²⁸ A közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni

a) a hatóság döntésében megállapított,

b) a hatóság által jóváhagyott egyezségben vállalt,

c) a hatósági szerződésben vállalt, illetve a szerződés megszegése esetén a szerződés alapján az ügyfél által igénybe vett támogatás és egyéb kedvezmény visszatérítése iránti, és

d) a jogsegély keretében a külföldi hatóság hatósági ügyben hozott határozatában foglalt kötelezettség érvényesítésére, ha annak önkéntes teljesítése elmaradt.

125. §⁶²⁹ (1) A végrehajtási eljárásban e törvény rendelkezéseit az e fejezetben szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) E törvény eltérő rendelkezése hiányában végrehajtási eljárásban a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (a továbbiakban: Vht.) a (3)-(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Nem alkalmazható a Vht. 9. §-a, II. Fejezete, XI-XX. Fejezete.

(4) A Vht. III. Fejezetéből az eljárás időpontjára, a követelés csökkenésének, megszűnésének bejelentésére és a helyszíni kényszerselekményekre, valamint az adós és a végrehajtási eljárásban részt vevő személyek adatainak beszerzésére, ellenőrzésére és kezelésére vonatkozó rendelkezések alkalmazásának van helye.

(5) Ha ez a fejezet másként nem rendelkezik, ahol a Vht. bíróságot említ, azon végrehajtást megindító hatóságot, ahol végrehajtót, azon végrehajtást foganatosító szervet, ahol végrehajtható okiratot, azon végrehajtható döntést, ahol adóst, azon kötelezettet kell érteni. Ahol a Vht. végrehajtói letéti számlára teljesítésről rendelkezik, a végrehajtást foganatosító szerv számlájára kell teljesíteni. A végrehajtási eljárás során felmerülő költségek előlegezésére és viselésére, valamint az eljárási bírság kiszabására e törvény szabályait kell alkalmazni. Az eljárási bírság végrehajtására a pénzfizetési kötelezettség végrehajtására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(6) A Vht. ingó és ingatlan elektronikus árverésére vonatkozó szabályai alkalmazásának akkor van helye, ha önálló bírósági végrehajtó foganatosítja a végrehajtást.

(7) Az ingatlan értékesítése során a végrehajtást foganatosító szerv - kivéve az önálló bírósági végrehajtót - a Vht. rendelkezéseit azzal az eltéréssel alkalmazza, hogy a második árverést akkor nem kell megtartani, ha az árverési vevő a második árverés megkezdése előtt befizette a vételárat vagy azt átutalta, és az arról szóló terhelési értesítőt a végrehajtást foganatosító szervnek bemutatta vagy másolatát átadta, és megtérítette a második árverés kitűzésével felmerült költséget.

⁶²⁵ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 53. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶²⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶²⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶²⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶²⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

Végrehajtható döntések⁶³⁰

126. §⁶³¹ (1) A hatóság döntése végrehajtható, ha

a) pénzfizetésre, továbbá meghatározott cselekményre vagy magatartásra irányuló kötelezettséget állapít meg, a döntés jogerőre emelkedett, és a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap (a továbbiakban együtt: határidő) eredménytelenül telt el,

b) a tűrésre vagy valamely cselekménytől vagy magatartástól való tartózkodásra irányuló kötelezettséget megállapító döntés jogerőre emelkedett, és az ügyfél a kötelezettséget - a végrehajtáshoz való jog elévülési idején belül - megszegte,

c) a döntés fellebbezésre vagy végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélküli végrehajtását, vagy biztosítási intézkedésként való alkalmazását rendelték el,

d) a teljesítési határidőt nem tartalmazó döntés jogerőre emelkedett.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a hatóság által jóváhagyott egyezségben vállalt és a hatósági szerződésből eredő kötelezettségekre is.

A végrehajtás megindítása⁶³²

127. §⁶³³ (1) Az elsőfokú hatóság hivatalból indult eljárásban hivatalból, kérelemre indult eljárásban az ügyfél kérelmére vizsgálja, illetve - ha a kérelemre indult eljárásban az ügyfél erre irányuló kérelmet nem terjesztett elő, a hatóság azonban az eljárást hivatalból is lefolytathatta volna - vizsgálhatja a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítését. Ha a teljesítés a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg, szükség esetén a hatóság a teljesítési határidő leteltét, kérelemre indult eljárásban az ellenőrzés iránti kérelem beérkezését követő nyolc napon belül hatósági ellenőrzést tart.

(2) Az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt.

(3) Ha az elsőfokú hatóság foganatosítja a végrehajtást, a végrehajtás megindításáról nem kell külön végzést hozni, hanem a foganatosítást az önkéntes teljesítés elmaradásának megállapításától számított nyolc napon belül meg kell kezdeni.

(4) Ha a végrehajtást nem az elsőfokú hatóság foganatosítja, a végrehajtás megindításáról az elsőfokú hatóság - a rendelkezésére álló adatok vagy a hatósági ellenőrzés eredménye alapján - végzést hoz, amelyet közöl a végrehajtást foganatosító szervvel is. Ilyen esetben a végrehajtás a végrehajtást foganatosító szervvel való közlést követő napon indul meg.

(5) A végzés tartalmazza

a) az elsőfokú hatóság nyilvántartásában vagy az ügy irataiban rendelkezésre álló, a végrehajtáshoz szükséges adatokat, és

b) pénzfizetési kötelezettség végrehajtása esetén a késedelmi pótlék mértékét.

⁶³⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(6) A végzés ellen a kötelezett kizárólag jogszabálysértésre hivatkozással élhet fellebbezéssel. A fellebbezésben elő kell adni annak alapjául szolgáló tényeket, és csatolni kell az azt alátámasztó bizonyítékokat. A fellebbezésnek a végzés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

(7) A hatósági szerződésben foglalt kötelezettség megszegését az elsőfokú hatóság végzésbe foglalja. Az ügyfél e végzéssel szemben a közigazgatási ügyekben eljáró bírósághoz a végrehajtásra halasztó hatályú keresettel fordulhat.

A végrehajtás foganatosítása⁶³⁴

128. §⁶³⁵ (1) Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában a végrehajtást az elsőfokú hatóság foganatosítja.

(2) A végrehajtást foganatosító szerv a végrehajtásra önálló bírósági végrehajtóval szerződést köthet, a végrehajtás során azonban csak a végrehajtást megindító hatóság jogosult végzést hozni.

(3) Törvény vagy kormányrendelet elrendelheti, hogy ha nem az elsőfokú hatóság foganatosítja a végrehajtást, akkor a döntés végrehajtását a végrehajtást foganatosító szerv az elsőfokú hatóság bevonásával foganatosítsa, ha ehhez olyan szakmai ismeretek vagy egyéb feltételek szükségesek, amelyekkel a végrehajtást foganatosító szerv nem rendelkezik.

Pénzfizetési kötelezettség végrehajtása⁶³⁶

129. §⁶³⁷ A közigazgatási végrehajtás során a pénzfizetési kötelezettség végrehajtására elsősorban a biztosítási intézkedés során lefoglalt, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, ha ez az összeg a követelést nem vagy csak részben fedezi, a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérét kell végrehajtás alá vonni.

130. §⁶³⁸ (1) Ha a kötelezett a végrehajtás foganatosítása során bizonyítja, hogy a teljesítés elmaradása neki nem róható fel, és hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene, kérelmére a végrehajtást foganatosító szerv a jogosult meghallgatása után - a 74. § megfelelő alkalmazásával - fizetési kedvezményt engedélyezhet, ha azt jogszabály nem tiltja, és ahhoz a végrehajtást megindító hatóság előzetesen hozzájárult.

(2) A végrehajtási eljárásban fizetési kedvezményként a késedelmi pótlék is elengedhető vagy mérsékelhető, akár önállóan, akár más fizetési kedvezmény mellett. A késedelmi pótlék elengedéséhez, mérsékléséhez a jogosult hozzájárulása szükséges.

(3) A fizetési kedvezményt megállapító végzésben foglalt feltételek fennállásáig a kötelezettel szemben végrehajtási cselekmény nem foganatosítható, és erre az időszakra késedelmi pótlék nem számítható fel. Ha a kötelezett a fizetési kedvezményt megállapító végzésben foglalt feltételeket

⁶³⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶³⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

megszegi, a végrehajtást foganatosító szerv a végrehajtást a hátralék teljes összegére folytatja a késedelmi pótlék visszamenőleges felszámításával.

131. §⁶³⁹ (1) Ha a végrehajtás nem vezetett vagy aránytalanul hosszú idő múlva vezetne eredményre, a kötelezett bármely lefoglalható vagyontárgya végrehajtás alá vonható. Elsősorban az a vagyontárgy vonható végrehajtás alá, amelyre biztosítási intézkedést rendeltek el.

(1a)⁶⁴⁰ Ha a pénzfizetési kötelezettség olyan közigazgatási bírság, melyet a helyi önkormányzat képviselő-testülete által hozott rendelet alapján természetes személlyel szemben szabtak ki, akkor a közigazgatási bírságot kiszabó hatóság a 131. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazása helyett a meg nem fizetett közigazgatási bírság közérdekű munkával történő megváltásáról rendelkezhet. A meg nem fizetett közigazgatási bírság helyébe ötezer forintonként hat óra közérdekű munkát kell meghatározni. A meg nem fizetett közigazgatási bírságnak ötezerrel nem osztható részét nem kell figyelembe venni.

(1b)⁶⁴¹ A kötelezettet a megváltás elrendelése előtt előzetesen nyilatkoztatni kell arról, hogy hozzájárul-e a meg nem fizetett közigazgatási bírság közérdekű munkával történő megváltásához. Az előzetes hozzájárulás megtagadása kizárja a meg nem fizetett közigazgatási bírság közérdekű munkával történő megváltásának elrendelését.

(1c)⁶⁴² Nincs helye a meg nem fizetett közigazgatási bírság közérdekű munkával történő megváltásának, ha a kötelezett

a)⁶⁴³ a megváltásról szóló végzés meghozatalakor nem töltötte be a tizennyolcadik életévét,

b) a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben meghatározott fogyatékos személy, illetve kórházi fekvőbeteg ellátásban részesülő személy,

c) a várandósság negyedik hónapját elérő nő, tizennegyedik életévét be nem töltött gyermekét egyedül nevelő szülő vagy fogyatékos személy, illetve aki folyamatos ápolást, felügyeletet, illetve kiszolgálást igénylő hozzátartozójáról egyedül gondoskodik.

(1d)⁶⁴⁴ A kötelezett a megváltásról szóló végzés jogerőre emelkedését követő három munkanapon belül köteles az állami foglalkoztatási szervnél jelentkezni. Az állami foglalkoztatási szerv a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 144/A. §-a szerinti nyilvántartásban vezeti a közérdekű munka végrehajtása érdekében szükséges adatokat, ennek alapján gondoskodik a meg nem fizetett közigazgatási bírság helyébe lépő közérdekű munka végrehajtásáról. A közigazgatási bírságot kiszabó hatóság közli az állami foglalkoztatási szervvel a megváltásról szóló végzését, amely tartalmazza a kötelezettnek a végrehajtáshoz szükséges személyes adatait.

(1e)⁶⁴⁵ Közérdekű munkával történő megváltás esetén a kötelezett köteles a számára meghatározott munkát elvégezni, személyi szabadsága egyébként nem korlátozható. A közérdekű

⁶³⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁴⁰ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (6). Módosította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (22) i).

⁶⁴¹ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (6). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁶⁴² Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (6). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁶⁴³ Módosította: 2012. évi CXVII. törvény 57. § b).

⁶⁴⁴ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁶⁴⁵ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

munkát a kötelezett hetenként legalább egy napon - a heti pihenőnapon vagy szabadidejében - díjazás nélkül végzi. A munkahellyel a közérdekű munka tartamára nem létesül munkaviszony. Nem lehet végrehajtani a közérdekű munkát, ha a bírságot kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számítva egy év eltelt.

(1f)⁶⁴⁶ Ha a kötelezett a közérdekű munka végzésére irányuló kötelezettségének nem vagy csak részben tesz eleget, a közigazgatási bírságot kiszabó hatóság a tudomására jutását követően haladéktalanul intézkedik a végrehajtás foganatosításának folytatása iránt azzal, hogy a végrehajtást a közigazgatási bírságnak közérdekű munkával meg nem váltott részére kell folytatni. Nem rendelhető el a végrehajtás folytatása, ha a közérdekű munka hátralévő része nem éri el a hat órát.

(1g)⁶⁴⁷ A közérdekű munka végrehajtása során - az e törvényben és az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben foglalt eltéréssel - megfelelően alkalmazni kell a Szabs. tv. 142. § (4) és (6) bekezdését, 144. § (4)-(6) és (8) bekezdését, 144/A. §-át azzal, hogy ahol a Szabs. tv. elkövetőt említ, azon kötelezettet, ahol szabálysértési hatóságot, azon közigazgatási bírságot kiszabó hatóságot kell érteni.

(2) Ingatlan-végrehajtásnak akkor van helye, ha a követelés összege az ötszázezer forintot meghaladja, illetve ennél kisebb összeg esetén, ha a tartozás a végrehajtás alá vont ingatlan értékével arányban áll.

(3) A jogszabályban meghatározott lakásigény mértékének felső határát meg nem haladó nagyságú, a kötelezett és a vele együtt élő közeli hozzátartozók lakhatását közvetlenül szolgáló lakástulajdon a végrehajtás során csak akkor értékesíthető, ha a végrehajtás más formái nem vezettek eredményre.

(4) Ha az ingatlan-végrehajtás megindításának nincs helye, és a kötelezett egyéb vagyonára vezetett végrehajtás is eredménytelen volt, a végrehajtást foganatosító szerv a kötelezett ingatlanát - a jogosult javára a behajthatatlan pénzkövetelés összege és járulékai összegéig - jelzálogjoggal terheli meg.

(5) Az ingatlanügyi hatóság - a végrehajtást foganatosító szerv megkeresésére - a jelzálogjogot az ingatlan-nyilvántartásba soron kívül bejegyzi.

Késedelmi pótlék⁶⁴⁸

132. §⁶⁴⁹ (1) A kötelezett késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha
a) pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, kivéve, ha törvény másként rendelkezik,

b) a hatósági szerződés alapján igénybe vett támogatást vagy kedvezményt vissza kell térítenie, vagy

c) azt a törvény elrendeli.

(2) A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

⁶⁴⁶ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁶⁴⁷ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 47. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁶⁴⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁴⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3) A késedelmi pótlékok pénzfizetési kötelezettség esetén a teljesítési határidő utolsó napját követő naptól, a hatósági szerződés alapján igénybe vett támogatás vagy kedvezmény visszatérítése esetén az igénybevétel első napjától a teljesítés vagy a visszatérítés napjáig terjedő időszakra, részleges teljesítés esetén a hátralékokra kell felszámítani.

133. §⁶⁵⁰ (1) Késedelmi pótlékokat kell felszámítani a végrehajtási eljárás során a költségviselésre, a pénzgyenérték vagy az eljárási bírság megfizetésére irányuló kötelezettség késedelmes teljesítése esetén, továbbá az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék.

(2) A késedelmi pótlék azt illeti, akinek javára a végrehajtható döntés alapján a fizetési kötelezettséget teljesíteni kell.

Meghatározott cselekmény végrehajtása⁶⁵¹

134. §⁶⁵² Ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást fogantató szerv

a) a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégeztetheti,

b) feljogosíthatja a jogosultat, hogy a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégezze vagy mással elvégeztesse,

c) a jogosult kérelmére a kötelezettet a szolgáltatás pénzgyenértékének megfizetésére kötelezheti,

d) ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki,

e) a rendőrség közreműködésével kényszerítheti ki a meghatározott cselekményt.

135. §⁶⁵³ (1) Ha a meghatározott cselekmény elvégzéséhez szükséges költségek egy százaléka az eljárási bírság felső határánál nagyobb összeg, a végrehajtási eljárásban kiszabható eljárási bírság felső határa a teljesítési költség egy százalékáig terjedhet.

(2) Az eljárási bírság ismételten kiszabható, ha a kötelezett a meghatározott cselekményt a bírságot kiszabó végzésben megállapított végrehajtási határidő alatt nem teljesítette, továbbá ha a meghatározott magatartásra vonatkozó rendelkezést ismételten megszegi.

136. §⁶⁵⁴ A végrehajtás módjáról a végrehajtást fogantató szerv - szükség esetén a jogosult, illetve a kötelezett meghallgatása után - dönt. A végrehajtást fogantató szervnek azt az intézkedést kell megtennie, amely - az eset összes körülményét mérlegelve - a leghatékonyabban biztosítja a kötelezettség teljesítését.

⁶⁵⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

Külföldi határozat végrehajtása⁶⁵⁵

137. §⁶⁵⁶ (1) Külföldi hatóság hatósági ügyben hozott határozatát (a továbbiakban: külföldi határozat) törvény vagy kormányrendelet rendelkezése, az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusa vagy viszonyosság alapján lehet végrehajtani.

(2) Külföldi határozat végrehajtásánál - az (1) bekezdés szerinti eltérő szabály hiányában - e törvény szerint kell eljárni.

(3) A külföldi határozat végrehajtása a határozatot kibocsátó vagy a külföldi jog szerint a végrehajtásra hatáskörrel rendelkező hatóság megkeresése alapján indítható meg.

138. §⁶⁵⁷ (1) A külföldi határozat végrehajtására irányuló megkeresést a kormányrendeletben kijelölt hatósághoz (a továbbiakban e §-ban: kijelölt hatóság) kell megküldeni.

(2) A kijelölt hatóság megvizsgálja, hogy a megkeresés megfelel-e az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusában, a nemzetközi szerződésben megállapított feltételeknek vagy a viszonyossági gyakorlatnak, illetve mindezek hiányában a 137. §-ban foglalt feltételeknek. A viszonyosság kérdésében a külpolitikáért felelős miniszter állásfoglalása az irányadó, amelyet az ügyfajta tekintetében feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben alakít ki. Ha a megkeresés hiányos vagy e törvény alapján nem hajtható végre, a kijelölt hatóság a megkeresést az ok közlésével visszaküldi a külföldi hatóságnak.

(3) Ha a megkeresés a magyar jog szerint bírósági hatáskörbe tartozó kötelezettség végrehajtására irányul, a megkeresést a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz kell megküldeni.

(4) Ha a külföldi határozat végrehajtható, a megkeresést a végrehajtás foganatosítása céljából meg kell küldeni a végrehajtás foganatosítására hatáskörrel rendelkező illetékes szervhez.

(5)⁶⁵⁸ Ha a magyar jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóság nincs, és a bíróság hatásköre sem állapítható meg, a kijelölt hatóság az igazságügyért felelős miniszter állásfoglalását kéri. Az igazságügyért felelős miniszter az érintett miniszterrel vagy központi államigazgatási szerv vezetőjével egyeztetett állásfoglalását tizenöt napon belül megküldi a kijelölt hatósághoz. A külpolitikáért felelős miniszter az ügyfajta tekintetében feladatkörrel rendelkező miniszterrel egyetértésben tizenöt napon belül nyilatkozik a viszonyosságról. A kijelölt hatóság a megkeresést átteszi az állásfoglalásban meghatározott hatósághoz.

Magyar közigazgatási hatóság döntésének külföldön történő végrehajtása⁶⁵⁹

139. §⁶⁶⁰ (1) A magyar hatóság döntésének külföldön történő végrehajtására az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó kötelező jogi aktusa, törvény vagy kormányrendelet rendelkezése vagy viszonyosság alapján kerülhet sor.

⁶⁵⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁵⁸ Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § a).

⁶⁵⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(2) Ha a magyar hatóság döntésének külföldön történő végrehajtása szükséges, és - az (1) bekezdés szerinti szabályokból más nem következik -, az elsőfokú hatóság keresi meg a külföldi jog szerint hatáskörrel rendelkező hatóságot, vagy ha azt saját gyakorlata vagy felügyeleti szerve bevonásával nem tudja megállapítani, a megkeresést továbbítás céljából a külpolitikáért felelős miniszterhez küldi meg. A külpolitikáért felelős miniszter a megkeresésnek a külföldi állam külügyekért felelős miniszteréhez történő továbbításáról - a megkereső hatóság egyidejű tájékoztatásával - tizenöt napon belül intézkedik.

A végrehajtás felfüggesztése⁶⁶¹

140. §⁶⁶² (1) A végrehajtást megindító hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság, a felügyeleti szerv vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A végrehajtási eljárásban az eljárás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezéseket a (2)-(6) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A végrehajtást fel kell függeszteni, ha

a) a végrehajtás alá vont vagyontárggyal kapcsolatos igényper van folyamatban, vagy a vagyontárgyat a bírósági végrehajtó más követelés végrehajtása érdekében korábban lefoglalta, feltéve, hogy más lefoglalható vagyontárgy nincs,

b) a kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmet terjesztettek elő, és a kérelemben előadott tények és körülmények a kérelem elfogadását valószínűsítik,

c) a kötelezett meghalt vagy megszűnt, a jogutódlás tárgyában hozott végzés jogerőre emelkedéséig,

d) azt az ügyész a végrehajtható döntés elleni ügyészi felhívásban indítványozza,

e) a végrehajtás folytatása életveszéllyel vagy helyrehozhatatlan kárral járna, vagy az közegészségügyi vagy közbiztonsági okból szükséges,

f)⁶⁶³ a kötelezett fizetési kedvezmény iránt kérelmet terjeszt elő, kivéve, ha az ügyfél korábbi, ilyen tárgyú kérelmét a hatóság jogerősen már elbírálta, vagy a fizetési kedvezmény engedélyezését jogszabály kizárja,

g)⁶⁶⁴ azt jogszabály elrendeli, valamint

h)⁶⁶⁵ a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a hatóságot új eljárásra kötelezte és ezzel a bírósági döntéssel szemben perújítási vagy felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő.

(3) A végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

⁶⁶¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶³ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 106. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁶⁴ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 106. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁶⁵ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 106. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(4) A felfüggesztés alatt a végrehajtható döntésben foglaltak végrehajtása szünetel, a felfüggesztésig foganatosított végrehajtási cselekmények azonban hatályosak maradnak.

(5) A végrehajtást foganatosító szerv a tudomására jutott felfüggesztési okokról és a felfüggesztés megszüntetésének lehetőségéről a végrehajtást megindító hatóságot értesíti.

(6) A végrehajtást megindító hatóság dönt a végrehajtás folytatásáról, ha a felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnt.

A végrehajtás megszüntetése⁶⁶⁶

141. §⁶⁶⁷ (1) A végrehajtást megindító hatóság a végrehajtást megszünteti, ha

a) a végrehajtható döntést visszavonták, megsemmisítették vagy hatályon kívül helyezték,

b) jogutód hiányában a végrehajtás nem folytatható,

c) a végrehajtáshoz való jog elévült,

d) a jogosult a végrehajtás megszüntetését kéri,

e) a további végrehajtási eljárási cselekményektől eredmény nem várható,

f) a végrehajtást foganatosító szerv a pénzkövetelést a pénzforgalmi szolgáltatóra vagy a munkáltatóra vonatkozó felelősségi szabály alapján vagy a kötelezett tartozásaiért jogszabály alapján helytállásra kötelezettel szemben érvényesítette,

g) a hatóság a jogutódlásra tekintettel a teljesítési határidőt a végrehajtás megindítását követően meghosszabbította,

*h)*⁶⁶⁸ a végrehajtást foganatosító szerv a kötelezettel szemben felszámolási eljárást kezdeményezett, illetve a kötelezett ellen felszámolási eljárás indult,

*i)*⁶⁶⁹ a kötelezett az eljárás tárgyát képező kötelezettséget teljesítette,

*j)*⁶⁷⁰ törvény vagy kormányrendelet a végrehajtás megszüntetését egyéb okból lehetővé teszi.

(2) A végrehajtást foganatosító szerv a tudomására jutott megszüntetési okokról és a végrehajtás befejezéséről a végrehajtást megindító hatóságot értesíti.

(3) A végrehajtást megszüntető végzést haladéktalanul közölni kell a jogosulttal és a kötelezettel, továbbá meg kell küldeni a végrehajtást foganatosító szervnek.

A végrehajtáshoz való jog elévülése⁶⁷¹

142. §⁶⁷² (1) A végrehajtáshoz való jog a kötelezettséget megállapító döntés jogerőre emelkedésétől, vagy ha a döntés teljesítési határidőt vagy határnapot állapított meg, annak utolsó

⁶⁶⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁶⁸ Megállapította: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (7). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁶⁶⁹ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (14). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁶⁷⁰ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 20. § (7). Hatályos: 2012. IV. 15-től.

⁶⁷¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁷² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

napjától, illetve a határnapot követő naptól számított öt év elteltével évül el. Jogszabály ennél rövidebb elévülési határidőt is megállapíthat.

(2) Nyugszik az elévülés a végrehajtás felfüggesztése, a végrehajtási eljárásban engedélyezett fizetési kedvezmény, továbbá a pénzfizetési kötelezettség folyamatos végrehajtásának időtartama alatt.

(3) A végrehajtás elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. Az elévülés megszakadásával az elévülési idő újra kezdődik. Az (1) bekezdésben meghatározott időponttól számított tíz év elteltével azonban a határozat nem hajtható végre.

(4) Ha a határozat elévülés miatt nem hajtható végre, a behajthatatlan pénztartozást törölni kell.

Biztosítási intézkedések⁶⁷³

143. §⁶⁷⁴ (1) Ha az eljárás tárgyát képező kötelezettség későbbi teljesítése veszélyben van, a teljesítési határidő lejártá előtt, az erre okot adó körülmény felmerülésétől számított öt napon belül biztosítási intézkedésként pénzkövetelés biztosítása vagy meghatározott dolog zárlata rendelhető el.

(2) A biztosítási intézkedést az elsőfokú hatóság rendeli el, és a végrehajtást foganatosító szerv hajtja végre.

(3) A biztosítási intézkedést vissza kell vonni, ha

a) azt pénzfizetési kötelezettség biztosítására rendelték el, és ezt az összeget a végrehajtást foganatosító szervnél letétbe helyezték,

b) azt meghatározott cselekmény biztosítása érdekében rendelték el, és a kötelezett kétséget kizáró módon igazolja, hogy az önkéntes teljesítéshez minden szükséges előkészületet megtett, és azt már csak a biztosítási intézkedés akadályozza, vagy

c) elrendelésének oka egyébként megszűnt.

(4) A biztosítási intézkedést elrendelő végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

Jogorvoslat a végrehajtási eljárásban⁶⁷⁵

144. §⁶⁷⁶ (1) Ha e törvény a hatóság valamely első fokú döntése ellen önállóan lehetővé teszi a fellebbezést, a végrehajtást megindító hatóságnak a végrehajtási eljárásban hozott döntése ellen is van helye fellebbezésnek.

(2) A kötelezett, a jogosult, továbbá az, akinek jogát vagy jogos érdekét a végrehajtás sérti, a végrehajtást foganatosító szerv törvénysértő döntése, intézkedése ellen vagy az intézkedés elmulasztása esetén a végrehajtást foganatosító szervnél végrehajtási kifogást terjeszthet elő. A végrehajtási kifogást az intézkedésről való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követő nyolc napon belül, de legkésőbb az intézkedéstől számított három hónapon belül lehet előterjeszteni.

⁶⁷³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁷⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁷⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁷⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (45). Hatályos: 2012. II. 1-től.

(3)⁶⁷⁷ A fellebbezést és a végrehajtási kifogást a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság tizenöt napon belül bírálja el. A végrehajtási kifogást a végrehajtást megindító hatóság döntései elleni fellebbezés elbírálására jogosult hatóság bírálja el, ha a végrehajtást bírósági végrehajtó fogatosítja. Az önálló bírósági végrehajtót megillető díjazással kapcsolatos végrehajtási kifogást a végrehajtó székhelye szerint illetékes járásbíróság bírálja el.

(4) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a fellebbezésnek és a végrehajtási kifogásnak a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya. A végrehajtási kifogásra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

145-152. §⁶⁷⁸

IX. Fejezet⁶⁷⁹

Eljárási költség, az eljárás költség előlegezése és viselése⁶⁸⁰

Az eljárás költségei⁶⁸¹

153. §⁶⁸² Eljárási költségek:

1. az eljárás illeték,
2. az igazgatási szolgáltatási díj,
3. az ügyfél megjelenésével kapcsolatos költség,
4. az anyanyelv használatával kapcsolatos költség,
5. az iratbetekintési jog gyakorlásával kapcsolatos költség,
6. az ügyfél képviseletében eljáró személy költsége,
7. a tanú és a hatósági tanú költségtérítése,
8. a hatósági közvetítő költség, továbbá a tevékenységével kapcsolatban indokoltan felmerült kiadás,
9. a szakértői díj, ideértve a szakértő költségtérítését,
10. a fordítási költség a 11. § (2) bekezdésében szabályozott eseten kívül,
11. az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevője részéről felmerült levelezési, dokumentumtovábbítási költség,
12. a végrehajtási költség és a végrehajtási költségátalány,
13. az eljárásban közreműködő rendőrségnél felmerült költség,
14. a helyszíni szemlével, valamint a szakértői tevékenységgel jogszerűen okozott kárért járó kártalanítás összege,

⁶⁷⁷ Módosította: 2012. évi CCXI. törvény 47. § b).

⁶⁷⁸ E szakaszok korábban szintén a VIII. Fejezet alá tartoztak, de a jogalkotó a VIII. Fejezet ismételt megállapítása során nem rendelkezett róluk.

⁶⁷⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

14a.⁶⁸³ a tényállás tisztázásához szükséges, az eljáró hatóság által végzett műszeres (laboratóriumi vagy más speciális eszköz használatát igénylő) vizsgálat azon költsége, amelyet az eljárásért fizetendő illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj nem tartalmaz,

15. jogszabályban meghatározott, az 1-14. pont alá nem tartozó eljárási költség.

Az eljárási költségre vonatkozó általános szabályok⁶⁸⁴

154. §⁶⁸⁵ (1) A 153. § 3-15. pontjában felsorolt költségek (a továbbiakban: egyéb eljárási költség) vonatkozásában

a) a hatóság az eljárás során köteles költségkímélő módon és a célszerűség figyelembevételével eljárni,

b) az ügyfél, valamint az eljárás egyéb résztvevői kötelesek eljárási cselekményeiket a célszerűség figyelembevételével teljesíteni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak megsértésével okozott költséget az azt okozó hatóság, ügyfél vagy az eljárás egyéb résztvevője viseli.

Az eljárási költség előlegezése⁶⁸⁶

155. §⁶⁸⁷ (1) Kérelemre indult eljárásban az egyéb eljárási költséget - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a kérelmező ügyfél előlegezi meg. Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek - eltérő megállapodásuk hiányában - egyetemlegesen felelősek az egyéb eljárási költség előlegezéséért. Az ügyfél az előleg összegét letétbe helyezi a hatóságnál.

(2) Hivatalból indult vagy folytatott eljárásban az egyéb eljárási költséget a 153. § 3., 6., 10. és 11. pontjában meghatározott, az ügyfél részéről felmerült költség kivételével a hatóság előlegezi.

(3) Az előlegezésről a hatóság a költségek felmerülésekor dönt, ha azonban már előre valószínűnek mutatkozik, hogy a felmerülő költségek jelentősebb összeget érnek el, vagy más körülmények ezt indokoltá teszik, a hatóság azt is elrendelheti, hogy az ügyfél a költségek fedezésére előreláthatóan szükséges összeget a hatóságnál előzetesen helyezze letétbe.

(4) Az ügyfél nem kötelezhető olyan eljárási költség előlegezésére, amelyet a díj tartalmaz.

(5) A bizonyítási eljárással járó költségeket a bizonyítást indítványozó fél előlegezi.

(6) A rendőrség igénybevételevel kapcsolatos költséget az igénybevételt kérő hatóság előlegezi.

Az eljárási költség viselése⁶⁸⁸

⁶⁸³ Beiktatta: 2015. évi VIII. törvény 12. § (3). Hatályos: 2015. IV. 1-től.

⁶⁸⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁸⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

156. §⁶⁸⁹ Ha a hatóság az ügyfelet vagy az eljárás egyéb résztvevőjét marasztalja el valamely eljárási cselekmény költségében, azonnal kötelezi a költségek megfizetésére. Ugyanígy járhat el a hatóság akkor is, ha valamely eljárási cselekmény költségének összege és a viselésére kötelezett személy az ügy eldöntésére tekintet nélkül megállapítható.

157. §⁶⁹⁰ (1) A kérelemre indult eljárásban az egyéb eljárási költséget - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a kérelmező ügyfél viseli. Több azonos érdekű ügyfél esetén az ügyfelek - eltérő megállapodásuk hiányában - egyetemlegesen felelősek az eljárási költség viseléséért.

(2) Az ellenérdekű ügyfelek részvételével folyó eljárásban a hatóság - ha egyes költségek tekintetében jogszabály másként nem rendelkezik - a 153. §-ban meghatározott eljárási költségek viselésére kötelezi

a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek megfelelő döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet,

c) az eljárás megszüntetése esetén azt az ügyfelet, akinek eljárási cselekménye folytán az eljárási költség felmerült.

(3) Ha a határozat a kérelemnek részben ad helyt, a hatóság az eljárási költség általa megállapított arányban való viselésére kötelezi a kérelmező ügyfelet, illetve az ellenérdekű ügyfelet.

(4) Ha a hatóság az ügyfél részére kötelezettséget állapít meg, a kötelezettség alapjául szolgáló jogszabálysértés bizonyításával összefüggésben felmerült költség viselésére - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az ügyfelet kötelezi. Ha a hatóság több ügyfél részére állapít meg kötelezettséget, a költségek ügyfelek közötti megosztásáról is rendelkezik.

157/A. §⁶⁹¹ (1) Ha a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság mulasztása miatt a felügyeleti szerv más hatóságot jelöl ki az eljárás lefolytatására, a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság megtéríti a kijelölt hatóságnak az e törvény alapján az utóbbit terhelő egyéb eljárási költséget.

(2)⁶⁹² A belföldi jogsegély keretében a megkeresett szerv vagy személy eljárása során felmerült egyéb eljárási költséget a megkereső hatóság megtéríti.

(3) A szakhatóság viseli a szakhatósági állásfoglalás módosításával okozott többletköltségeket, kivéve, ha a szakhatósági állásfoglalás módosítását jogszabályváltozás tette szükségessé.

(4) A hatóság a szakértői díj jogerősen megállapított összeg letéttel fedezett részét - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a szakértő által benyújtott számla alapján tizenöt napon belül kiutalja. Ha a letét nem fedezi a szakértői díjat, kérelemre indult eljárás esetén a hatóság kötelezi az ügyfelet a szakértői díj viselésére és a még szükséges összeg letétbe helyezésére.

(5) Az iratbetekintést kérő viseli az iratbetekintési jog gyakorlásával okozott költséget.

(6) A végrehajtási eljárás során felmerülő költséget az viseli, aki a végrehajtás megindítására és foganatosítására okot adott.

Döntés az eljárási költség viseléséről⁶⁹³

⁶⁸⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁹⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁹¹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁹² Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 36. §. Hatályos: 2013. II. 1-től.

⁶⁹³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

158. §⁶⁹⁴ (1) Az eljárási költséget a hatóság összességében határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről.

(2) Az egyéb eljárási költség összegét általában az érintett által bemutatott bizonyíték alapján kell megállapítani.

(3) A hatóság a szakértő díját - a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapulvételével - a szakvélemény beérkezését, a szakértő meghallgatása esetében a meghallgatását követően tizenöt napon belül állapítja meg. A szakértő díját az eljáró hatóság állapítja meg akkor is, ha a szakértőt a megkeresett hatóság rendelte ki.

(4) A hatóság - tekintettel a 154. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglaltakra - az indokolatlanul magas egyéb eljárási költség helyett alacsonyabb összeget állapít meg.

Költségmentesség⁶⁹⁵

159. §⁶⁹⁶ (1) A hatóság annak a természetes személy ügyfélnek, aki kereseti, jövedelmi és vagyoni viszonyai miatt az eljárási költséget vagy egy részét nem képes viselni, jogai érvényesítésének megkönnyítésére költségmentességet engedélyezhet.

(2) A költségmentesség az illeték, a díj és az egyéb eljárási költség előlegezése és viselése alóli teljes vagy részleges mentességet jelenti.

(3) A költségmentesség a kérelem előterjesztésétől kezdve az eljárás egész tartamára és a végrehajtási eljárásra terjed ki. Az ügyfél által első alkalommal előterjesztett költségmentesség iránti kérelem benyújtásától a költségmentességről szóló döntés jogerőre emelkedéséig terjedő időszakban felmerült olyan eljárási költséget, amelynek előlegezése az ügyfelet terhelné, a hatóság előlegezi.

(4) A költségmentességhez alapul szolgáló feltételeknek az eljárás folyamán történő bekövetkezése, illetve megváltozása esetén költségmentesség engedélyezhető, illetve az módosítható vagy visszavonható.

(5) A költségmentességet engedélyező, a költségmentesség módosításáról és visszavonásáról szóló végzést a hatóság közli az eljárásban részt vevő azon hatóságokkal, amelyek eljárása illeték- vagy díjfizetési kötelezettség alá esik.

(6) Az illeték vagy díj tekintetében nem részesíthető költségmentességben az egyetemleges fizetési kötelezettség alapján fizetésre kötelezett ügyfél, kivéve, ha egyébként költségmentességben részesült.

(7) Törvény költségmentességet jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére is megállapíthat.

(8) Törvény vagy kormányrendelet meghatározhat olyan ügyet, amelyben az ügyfelet költségmentesség illeti meg. Ilyen esetben - törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában - az egyéb eljárási költségeket az állam előlegezi és viseli.

⁶⁹⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁹⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁶⁹⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (46). Hatályos: 2012. II. 1-től.

*X. Fejezet*⁶⁹⁷

*Elektronikus ügyintézés*⁶⁹⁸

Az elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos alapelvek⁶⁹⁹

160. §⁷⁰⁰ (1) Az elektronikus ügyintézés szabályozásával kapcsolatos jogszabályi rendelkezések nem fogalmazhatnak meg olyan követelményt, amely valamely meghatározott műszaki megvalósítás (megoldás) alkalmazását teszi kötelezővé, ide nem értve a kormányzati célú hálózatokról szóló kormányrendeletben meghatározott kormányzati célú hírközlési szolgáltatást, valamint az állam által ingyenesen biztosított szolgáltatások igénybevételét. Ezen túlmenően a jogszabályok a műszaki megvalósítás módjától független követelményeket kell, hogy tartalmazzanak (technológiasemlegesség).

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hatóság nem elektronikus kapcsolattartás esetén is jogosult az eljárást vagy annak eljárási cselekményeit elektronikus ügyintézés keretében lefolytatni, az ügyféllel való kapcsolattartás során ilyen esetben is az ügyfél ügyintézési rendelkezését figyelembe véve köteles eljárni.

(3) Ahol az ügyfelekkel vagy más szervezetekkel való elektronikus kapcsolattartás szükséges, a közigazgatási hatóság a kapcsolattartásra a kormányzati célú hírközlési szolgáltatást veszi igénybe, ahol ez rendelkezésre áll.

(4)⁷⁰¹ A külön jogszabályban foglaltakon túl a közigazgatási hatósági eljárásban az okiratról az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása, papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá, valamint elektronikus iratról hiteles, más formátumú elektronikus másolat készítése szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás szabályai szerint a hatóság, valamint a kormány által kijelölt szervezet által készített okirat bizonyító ereje megegyezik az eredeti okirattal.

(5)⁷⁰² Az a hatóság, amely az ügyfél azonosítására a természetes személyazonosító adatoktól eltérő azonosítót képez, az azonosító ügyféllel való közlését megelőzően kapcsolati kódot képez, azt az azonosítóhoz rendeltlen nyilvántartásba veszi, és csak általa visszafejthető titkosítással a kapcsolati kódot annak típusmegjelölésével az összerendelési nyilvántartásnak az összerendelési bejegyzés kiegészítése céljából átadja. Az azonosítóval összefüggő olyan adatlekérdezés, illetve adattovábbítás, amelynél a hatóság által kezelttől eltérő azonosító használata is szükséges, a továbbiakban az összerendelési nyilvántartás igénybevételével, az összerendelési nyilvántartásra vonatkozó rendelkezések szerint történhet.

⁶⁹⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁶⁹⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁶⁹⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁰⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁰¹ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 48. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁰² Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 48. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

(6)⁷⁰³ A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató a szolgáltatás nyújtása során biztosítja a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét és a személyes, illetve védett adatok védelmét.

(7)⁷⁰⁴ A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyilvános és tájékoztató jellegű részének elérése, valamint a közérdekű adatok elektronikus hozzáférhetővé tétele nem korlátozható, az igénybevevő előzetes azonosításához nem köthető.

Elektronikus Ügyintézési Felügyelet⁷⁰⁵

161. §⁷⁰⁶ (1) Szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás az Elektronikus Ügyintézési Felügyeletnek (továbbiakban: Felügyelet) tett bejelentés alapján nyújtható. E törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet - közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján - előírhatja, hogy valamely szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás csak a Felügyelet engedélye alapján nyújtható.

(2) A bejelentésre, az engedélyezésre, a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyilvántartásának vezetésére, a felügyeleti tevékenységre a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény rendelkezései a jelen § szerinti, valamint a Kormány rendeletében meghatározott eltérésekkel megfelelően alkalmazandók.

(3) A bejelentést, vagy engedélyköteles szolgáltatás esetén az engedély iránti kérelmet, illetve a bejelentésben vagy az engedélyben foglaltak módosulása esetén a bejelentés módosítását vagy az engedély módosítása iránti kérelmet a kérelmezőnek legalább 30 nappal a szolgáltatás tervezett megkezdését, illetve a módosítás végrehajtását megelőzően kell benyújtani a Felügyelet részére.

(4) A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató köteles a Felügyelet részére a szolgáltatás nyújtásának megszüntetése előtt legalább 60 nappal a szolgáltatás nyújtásának befejezését bejelenteni és azt az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint közzétenni. A bejelentés nem mentesíti a szolgáltatót a jogszabályban kötelezően előírt, vagy saját megállapodásában vállalt szolgáltatási időszak biztosításától.

(5) A Felügyelet ellenőrzi, hogy a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás nyújtása megfelel-e a jogszabályoknak, valamint a bejelentésben benyújtott vagy az engedély kiadásának alapjául szolgáló dokumentumoknak.

(6) A Felügyelet a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtásának megkönnyítése érdekében ajánlásokat bocsát ki.

(7) A Felügyelet és a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató közötti kapcsolattartás kizárólag elektronikus úton, az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezések szerint történik.

⁷⁰³ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 4. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁰⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 4. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁰⁵ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁰⁶ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

Ügyintézési rendelkezés⁷⁰⁷

162. §⁷⁰⁸ (1)⁷⁰⁹ Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatóság köteles az ügyfél ügyintézési rendelkezését az elektronikus kapcsolattartás (beleértve a hangkapcsolatot biztosító elektronikus utat és a telefont) során figyelembe venni. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a hatóság az ügyféltől elektronikus nyilatkozatot csak akkor fogadhat el és elektronikus nyilatkozatot az ügyfélnek csak akkor küldhet, ha az ügyfél az ügyintézési rendelkezésében vagy az ügyintéző személyes közreműködésével történő eljárási cselekmények esetében az adott eljárás során ezt nem zárta ki.

(1a)⁷¹⁰ Ha valamely jognyilatkozat tekintetében jogszabály írásba foglalást vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalást követel meg, úgy az ügyintézési rendelkezésben tett jognyilatkozat e követelményt teljesíti.

(2)⁷¹¹ Az ügyfél ügyintézési rendelkezésének tartalmáról a nyilvántartó szerv a hatóságot - az összerendelési nyilvántartás igénybevételével - jogszabályban meghatározott módon tájékoztatja, ha a hatóság megadja az ügyfél azonosításához szükséges adatokat. A nyilvántartó szerv a hatóságot csak az ügyfél azon ügyintézési rendelkezésének tartalmáról tájékoztatja, amelyet jogszabály számára lehetővé tesz, vagy az ügyfél az ügyintézési rendelkezése szerint az adott hatósággal meg kívánt osztani.

(3) Az ügyfél ügyintézési rendelkezésében nyilatkozhat úgy, hogy az eljárást lefolytató hatóság elektronikus úton időszakonként összesítve tájékoztassa az ügyfelet érintően lezajlott, jogszabályban meghatározott eljárási cselekményekről, feltéve, hogy az adott hatóság ezt a szolgáltatást biztosítja. Ha az ügyfél kéri, a nyilvántartó szerv a tájékoztatást a hatóságok nevében együttesen adja meg az ügyfélnek.

(4) Az ügyfél ügyintézési rendelkezésében nyilatkozhat úgy, hogy az adatainak változásáról a nyilvántartó szerv az ügyintézési rendelkezésben meghatározott hatóságot automatikusan vagy az ügyfél eseti előzetes hozzájárulásával elektronikus úton értesítse. A hatóság a nyilvántartó szerv általi szabályszerű értesítés esetén az ügyfél adatait a változásnak megfelelően módosítja, és erről a nyilvántartó szervet és az ügyfelet értesíti.

(5)⁷¹² Ha valamely személy törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott - az e törvény hatálya alá nem tartozó - elektronikus ügyintézési szolgáltatások tekintetében tesz ügyintézési rendelkezést, arra - törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában - e törvénynek az ügyintézési rendelkezésre vonatkozó szabályait alkalmazni kell azzal, hogy hatóság alatt az elektronikus ügyintézési szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, ügyfél alatt az azt igénybe vevő személyt kell érteni.

⁷⁰⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁰⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁰⁹ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (15). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹⁰ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹¹ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹² Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

(6)⁷¹³ Az összerendelési nyilvántartás adatkezelője új személy összerendelési bejegyzésének nyilvántartásba történő bejegyzésekor elektronikus úton értesíti az ügyfél ügyintézési rendelkezését nyilvántartó szervet. A nyilvántartó szerv az értesítés alapján az összerendelési nyilvántartásra irányadó szabályok szerint jár el a kapcsolati kód képzése és az összerendelési bejegyzés kiegészítése érdekében.

(7)⁷¹⁴ Az ügyfél által tett ügyintézési rendelkezést a nyilvántartó szerv az általa képzett kapcsolati kódhoz rendelt nyilvántartásba és tárolja. Az ügyfél természetes személyazonosító adatait és azonosító kódjait - az ügyfél által önkéntesen rögzített adatokon túl - a nyilvántartó szerv nem tárolja.

Azonosítás⁷¹⁵

163. §⁷¹⁶ (1) A hatóság vagy felügyeleti szerve az azonosítási szolgáltatás által teljesített biztonsági szinteket figyelembe véve, a biztonsági kockázatokkal arányos védelmet biztosítva valamennyi ügyfélre egységesen határozza meg, hogy az elektronikus ügyintézési folyamat során az ügyfél legalább milyen biztonsági szint szerint azonosíthatja magát. Kormányrendelet az államigazgatási és rendvédelmi szervek vonatkozásában ettől eltérően rendelkezhet.

(2) Az ügyfél az ügyintézési rendelkezésben jogosult a kívánt biztonsági szintnél magasabb biztonsági szintű azonosítási módot választani a hatóság által használt azonosítási szolgáltatások közül.

(3) Az ügyfél ügyintézési rendelkezésében az (1) bekezdés szerint meghatározott kívánt biztonsági szintnél - saját kockázatára - alacsonyabb biztonsági szintű azonosító módot is választhat, ha ezt - az ügyintézés kockázattal arányos biztonsága, különösen a személyes adatok védelme érdekében - az adott ügyfajta vonatkozásában törvény vagy kormányrendelet nem zárja ki.

(4) Az azonosítási szolgáltató - ha nem azonos a hatósággal - a hatóság számára jelzi, hogy az általa átadott adatot vagy nyilatkozatot milyen biztonsági szintnek megfelelően ellenőrizte. Az azonosítási szolgáltató e tájékoztatást az azonosítással kapcsolatos eljárásrendjét beazonosító - a hatóság számára elérhető - iratra hivatkozással is megadhatja.

164. §⁷¹⁷ Az ügyfél személyes megjelenése esetén a hatóság a természetes személy azonosítását az alábbiak szerint elektronikus út alkalmazásával is elvégezheti:

a) a természetes személy hatóságnál, közhiteles nyilvántartásban vagy a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványban elektronikusan tárolt képmásával, írásképevel vagy más biometrikus adataival összevetve, vagy

b) az elektronikus ügyintézési eljárásban használható azonosítás útján.

⁷¹³ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 6. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹⁵ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷¹⁶ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷¹⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

164/A. §⁷¹⁸ (1) Ha a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás hatóság általi igénybevételéhez a hatóság képviselőjében eljáró természetes személy azonosítása szükséges, a hatóság - a jogosulatlan adatkezelés megelőzése céljából - jogosultsági nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az igénybevételre jogosult természetes személy

- a) természetes személyazonosító adatait vagy a hatóság nyilvántartásában szereplő azonosítót,
- b) felhasználói jogosultságának szintjét, az engedélyezés és visszavonás dátumát, valamint
- c) szervezeti felhasználói azonosítóját.

(2) A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás hatóság általi, közvetlen adathozzáféréssel történő igénybevétele során a hatóság a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató részére átadja

- a) az adatigénylő szervezet megnevezését és szakrendszeri azonosítóját,
- b) az adatkezelési műveletet végző személy nevét vagy az informatikai rendszer azonosítóját, valamint szervezeti felhasználói azonosítóját.

(3) A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás hatóság általi, nem közvetlen adathozzáféréssel történő igénybevétele során a szolgáltatás igénybevételét a szolgáltató a hatóság által arra feljogosított természetes személy számára biztosítja.

(4) A hatóság az (1) bekezdés szerinti adatokat az igénybevételre jogosult természetes személy hozzáférési jogosultságának megszűnését követő 5 évig kezeli.

Kézbesítési szolgáltatás⁷¹⁹

165. §⁷²⁰ (1) A kézbesítési szolgáltatást nyújtó személy vagy szervezet (a továbbiakban: kézbesítési szolgáltató) jogszabályban meghatározott módon közreműködik a döntések és más elektronikus nyilatkozatok (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: üzenet) kézbesítésében.

(2) Ha a hatóság által használt kézbesítési szolgáltatás nem biztonságos kézbesítési szolgáltatás, a hatóság elektronikus kézbesítést akkor alkalmazhat, ha a címzett ügyintézési rendelkezésében vagy külön nyilatkozatában (külön megállapodásban vagy az eljárás során) az ilyen módon történő kézbesítéshez hozzájárult. Ilyen esetben az üzenet akkor tekinthető kézbesítettnek, ha az ügyfél nyilatkozik az üzenet fogadásáról. A döntések közlésére - az ügyfél elektronikus ügyintézési rendelkezésben tett eltérő rendelkezése hiányában - kizárólag biztonságos kézbesítési szolgáltatás alkalmazható. Az ügyfél elektronikus ügyintézési rendelkezésében a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő egyéb kézbesítési szolgáltatás alkalmazását is lehetővé teheti.

166. §⁷²¹

Iratérvényességi nyilvántartás⁷²²

⁷¹⁸ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 7. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷¹⁹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷²⁰ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷²¹ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXI. törvény 17. § (1). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷²² Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

167. §⁷²³ (1)⁷²⁴ Az iratérvényességi szolgáltatás keretében a szolgáltató lehetővé teszi, hogy az igénybevevő birtokában lévő hiteles papír alapú vagy elektronikus okiratok hitelességét, illetve - amennyiben erre adatok rendelkezésre állnak - tartalmát ellenőrizze. A jogszabályban meghatározott eljárásban az iratérvényességi nyilvántartás szabályai szerint hitelesített elektronikus okirat jogszabályban meghatározottak szerint hitelesnek tekinthető.

(2)⁷²⁵ A másolatkészítő aláírása és bélyegzőlenyomata nélkül is az eredeti okirattal azonos bizonyító ereje van az elektronikus okiratról jogszabályban kijelölt szervezet által jogszabályban meghatározott eljárásban készített, az iratérvényességi nyilvántartás szabályai szerint hitelesített papír alapú másolatnak.

(2a)⁷²⁶ Ha az iratérvényességi nyilvántartásban az elektronikus iratról készült hiteles papír alapú másolat vagy az elektronikus irat teljes tartalma szerepel, a kizárólag közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmazó irat kivételével az iratérvényességi nyilvántartás az elektronikus iratot csak titkosítva tartalmazhatja. Ilyen esetben a másolatkészítő köteles a visszafejtéshez szükséges kulcsot a papír alapú dokumentumon elhelyezni.

(3) Az iratérvényességi szolgáltatás igénybe vevője az iratérvényességi nyilvántartásban rögzíti az általa kiállított okiratoknak a szolgáltató által meghatározott egyes adatait, illetve tartalmi elemeit. Az iratérvényességi nyilvántartás nyilvánosan elérhető, abban bárki ellenőrizheti a birtokában lévő, a nyilvántartásban rögzített okiratnak a nyilvántartásban elérhető adatait, valamint adott esetben az okirat hitelességét is.

Az elektronikus ügyintézés során az elektronikus iratok kezelésével kapcsolatos sajátos feltételek⁷²⁷

167/A. §⁷²⁸ (1) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hatóság papír alapon beérkező irat esetén is jogosult az eljárását a papír alapú irat elektronikus másolata alapján folytatni, ha a papír alapú iratról elektronikus úton történő másolat készítésének jogszabályban foglalt követelményeit teljesíti.

(2) Ha az elektronikus ügyintézés során egyes eljárási cselekmények teljesítéséhez elektronikus iratot az ügyfél rendelkezése vagy jogszabály alapján nem lehet felhasználni, és az adott elektronikus irat információtartalma papír alapon megjeleníthető, a hatóság az eljárási cselekmény teljesítéséhez az elektronikus iratról jogszabályban meghatározottak szerint papír alapú kiadmányt vagy másolatot készíthet.

(3) Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a hatóság jogosult az olyan papír alapú irat selejtezésére, amelyet elektronikus irattá alakított, feltéve, hogy

a) az eljárást lezáró döntés két éven túl jogerőssé vált, és határozat esetén ezen kétéves időtartam alatt nem kérték annak bírósági felülvizsgálatát vagy újrafelvételét, és a hatóság tudomása szerint

⁷²³ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷²⁴ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (15). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷²⁵ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (15). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷²⁶ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (15). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷²⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷²⁸ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

a határozattal szemben alkotmányjogi panaszt nem nyújtottak be, és az átalakított papír alapú irat elektronikus másolatának megőrzését a hatóság biztosítja, vagy

b) az irat tartalmát valamely más iratba belefoglalmazták, amely iratot a selejtezendő irat készítője igazolhatóan megismert, és a legalább 60 napos kifogásolási időszak alatt eltérésre vonatkozó kifogással nem élt.

Az állam által kötelezően nyújtandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások⁷²⁹

168. §⁷³⁰ (1) Az alábbi szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat a Kormány köteles nyújtani:

- a)* az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartása,
- b)* az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről,
- c)* összerendelési nyilvántartás szolgáltatás,
- d)* azonosítási szolgáltatás természetes személy ügyfelek részére,
- e)* biztonságos kézbesítési szolgáltatás,
- f)* elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás,
- g)* a hatóság nyilatkozattételével kapcsolatos elektronikus igazolás szolgáltatása,
- h)* elektronikus fizetési és elszámolási rendszer,
- i)* iratérvényességi nyilvántartás,
- j)* kormányzati hitelesítés-szolgáltatás,
- k)* kormányzati elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás,
- l)* központi azonosítási ügynök,
- m)* ÁNYK űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás,
- n)* azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés,
- o)* elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása,
- p)* papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá,
- q)* iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés szolgáltatás,
- r)* központi érkeztetési ügynök,
- s)* központi kézbesítési ügynök,
- t)* az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben kötelezően nyújtandóként előírt további szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás.

(2) Jogszabály egyes szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtását más szervek számára is előírhatja.

(3) Kormányrendelet valamely szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybevételét kötelezővé teheti, illetve előírhatja, hogy valamely szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást kizárólag a jogszabályban kijelölt szolgáltató nyújthatja.

Ügyfél-regisztrációs eljárás⁷³¹

⁷²⁹ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 9. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷³⁰ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 9. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷³¹ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 51. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

168/A. §⁷³² (1) Ha valamely szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybevétele előzetes regisztrációhoz kötött, a regisztrációs eljárás (a továbbiakban: ügyfél-regisztrációs eljárás) során az ügyfél ennek az alcímnek a rendelkezései szerint

a) elektronikusan regisztrálhat olyan azonosítási szolgáltatás használatával, amelynek alapjául szolgáló regisztráció megfelel a *b)* pont szerinti követelményeknek, és amelynek használatát az ügyfél egyébként az ügyintézési rendelkezésében lehetővé tette, vagy

b) személyes megjelenéssel regisztrálhat, a jelen alcím szerinti követelményeknek megfelelő eljárásban.

(2) A regisztrációt megelőzően a természetes személy ügyfélnek vagy a nem természetes személy ügyfél képviseletében eljáró természetes személynek (a továbbiakban együtt: igénylő) személyesen meg kell jelennie a regisztrációt végző szervezet előtt. A szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató által meghatározott esetben a személyes megjelenéssel egyenértékű a regisztrációt végző szervezet külső helyszínen lefolytatott eljárása is, ha azonos biztonsági körülmények között biztosítható az igénylő személyazonosságának az e §-ban meghatározott ellenőrzése.

(3) A természetes személy személyes megjelenése esetén a természetes személyt az ügyfélregisztrációs szerv az általa bemutatott, külön jogszabályban meghatározott, a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványban szereplő adatok alapján azonosítja. Az ügyfél-regisztrációs szerv a természetes személy hatósági igazolványban szereplő természetes személyazonosító adatait összeveti

a) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás adataival,

b) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban nem szereplő külföldi természetes személy esetén a központi idegenrendészeti nyilvántartás adataival,

c) az *a)* és *b)* pont szerinti nyilvántartásban nem szereplő természetes személy esetén az általa bemutatott útlevélben vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló Egyezményben részes tagállam állampolgára esetén a tagállam által kibocsátott személyazonosításra alkalmas okmányban szereplő adatokkal.

(4) Az ügyfél-regisztrációs szerv a bemutatott személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványba bejegyzett születési nevet, a hatósági igazolvány okmányazonosítóját és típusát - az igazolvány valódiságának és érvényességének, valamint az arcképmás- és az aláírás adatok azonosságának megállapítása céljából - továbbítja az okmányt nyilvántartó központi nyilvántartás számára. Az okmányt kiadó és nyilvántartó szerv az ügyfél-regisztrációs szerv számára a természetes személyazonosító adatokat, az okmány kiadására és a személyazonosság érvényességére vonatkozó adatokat, valamint - az ügyfél-regisztrációs szerv ilyen igénye esetén - az arcképmás és aláírás adatot továbbítja.

(5) Az ügyfél-regisztrációs szerv a kapott adatokat összeveti a bemutatott okmányban szereplő adatokkal, illetve megállapítja, hogy az arcképmás megfeleltethető-e az előtte megjelent személlyel.

(6) Az ügyfél-regisztrációs szerv a (4) bekezdés szerinti adatokat kizárólag személyazonosításra és az adatokkal való egyezés vagy eltérés megállapítására használhatja fel.

(7) A nem természetes személy ügyfél képviseletében eljáró természetes személy képviseleti jogosultságát az ügyfél-regisztrációs szerv a külön törvényben meghatározott nyilvántartás, vagy az eljáró természetes személy által bemutatott, a törvényes képviseletet igazoló okirat alapján ellenőrzi.

⁷³² Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 10. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

(8) Sikeres azonosítás esetén az ügyfél-regisztrációs szerv

a) az igénylő természetes személyazonosító és okmányazonosító adatait (okmányazonosító száma és típusa) a (3) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti nyilvántartásokból átveszi,

b) a (3) bekezdés c) pont szerinti esetben a bemutatott személyazonosításra alkalmas okmányból a természetes személyazonosító adatokat, a bemutatott okmány számát és típusát bejegyzi az ügyfélregisztrációs adatbázisba, valamint

c) a hatóságnak minősülő ügyfél-regisztrációs szerv lehetőséget biztosít az ügyfél számára ügyintézési rendelkezés tételére, amennyiben ennek műszaki feltételei adottak.

(9) Az arcképmás- és aláírás adatokat a személyazonosság megállapítását követően haladéktalanul törölni kell. A természetes személy adatait a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást nyújtó szolgáltató a szolgáltatásra történő ügyfél-regisztráció megszűnésétől számított 5 évig tárolja.

(10) Amennyiben a (4) és (5) bekezdés szerinti eljárás során adategyezőség és megfeleltethetőség nem volt megállapítható vagy a személyazonosság igazolására bemutatott hatósági igazolvány érvénytelen volt, az ügyfél-regisztrációs szerv az ügyfél-regisztrációt megtagadja, és az esetleg már rögzített adatokat helyreállíthatatlanul törli.

(11) Az ügyfél-regisztrációs szerv a (4) bekezdésben meghatározott adatok mellett a kérelmező által megadott felhasználói nevet és - ahol ez értelmezhető - elektronikus levelezési címet is felveszi az ügyfél-regisztrációs nyilvántartásba és kapcsolati kódot képez, amelyet a természetes személyazonosító adatokhoz rendelt az ügyfél-regisztrációs nyilvántartásába bejegyez.

(12) Az ügyfél-regisztrációs szerv a regisztráció során nyilvántartásba vett adatokról, valamint az általa képzett azonosítóról igazolást állít ki. Az igazolásban szerepeltetett, az igénylő által megadott adatok helyességét az igénylő a kinyomtatott igazolásban saját kezű aláírásával, elektronikus úton előállított igazolásban legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírásával vagy azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés útján igazolja.

168/B. §⁷³³ (1) Az életvitelszerűen külföldön élő, Magyarországon bejelentett lakóhellyel vagy szálláshellyel nem rendelkező természetes személy a 168/A. § megfelelő alkalmazásával önkéntesen regisztrálhat az elektronikus ügyintézés igénybe vevő, külföldön élő természetes személyek személyi nyilvántartásába (a továbbiakban: elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartása) annak érdekében, hogy közigazgatási hatósági ügyeit elektronikusan tudja intézni. Ezen adatokat az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek nyilvántartásának vezetésére kijelölt szerv kezeli. Az e bekezdés szerinti természetes személynek az állam által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatásra történő regisztrációjával egyidejűleg a regisztrációs szerv kezdeményezi e személy felvételét az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartásába.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személy ügyintézési rendelkezést akkor tehet, ha szerepel az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartásában.

(3) Az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartásának adatkezelője a bejegyzéssel egyidejűleg a természetes személy számára egyedi nyilvántartási azonosítót, valamint ahhoz rendeltén összerendelési nyilvántartási kapcsolati kódot képez és azt - titkosítva - az összerendelési nyilvántartásnak az összerendelési nyilvántartásra vonatkozó rendelkezések szerint átadja.

(4) Az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartásából - az összerendelési nyilvántartáson keresztül - azonosítási célú adattovábbítás teljesíthető. A

⁷³³ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 11. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

nyilvántartott természetes személy adatait az elektronikus ügyintézés igénybe vevő külföldiek személyi nyilvántartása a regisztráció törlésétől számított 5 évig, de legfeljebb a regisztrációtól számított 50 évig tartalmazza.

Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás⁷³⁴

168/C. §⁷³⁵ (1) Az állam által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatások igénybe vevőiről a személyazonosság hiteles igazolása érdekében az ügyfél-regisztrációs nyilvántartást kezelő szerv egységes ügyfél-regisztrációs nyilvántartást (a továbbiakban: Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás) vezet.

(2) Az állam által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatás igénybe vevője kérelme esetén díjmentesen jogosult egy, a Kormány rendeletében meghatározott, valamennyi a Kormány által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatáshoz egységesen kapcsolódó biztonságos kézbesítési szolgáltatás és az ahhoz kapcsolódó tárhely használatára.

(3) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás tekintetében az ügyfél-regisztrációs nyilvántartás és a nyilvántartásba történő regisztráció szabályait a (4)-(9) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(4) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás célja a Kormány által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatások kapcsán az érintett személy azonosításához szükséges adatok és technikai azonosítók közhiteles kezelése az elektronikus azonosítási szolgáltatások hiteles biztosításához és mások jogának vagy jogos érdekének védelme érdekében.

(5) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás az érintett következő adatait tartalmazza:

- a)* az érintett természetes személyazonosító adatai,
- b)* az érintett állampolgársága,
- c)* tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány útján biztosított azonosítási szolgáltatás esetén az okmányszám, az okmány érvényességére vonatkozó adatok, a személyazonosító igazolványhoz rendelt regisztrációs kód visszafejthetetlen lenyomata és - amennyiben az érintett tárhelyet igényel - az érintett elektronikus levelezési címe,
- d)* ügyfélkapu esetén felhasználói név, a felhasználói névhez tartozó jelszó visszafejthetetlen lenyomata, az érintett elektronikus levelezési címe,
- e)* részleges kódú telefonos azonosítás esetén az érintett által megadott telefonos elérhetőség, elektronikus levelezési cím, felhasználói azonosító, valamint az ügyfél által az emlékeztető kérdésekre adott válaszok,
- f)* az érintett egyedi azonosító száma.

(6) A Kormány által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatás igénybevétele során az elektronikus ügyintézés biztosító szerv által igényelt, az ügyfél-regisztrációs nyilvántartásban szereplő

- a)* adatok ellenőrzéséhez,
- b)* adatok beszerzéséhez

olyan technológiai megoldást kell alkalmazni, ami garantálja, hogy az ügyfél-regisztrációs nyilvántartást vezető szerv kizárólag az elektronikus azonosítási szolgáltatás lekérdezéséről értesül, annak címzettje ismeretlen marad számára. A technológiai megoldás kizárólag az

⁷³⁴ Beiktatta: 2015. évi CCXXII. törvény 117. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁷³⁵ Beiktatta: 2015. évi CCXXII. törvény 117. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

elektronikus ügyintézését biztosító szerv által igényelt adatkérés, az adatkérés által érintett adatokat továbbítja, valamint az elektronikus ügyintézését biztosító szerv által megadott adatoknak az ügyfél-regisztrációs nyilvántartásban szereplő adatokkal történő egyezőségét vizsgálja.

(7) Az (1) bekezdésben megjelölt azonosítási szolgáltatás igénybevételéhez nincs szükség a 168/A. § szerinti regisztrációra, ha az ügyfél a Kormány által kötelezően nyújtandó azonosítási szolgáltatás igénybevétele érdekében már a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartásba regisztrált.

(8) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartást vezető szerv a természetes személy adatait a regisztráció megszűnését követő 5 év elteltével zárolja. A természetes személy adatait az ügyfél-regisztrációs szerv az elektronikus azonosítás hitelességének visszavezethetősége, a polgárok jogai és jogos érdekeinek védelme és érvényesítése érdekében a regisztráció megszűnését követő 20 évig tárolja.

(9) Az (1) bekezdés szerinti elektronikus azonosítási szolgáltatást kizárólag az vehet igénybe, aki a 168/A. § (3) bekezdésben megjelölt nyilvántartások valamelyikében szerepel.

168/D. §⁷³⁶ (1) A tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány útján biztosított azonosítási szolgáltatás olyan Kormány által nyújtandó azonosítási szolgáltatás, amelyre a 168. §-ban foglaltakat a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány útján biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatás esetében regisztrációs eljárás alatt a tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány iránti kérelem benyújtására irányuló eljárást kell érteni.

(3) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartásba a 168/C. § (5) bekezdés *c*) pontja szerinti adatokat a tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány kiadásakor kell bejegyezni.

(4) A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve értesíti a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartást kezelő szervet a tároló elemet tartalmazó személyazonosító igazolvány érvénytelenné válása tényéről és időpontjáról. A tároló elemmel rendelkező személyazonosító igazolvány érvénytelenné válásával a regisztráció megszűnik.

169. §⁷³⁷

Hatósági szolgáltatás⁷³⁸

169/A. §⁷³⁹ (1)⁷⁴⁰ Jogszabályban arra feljogosított hatóság az ügyfél számára jogszabályban meghatározott eljárások tekintetében

a) ügyintézési lehetőséget biztosít más hatóságok hatáskörébe tartozó eljárásokra, ahol a jogszabály erre feljogosítja és a hatóságok informatikai rendszerei ezt lehetővé teszik,

b) az ügyfél nevében, jogszabályban meghatározott feltételek esetén a közhiteles nyilvántartásokból történő adatszolgáltatási, másolatkészítési kérelmet terjeszthet elő, illetve a hatóság nevében ilyen igazolást adhat ki, valamint

⁷³⁶ Beiktatta: 2015. évi CCXXII. törvény 117. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁷³⁷ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXI. törvény 17. § (1). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷³⁸ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷³⁹ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (9). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁴⁰ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

c) a személyes és különleges adatok védelmére vonatkozó szabályokra figyelemmel az ügyfél nevében hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti, illetve hatósági bizonyítványt állíthat ki.

(2)⁷⁴¹ Az (1) bekezdéstől eltérően a kormányablak kizárólag a jogszabályban meghatározott hatósági szolgáltatásokat nyújtja.

(3)⁷⁴² Jogszabályban kijelölt szervezet az ügyfél számára az alábbi hatósági szolgáltatásokat biztosíthatja:

a) az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott hatósági szolgáltatásból a beadvány elektronikus irattá alakítását a vonatkozó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás szabályai szerint, az elektronikus irat hatóság nevében történő átvételét és - amennyiben ennek informatikai feltételei adottak - annak a hatóság informatikai rendszerében történő elhelyezését, továbbá ügyintézési lehetőség biztosítását más hatóságok hatáskörébe tartozó, az ügyfél számára elektronikus ügyintézési szolgáltatás keretében intézhető eljárásokban, jogszabályban meghatározott módon,

b) az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott hatósági szolgáltatást, valamint

c) a más hatóságok elektronikus tájékoztatásához, illetve elektronikus kapcsolattartási rendszeréhez történő hozzáférést biztosíthat, valamint az ügyfél azonosítását követően egyedi hatósági ügye intézéséhez internetes kapcsolati lehetőséget, szakmai és informatikai segítséget nyújthat.

(4)⁷⁴³ Az (1) bekezdés b) és c) pontjában, valamint a (3) bekezdés c) pontjában meghatározott hatósági szolgáltatás teljesítésére jogszabály az érintett hatóságok számára soronkívüliséget vagy rövidített ügyintézési határidőt is megállapíthat.

(5)⁷⁴⁴ Jogszabályban arra feljogosított hatóság országos telefonos ügyfélszolgálatot üzemeltet, amely jogszabályban meghatározottak szerint

a) az ügyfél számára jogszabályban meghatározott, más hatóságok hatáskörébe tartozó eljárások tekintetében ügyintézési lehetőséget biztosít, valamint

b) tájékoztatást ad a jogszabályban meghatározott, más hatóságok hatáskörébe tartozó eljárásokról,

c)⁷⁴⁵ az ügyfél nevében, jogszabályban meghatározott feltételek esetén a közhiteles nyilvántartásokból történő adatszolgáltatási, másolatkészítési kérelmet terjeszthet elő, valamint

d)⁷⁴⁶ a személyes és különleges adatok védelmére vonatkozó szabályokra figyelemmel az ügyfél nevében hatósági bizonyítvány kiállítását kérheti.

(6)⁷⁴⁷ A jogszabályban arra feljogosított hatóság az országos telefonos ügyfélszolgálat üzemeltetése során megismert adatokat a megismerésüktől számított öt évig kezeli.

⁷⁴¹ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁴² Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁴³ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁴⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 12. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁴⁵ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (17). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁴⁶ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (17). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁴⁷ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (18). Hatályos: 2014. I. 1-től.

*X/A. Fejezet*⁷⁴⁸

169/B-169/M. §⁷⁴⁹

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

170. §⁷⁵⁰ Ha az ügyfél a jogerős vagy végrehajtható közigazgatási határozatban megállapított tilalmat vagy kötelezettséget oly módon szegi meg, hogy magatartása az e törvény alapján kiszabott eljárási bírságon túl közigazgatási anyagi jogszabályban megállapított bírságot, illetve szabálysértési, büntetőjogi vagy kártérítési felelősséget von maga után, vagy sérelemdíj iránti igényt alapoz meg, az e törvény szerinti eljárási bírság megfizetése nem mentesíti őt magatartásának egyéb jogkövetkezményei alól.

Átmeneti rendelkezések

171. §⁷⁵¹ (1) E törvény rendelkezéseitől a 2005. július 1-je előtt jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés eltérhet.

(2)⁷⁵² A (3)-(9) bekezdésben foglalt kivétellel

a) e törvény rendelkezéseit a törvény,

b) e törvénynek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény Tizenkettedik fejezetével módosított rendelkezéseit az e rendelkezések,

c) e törvénynek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2008. évi CXI. törvénnyel módosított rendelkezéseit e törvény,

d) e törvénynek a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 58. alcímével módosított rendelkezéseit az e rendelkezések,

e) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények, valamint a miniszteri hatósági hatáskörök felülvizsgálatával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXXIV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 45-53. §-ával módosított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(3) E törvénynek a Módtv. 46. §-ával megállapított 91. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzési jelentést első alkalommal az e rendelkezés hatálybalépését követő ellenőrzési időszak elteltével kell elkészíteni és közzétenni.

⁷⁴⁸ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (21). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷⁴⁹ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (21). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷⁵⁰ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (6). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁵¹ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 46. § (48). Hatályos: 2012. II. 1-től.

⁷⁵² Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 58. § (1). Hatályos: 2012. VI. 27-től.

(4) E törvénynek a Módtv. 46. §-ával megállapított VIII. Fejezetét kell alkalmazni az e rendelkezés hatálybalépésekor még meg nem indult végrehajtási eljárásokra is.

(5)-(6)⁷⁵³

(7)⁷⁵⁴ E törvénynek a Módtv. 47. §-ával megállapított, az elektronikus kapcsolattartásra és elektronikus ügyintézésre vonatkozó rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(7a)⁷⁵⁵ A 2012. március 31-én elektronikus kapcsolattartás, valamint elektronikus ügyintézés biztosítására köteles hatóságok 2014. június 30-ig kötelesek

a) az elektronikus kapcsolattartás, illetve az elektronikus ügyintézés lehetőségét a 2012. március 31-én hatályos szabályoknak megfelelően biztosítani, mindaddig, amíg az e törvénynek való megfelelést nem biztosítják,

b) megteremteni az e törvénynek való megfelelés feltételeit.

(7b)⁷⁵⁶ A 2012. március 31-én létező ügyfélkapu 2012. április 1-jét követően is fennmarad, az ügyfélkapuval rendelkező természetes személyek adatait - az állampolgárságra vonatkozó adat kivételével - az ügyfélkapu regisztrációs adatbázist kezelő szerv a 168/A. § szerinti ügyfélregisztrációs adatbázisában kezeli tovább, kivéve ha a természetes személy az ügyfélkapu és az ahhoz kapcsolódó személyes adatai törlését az ügyfél-regisztrációs adatbázist kezelő szervtől kéri.

(8)⁷⁵⁷ A Módtv. 47. §-ának hatálybalépésekor már nyújtott nem engedélyköteles elektronikus ügyintézési szolgáltatások tekintetében e törvénynek a Módtv. 47. §-ával megállapított rendelkezéseit 2014. július 1-jétől kell alkalmazni. Az ilyen szolgáltatásokat a felügyeletnek 2014. július 1-jéig kell bejelenteni.

(9)⁷⁵⁸ A Módtv. 47. §-ának hatálybalépésekor már nyújtott engedélyköteles elektronikus ügyintézési szolgáltatás 2014. július 1. napjától akkor folytatható, ha a szolgáltatást nyújtó az e törvény szerinti engedélyt eddig az időpontig megszerezte.

(9a)⁷⁵⁹ Az egyes, az elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXI. törvény

a) hatálybalépésekor a Felügyelet engedélyével rendelkező szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók részére kiadott engedély 2014. június 30-ig érvényes,

b) hatálybalépését megelőzően a Felügyelet részére bejelentést tett szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók 2014. június 30-ig jogosultak szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás nyújtására.

⁷⁵³ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (21). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷⁵⁴ Beiktatta: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (11). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁷⁵⁵ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 38. § (1). Hatályos: 2012. XII. 28-tól.

⁷⁵⁶ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 13. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁵⁷ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 38. § (2). Hatályos: 2012. XII. 28-tól.

⁷⁵⁸ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 38. § (2). Hatályos: 2012. XII. 28-tól.

⁷⁵⁹ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 13. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

(9b)⁷⁶⁰ Az állam által kötelezően biztosítandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtására jogszabályban kijelölt szervezetnek a kijelölés szerinti szolgáltatást, ha jogszabály másképp nem rendelkezik, legkésőbb 2014. július 1-jétől kell nyújtania. A kijelölt szervezet 2014. június 30-ig a kijelölés szerinti szolgáltatást e törvény rendelkezéseinek megfelelően, engedély, illetve bejelentés nélkül nyújthatja.

(9c)⁷⁶¹ E törvénynek az egyes, az elektronikus ügyintézésel kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit az egyes, az elektronikus ügyintézésel kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXI. törvény hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(10)⁷⁶² E törvénynek a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésével összefüggő törvények, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CCX. törvénnyel módosított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(11)⁷⁶³ E törvénynek az egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXIV. törvény 55. §-ával módosított 21. § (1) bekezdés *a*) pontját e rendelkezés hatálybalépését követően indult, illetve a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(12)⁷⁶⁴ E törvénynek a kormányablakok kialakításával, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2013. évi CCXVIII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően indult ügyekben és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

171/A. §⁷⁶⁵ (1) Ahol jogszabály az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvényt említi, ott a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt, ahol államigazgatási eljárást említi, ott közigazgatási hatósági eljárást, ahol államigazgatási határozatot, azon közigazgatási hatósági döntést kell érteni.

(2)⁷⁶⁶ Ahol - a Kormány szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról és az állam által kötelezően nyújtandó szolgáltatásokról szóló rendelete kivételével - jogszabály

a) központi elektronikus szolgáltató rendszert említi, ott a Kormány által kötelezően nyújtott szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások együttesét vagy az adott szöveggörnyezetben hivatkozott szolgáltatást,

⁷⁶⁰ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 13. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁶¹ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 13. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁶² Beiktatta: 2012. évi CCX. törvény 38. § (3). Hatályos: 2012. XII. 28-tól.

⁷⁶³ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (16). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁶⁴ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (19). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁶⁵ Megállapította: 2012. évi LXXVI. törvény 59. §. Hatályos: 2014. I. 2-től.

⁷⁶⁶ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 107. §. Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

b) ügyfélkaput vagy hivatali kaput említ, ha a technikai feltételek rendelkezésre állnak, valamennyi a Kormány rendeletében meghatározott, a Kormány által kötelezően nyújtott azonosítási és biztonságos kézbesítési szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást, továbbá

c) ügyfél tárhelyét, vagy bármely megfogalmazásban tárhelyére történő információ-elhelyezést említ, ott a Kormány által kötelezően nyújtott biztonságos kézbesítési szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatással történő kézbesítést kell érteni.

171/B. §⁷⁶⁷ (1) 2016. január 1-jétől a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás a tároló elemmel rendelkező személyazonosító igazolvány útján biztosított azonosítási szolgáltatás tekintetében tartalmazza az igénybe vevők e törvényben meghatározott adatait.

(2) Az ügyfélkapu és a részleges kódú telefonos azonosítás ügyfél-regisztrációs nyilvántartását az azt kezelő szerv 2016. január 1-jét követően tovább vezeti, és az ügyfélkapuval, illetve részleges kódú telefonos azonosítással rendelkező személyek adatait annak technikai feltételei megvalósulásakor, de legkésőbb 2016. december 31-éig átadja a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartást kezelő szervnek.

Értelmező rendelkezések

172. §⁷⁶⁸ E törvény alkalmazásában:

a) *elektronikus igazolás*: valamely tény, állapot vagy egyéb adat, illetve az ügyfél adatainak vagy jogainak igazolására szolgáló elektronikus okirat, amelyet a hatóság vagy más szervezet abból a célból állít ki, hogy az abban foglaltakat e törvény hatálya alá tartozó eljárásban az ügyfél vagy a hatóság felhasználja,

b) *elektronikus levél*: az egyedi levelezési címek között levelezőprogram segítségével küldhető és fogadható adategyüttes,

c) *elektronikus ügyintézés*: azok az eljárási cselekmények, amelyek során az ügyfél vagy az ügyintézészt biztosító szerv elektronikus nyilatkozatot tesz, vagy az ügyintézészt biztosító szerv az ügyfél vagy más ügyintézészt biztosító szerv nem elektronikus nyilatkozatát elektronikus nyilatkozattá alakítja át és azt az eljárás során felhasználja,

d) *elektronikus ügyintézéssel kapcsolatos szolgáltatás*:

da) a hatóság által az elektronikus ügyintézés megvalósítása érdekében kialakított informatikai háttér tekintet nélkül arra, hogy az informatikai háttér biztosítása során harmadik fél szolgáltatásait igénybe vette-e és milyen mértékben, vagy

db) a da) pontban meghatározott eseten kívül jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet által a hatóság vagy az ügyfél számára az elektronikus ügyintézés megvalósítása vagy használata érdekében ingyenesen vagy ellenérték fejében nyújtott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás,

e) *az eljárás egyéb résztvevői*: a tanú, a hatósági tanú, a szakértő, a tolmács, a szemletárgy birtokosa, az ügyfél képviselője és a hatósági közvetítő,

f) *életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet*: egy vagy több embert az élet elvesztésével, illetve a testi épség vagy az egészség súlyos károsításával, továbbá a természeti vagy az épített környezet, valamint az anyagi javak jelentős vagy helyrehozhatatlan károsodásával közvetlenül

⁷⁶⁷ Beiktatta: 2015. évi CCXXII. törvény 117. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁷⁶⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (12). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

fenyegető rendkívüli helyzet, állapot vagy esemény, amelynek megelőzése vagy káros hatásainak elhárítása hatósági intézkedést igényel,

g)⁷⁶⁹ *hivatus gyakorlásához kötött titok*: különösen az orvosi, ügyvédi és közjegyzői hivatus, továbbá az egyházi személy és a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja hivatásának gyakorlásához kötött titok,

h) *hozzátartozó*: az egyeneságbeli rokon és annak házastársa; az örökbe fogadó és a nevelőszülő; az örökbe fogadott és a nevelt gyermek; a testvér, a házastárs, az élettárs; a házastársnak, az élettársnak egyeneságbeli rokona, testvére és a testvér házastársa,

i) *irat, okirat, közokirat, magánokirat*: a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti irat, okirat, közokirat és magánokirat,

j) *szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás*: az alábbi elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos szolgáltatások:

1. az ügyfél ügyintézési rendelkezésének nyilvántartása,
2. az ügyfél időszaki értesítése az elektronikus ügyintézési cselekményekről,
- 3.⁷⁷⁰
4. összerendelési nyilvántartás vezetése,
5. azonosítási szolgáltatás,
6. kézbesítési szolgáltatás,
7. elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás,
8. hitelesítés-szolgáltatás,
9. nyilatkozattételi jogosultsággal kapcsolatos elektronikus igazolás szolgáltatása,
- 10.⁷⁷¹ hozzáférés az elektronikus iratkezelő rendszerhez,
- 11.⁷⁷²
- 12.⁷⁷³ hozzáférés biztosítása az informatikai rendszer működésével kapcsolatos adatokhoz,
13. elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása,
14. papír alapú irat átalakítása hiteles elektronikus irattá,
15. elektronikus iratról hiteles elektronikus másolat készítése,
16. elektronikus iratról hiteles, más formátumú elektronikus másolat készítése,
- 17.⁷⁷⁴ elektronikus iratok kezelése,
18. a hatóság informatikai rendszeréhez automatikus adatelérési felület (hozzáférés) biztosítása más hatóság számára,
19. biztonságos elektronikus igazolási szolgáltatás,
20. iratérvényességi nyilvántartás vezetése,
- 21.⁷⁷⁵

⁷⁶⁹ Módosította: 2013. évi CXXXIII. törvény 102. §.

⁷⁷⁰ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXI. törvény 17. § (1). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁷⁷¹ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (1). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷² Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXX. törvény 19. §. Hatálytalan: 2015. VII. 1-től.

⁷⁷³ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (1). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷⁴ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (2). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷⁵ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXI. törvény 17. § (1). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

- 22.⁷⁷⁶ elektronikus dokumentum titkosítása,
23.⁷⁷⁷ elektronikus űrlapok kezelése,
24.⁷⁷⁸ elektronikus aláírás ellenőrzési szolgáltatás,
25.⁷⁷⁹ informatikai háttér szolgáltatása,
26.⁷⁸⁰ azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés,
27.⁷⁸¹ elektronikus fizetési és elszámolási rendszer,
28.⁷⁸² iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés-szolgáltatás,
29.⁷⁸³ központi érkeztetési ügynök,
30.⁷⁸⁴ központi kézbesítési ügynök,
31.⁷⁸⁵ személyre szabott ügyintézési felület,
32.⁷⁸⁶ az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásként nevesített további elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos szolgáltatás,
- k) szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató:*
ka) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások elemeit saját ügyfelei számára nyújtó, illetve saját belső működése körében biztosító hatóság,
kb) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást más hatóság ügyfelei számára is nyújtó hatóság,
kc) a hatóságnak nem minősülő olyan személy, aki a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatást ügyfelek vagy hatóságok számára ingyenesen vagy ellenérték fejében elérhetővé teszi,
- l)⁷⁸⁷ törvény által védett titok:* a minősített adat, továbbá az üzleti, a bank-, a biztosítási, az értékpapír-, a pénztáritok, a fizetési titok, az adótitok, a vámítok, valamint a magántitok,
m)⁷⁸⁸
n) üzemzavar: az ügyfél és a hatóság, valamint a hatóságok egymás közötti elektronikus úton történő kapcsolattartása során felmerült, az elektronikus kapcsolattartás eszközeül használt

⁷⁷⁶ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷⁷ Megállapította: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷⁸ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁷⁹ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁸⁰ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁸¹ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 54. § (3). Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁷⁸² Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸³ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸⁵ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸⁶ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸⁷ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (17). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁷⁸⁸ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXI. törvény 17. § (1). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

informatikai rendszer átmeneti vagy tartós meghibásodása, valamint karbantartásának időtartama, ami miatt az informatikai rendszerek nem tudják biztosítani az elektronikus tájékoztatást, az elektronikus úton történő kapcsolattartást, valamint az elektronikus irat feltöltését, letöltését, továbbítását,

*o)*⁷⁸⁹ *médiatartalom-szolgáltató*: a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló törvény szerinti médiatartalom-szolgáltató,

*p)*⁷⁹⁰ *korlátozottan cselekvőképes személy*: olyan cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége az eljárásra, az eljárás tárgyára, illetve egyes eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal korlátozva van, valamint az a kiskorú, aki a tizennegyedik életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen,

*q)*⁷⁹¹ *kiskorú személy*: a Polgári Törvénykönyv szerinti kiskorú személy,

*r)*⁷⁹² *cselekvőképtelen személy*: a Polgári Törvénykönyv szerinti cselekvőképtelen személy,

*s)*⁷⁹³ *cselekvőképes személy*: a Polgári Törvénykönyv szerinti cselekvőképes személy, valamint olyan cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége az eljárásra, az eljárás tárgyára, illetve az egyes eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal nincs korlátozva,

*t)*⁷⁹⁴ *elektronikus tájékoztatás*: az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerint nyújtott elektronikus közzététel.

Hatálybalépés

173. § (1) Ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - 2005. november 1-jén lép hatályba.

(2) A 109. § (2) bekezdése 2006. január 1-jén lép hatályba.⁷⁹⁵

(3)-(4)⁷⁹⁶

Felhatalmazás

174. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

*a)*⁷⁹⁷ - a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság véleményének kikérésével - a nemzetbiztonsági szolgálatok által közzeendő adatok körét,

⁷⁸⁹ Beiktatta: 2012. évi LXVI. törvény 15. §. Hatályos: 2012. VII. 3-tól.

⁷⁹⁰ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁹¹ Megállapította: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁹² Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁹³ Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁹⁴ Beiktatta: 2013. évi CCLII. törvény 110. § (7). Hatályos: 2014. III. 15-től.

⁷⁹⁵ Lásd: 2005. évi LXXXIII. törvény 327. §.

⁷⁹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2008. évi CXI. törvény 131. § 74. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁷⁹⁷ Megállapította: 2012. évi XCVI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2012. VII. 7-től.

b)⁷⁹⁸ az elektronikus kapcsolattartás részletes eljárási szabályait,⁷⁹⁹
c)⁸⁰⁰ a hatósági közvetítők tevékenységére, a hatósági közvetítővé válás feltételeire és a hatósági közvetítő kiválasztására vonatkozó szabályokat,⁸⁰¹

d)⁸⁰² a költségmentesség megállapításának szabályait,
e)⁸⁰³

f)⁸⁰⁴ a hatósági tevékenység felügyeletének rendjét,

g)⁸⁰⁵ a 15. § (5) bekezdésében meghatározott szervezeteknek az eljárásba való bekapcsolódásuk érdekében vezetett elektronikus adatbázis létrehozására, vezetésére és az adatbázis alapján történő értesítésre vonatkozó szabályokat,⁸⁰⁶

h)⁸⁰⁷ az eljárás irataiban lévő személyes és védett adatok megismerhetetlenné tételéért, valamint az ilyen módon kivonatolt iratokról való másolat készítéséért fizetendő költségtérítés mértékét és a költségtérítés megfizetésének szabályait.⁸⁰⁸

(2)⁸⁰⁹ Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter arra, hogy az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a közigazgatási hatósági eljárásban közreműködő hatósági közvetítők és tolmácsok, az államháztartásért felelős miniszterrel, valamint a társadalmi felzárkózásért felelős miniszterrel egyetértésben a jeltolmácsok díjazására vonatkozó szabályokat.⁸¹⁰

(3) Felhatalmazást kap

a)⁸¹¹

b)-c)⁸¹²

⁷⁹⁸ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁷⁹⁹ Lásd: 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁰⁰ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸⁰¹ Lásd: 185/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet.

⁸⁰² Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸⁰³ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LX. törvény 32. § (4). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁸⁰⁴ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸⁰⁵ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁸⁰⁶ Lásd: 187/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet.

⁸⁰⁷ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸⁰⁸ Lásd: 188/2009. (IX. 10.) Korm. rendelet.

⁸⁰⁹ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 128. § (2). Módosította: 2010. évi CXXVI. törvény 87. § (1), 2012. évi LXXVI. törvény 60. §, 2014. évi XXXV. törvény 43. § b), 44. §.

⁸¹⁰ Lásd: 42/2009. (IX. 15.) IRM rendelet.

⁸¹¹ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XCVI. törvény 2. § (2). Hatálytalan: 2012. VII. 7-től.

⁸¹² Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LX. törvény 32. § (4). Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

*d)*⁸¹³ az igazságügyért felelős miniszter, hogy az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével rendeletben állapítsa meg a tanú és a hatósági tanú által felszámítható költségekre vonatkozó részletes szabályokat,⁸¹⁴

*e)*⁸¹⁵ az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a közigazgatási hatósági eljárás során lefoglalt dolgok tárolásának és értékesítésének részletes szabályait,⁸¹⁶

*f)*⁸¹⁷ az igazságügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a hatósági letét részletes szabályait.⁸¹⁸

(4)⁸¹⁹ Felhatalmazást kapnak a feladatkörrel rendelkező miniszterek, hogy rendeletben határozzák meg azon jogszabályi rendelkezések körét, amelyek megsértése esetén a 94. § (2) bekezdés *b)* pontja alkalmazásának van helye.⁸²⁰

(5)⁸²¹ Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter arra, hogy a közérdekű munka végrehajtásának, a közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartás részére történő adatközlés formájának és módjának, valamint az adatközlés rendjének, a közérdekű munka foglalkoztatói nyilvántartását vezető szerv által teljesített adatszolgáltatás rendjének részletes szabályait - a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben - állapítsa meg.⁸²²

(6)⁸²³ Felhatalmazást kap az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy - a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszterrel, az igazságügyért felelős miniszterrel, az informatikáért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben állapítsa meg az állam által kötelezően nyújtandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások használatával, igénybevételevel, működtetésével kapcsolatos díjak mértékét, valamint a díjak viselésével, megfizetésével, beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat.

⁸¹³ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (4). Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § b).

⁸¹⁴ Lásd: 42/2009. (IX. 15.) IRM rendelet.

⁸¹⁵ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (4). Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § b).

⁸¹⁶ Lásd: 40/2009. (IX. 15.) IRM rendelet.

⁸¹⁷ Beiktatta: 2008. évi CXI. törvény 128. § (4). Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § b).

⁸¹⁸ Lásd: 40/2009. (IX. 15.) IRM rendelet.

⁸¹⁹ Beiktatta: 2009. évi CIX. törvény 35. § (2). Hatályos: 2010. I. 1-től.

⁸²⁰ Lásd: 19/2009. (XII. 22.) KvVM rendelet, 80/2009. (XII. 29.) KHEM rendelet, 54/2009. (XII. 30.) EüM rendelet, 82/2009. (XII. 30.) IRM rendelet, 39/2009. (XII. 30.) OKM rendelet, 177/2009. (XII. 28.) FVM rendelet, 6/2010. (I. 14.) NFGM rendelet, 31/2012. (X. 16.) NGM rendelet, 29/2014. (IV. 3.) BM rendelet.

⁸²¹ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 55. §. Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § b).

⁸²² Lásd: 36/2012. (VIII. 22.) KIM rendelet, 40/2013. (XII. 31.) KIM rendelet.

⁸²³ Beiktatta: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (20). Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § c).

174/A. §⁸²⁴ (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben a közigazgatási hatósági eljárásokban⁸²⁵

a) közreműködő szakhatóságokat kijelölje,⁸²⁶

⁸²⁴ Megállapította: 2008. évi CXI. törvény 129. §. Hatályos: 2009. X. 1-től.

⁸²⁵ Lásd: 193/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet, 100/2012. (V. 16.) Korm. rendelet, 126/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet, 166/2012. (VII. 19.) Korm. rendelet, 173/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet, 267/2012. (IX. 20.) Korm. rendelet, 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet, 29/2013. (II. 12.) Korm. rendelet, 72/2013. (III. 8.) Korm. rendelet, 190/2013. (VI. 7.) Korm. rendelet, 250/2013. (VII. 2.) Korm. rendelet, 276/2013. (VII. 16.) Korm. rendelet, 289/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet, 291/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet, 460/2013. (XII. 4.) Korm. rendelet, 508/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet, 10/2014. (I. 20.) Korm. rendelet, 31/2014. (II. 12.) Korm. rendelet 42. § (2), 107/2014. (III. 31.) Korm. rendelet, 146/2014. (V. 5.) Korm. rendelet, 202/2014. (VIII. 14.) Korm. rendelet, 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendelet, 307/2014. (XII. 5.) Korm. rendelet, 392/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, 394/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, 395/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, 330/2015. (XI. 10.) Korm. rendelet, 359/2015. (XII. 2.) Korm. rendelet.

⁸²⁶ Lásd: 260/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet, 274/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 338/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 71/2007. (IV. 14.) Korm. rendelet, 79/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet, 89/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet, 91/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet, 225/2007. (VIII. 31.) Korm. rendelet, 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, 285/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, 314/2007. (XI. 21.) Korm. rendelet, 342/2007. (XII. 19.) Korm. rendelet, 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet, 73/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 74/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 75/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 76/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 77/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet, 91/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet, 192/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet, 248/2008. (X. 14.) Korm. rendelet, 338/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet, 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet, 21/2009. (II. 4.) Korm. rendelet, 34/2009. (II. 20.) Korm. rendelet, 181/2009. (IX. 4.) Korm. rendelet, 208/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, 235/2009. (X. 20.) Korm. rendelet, 261/2009. (XI. 26.) Korm. rendelet, 351/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet, 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet, 15/2010. (II. 5.) Korm. rendelet, 60/2010. (III. 18.) Korm. rendelet, 61/2010. (III. 18.) Korm. rendelet, 173/2010. (V. 13.) Korm. rendelet 1. § (3), 174/2010. (V. 13.) Korm. rendelet 1. § (3), 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 43. §, 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, 319/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 327/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 328/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 16/2011. (II. 24.) Korm. rendelet, 97/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet, 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet, 142/2011. (VII. 21.) Korm. rendelet, 144/2011. (VII. 27.) Korm. rendelet, 156/2011. (VIII. 10.) Korm. rendelet, 230/2011. (XI. 8.) Korm. rendelet, 246/2011. (XI. 24.) Korm. rendelet, 252/2011. (XII. 1.) Korm. rendelet, 259/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 3-4. §, 5. § (2), 311/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet, 364/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet, 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet, 27/2012. (III. 6.) Korm. rendelet, 32/2012. (III. 7.) Korm. rendelet, 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet 1. § f), 100/2012. (V. 16.) Korm. rendelet, 266/2012. (IX. 18.) Korm. rendelet, 292/2012. (X. 15.) Korm. rendelet, 297/2012. (X. 25.) Korm. rendelet, 302/2012. (X. 26.) Korm. rendelet, 334/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet, 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet, 380/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet, 389/2012. (XII. 19.) Korm. rendelet, 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet, 446/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet, 2/2013. (I. 4.) Korm. rendelet, 12/2013. (I. 22.) Korm. rendelet, 29/2013. (II. 12.) Korm. rendelet, 31/2013. (II. 13.) Korm. rendelet, 65/2013. (III. 8.)

b) meghatározza a szakhatóságnak azt a hatáskörét, amelynek keretei között az állásfoglalását kialakítja, ezek között⁸²⁷

ba) az egyedi szakhatósági előírás vagy feltétel tartalmi követelményeit,⁸²⁸

Korm. rendelet 4. § (2), 132/2013. (V. 9.) Korm. rendelet, 133/2013. (V. 9.) Korm. rendelet, 141/2013. (V. 10.) Korm. rendelet, 149/2013. (V. 16.) Korm. rendelet 1-3. §, 155/2013. (V. 24.) Korm. rendelet, 180/2013. (VI. 7.) Korm. rendelet, 225/2013. (VI. 24.) Korm. rendelet, 250/2013. (VII. 2.) Korm. rendelet, 261/2013. (VII. 10.) Korm. rendelet, 282/2013. (VII. 24.) Korm. rendelet, 293/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet, 294/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet, 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, 380/2013. (X. 25.) Korm. rendelet, 383/2013. (XI. 4.) Korm. rendelet, 452/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet, 456/2013. (XI. 29.) Korm. rendelet, 461/2013. (XII. 4.) Korm. rendelet, 462/2013. (XII. 4.) Korm. rendelet, 463/2013. (XII. 4.) Korm. rendelet, 466/2013. (XII. 5.) Korm. rendelet, 472/2013. (XII. 11.) Korm. rendelet, 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 482/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet 10-12. §, 506/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet, 526/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet, 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet, 563/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet, 565/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet, 15/2014. (I. 30.) Korm. rendelet, 26/2014. (II. 7.) Korm. rendelet, 49/2014. (II. 28.) Korm. rendelet, 50/2014. (II. 28.) Korm. rendelet, 59/2014. (III. 4.) Korm. rendelet, 101/2014. (III. 25.) Korm. rendelet, 141/2014. (IV. 30.) Korm. rendelet, 143/2014. (IV. 30.) Korm. rendelet, 150/2014. (V. 6.) Korm. rendelet, 151/2014. (V. 6.) Korm. rendelet, 166/2014. (VII. 17.) Korm. rendelet, 177/2014. (VII. 18.) Korm. rendelet, 189/2014. (VII. 25.) Korm. rendelet, 200/2014. (VIII. 14.) Korm. rendelet, 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, 237/2014. (IX. 18.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 238/2014. (IX. 18.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 239/2014. (IX. 18.) Korm. rendelet, 245/2014. (IX. 24.) Korm. rendelet, 259/2014. (X. 10.) Korm. rendelet, 263/2014. (X. 15.) Korm. rendelet, 266/2014. (X. 21.) Korm. rendelet 1. § (3), 2. melléklet, 269/2014. (XI. 4.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 270/2014. (XI. 4.) Korm. rendelet, 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet, 373/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, 393/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 2/2015. (I. 22.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 9/2015. (I. 29.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 29/2015. (II. 25.) Korm. rendelet 11-12. §, 32/2015. (II. 25.) Korm. rendelet, 33/2015. (II. 25.) Korm. rendelet 1. § (3) b), 1. § (4) b), 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet, 47/2015. (III. 12.) Korm. rendelet, 48/2015. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (4), 2. melléklet, 49/2015. (III. 12.) Korm. rendelet, 63/2015. (III. 24.) Korm. rendelet, 68/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 49-55. §, 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 74/2015. (III. 30.) Korm. rendelet, 75/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 1. § (3) b), 1. § (4) b), 109/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet, 228/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet, 237/2015. (IX. 4.) Korm. rendelet, 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet 6. cím, 452/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet, 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 93. §.

⁸²⁷ Lásd: 168/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet, 246/2011. (XI. 24.) Korm. rendelet, 266/2012. (IX. 18.) Korm. rendelet, 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet, 393/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet, 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet, 563/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet, 373/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet, 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 93. §.

⁸²⁸ Lásd: 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 43. §, 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 156/2011. (VIII. 10.) Korm. rendelet.

bb) a szakhatóság által a szakhatósági állásfoglalás kialakítása során vizsgált szempontokat, továbbá⁸²⁹

c) meghatározza a szakhatósági közreműködésre, az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság és a szakhatóság közötti együttműködésre vonatkozó részletes eljárási szabályokat.⁸³⁰

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a végrehajtást foganatosító szervezet és a külföldi határozat végrehajtására irányuló megkereséssel kapcsolatban intézkedésre jogosult szervezet vagy szerveket.⁸³¹

(3)⁸³² Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a kormányablakot vagy kormányablakokat rendeletben jelölje ki, valamint meghatározza feladat- és hatáskörüket.⁸³³

(4)⁸³⁴ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a 169/A. § (3) bekezdése szerinti szervezetet kijelölje, valamint az általa biztosított hatósági szolgáltatások nyújtásának szabályait rendeletben állapítsa meg.⁸³⁵

(5)⁸³⁶ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg azokat az ügyeket, amelyekben a kormányablak az ügyre vonatkozó jogszabályban meghatározott hatóság mellett első fokon jogosult eljárni, valamint a kormányablak eljárásának részletes szabályait.⁸³⁷

175. §⁸³⁸ (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

a) az elektronikus ügyintézési felügyeletet,⁸³⁹

b) az ügyintézési rendelkezést nyilvántartó szervezet,⁸⁴⁰

⁸²⁹ Lásd: 208/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet, 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet, 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 43. §, 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 324/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 144/2011. (VII. 27.) Korm. rendelet, 156/2011. (VIII. 10.) Korm. rendelet, 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet.

⁸³⁰ Lásd: 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet, 168/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet, 53/2012. (III. 28.) Korm. rendelet, 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet, 445/2013. (XI. 28.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 32/2015. (II. 25.) Korm. rendelet, 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet IV. Fejezet, 179/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet, 267/2015. (IX. 14.) Korm. rendelet, 352/2015. (XI. 24.) Korm. rendelet, 452/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet.

⁸³¹ Lásd: 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet.

⁸³² Beiktatta: 2010. évi CXXVI. törvény 86. § (39). Módosította: 2011. évi CLXXIV. törvény 50. §.

⁸³³ Lásd: 84/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet, 515/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 3-14. §.

⁸³⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 15. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸³⁵ Lásd: 515/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 3-14. §.

⁸³⁶ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (18). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸³⁷ Lásd: 515/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 3-14. §.

⁸³⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXIV. törvény 47. § (13). Hatályos: 2012. IV. 1-től.

⁸³⁹ Lásd: 84/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁴⁰ Lásd: 84/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

c) az állam által kötelezően nyújtandó szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások szolgáltatóit,⁸⁴¹

d)⁸⁴² az ügyfélkapu regisztrációs szervet vagy szervezetet,

e)⁸⁴³ az ügyfélkapu regisztrációs adatbázist kezelő szervet vagy szervezetet,

f)⁸⁴⁴ az elektronikus ügyintézés igénybe vevő, külföldön élő természetes személyek személyi nyilvántartásának adatkezelőjét,

g)⁸⁴⁵ a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartást vezető szervet.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza

a) az elektronikus ügyintézés és az elektronikus kapcsolattartás részletes szabályait,⁸⁴⁶

b) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás igénybevételének részletes szabályait,⁸⁴⁷

c) az elektronikus ügyintézési felügyelet és a 161. § (5) bekezdése szerinti szakhatóság hatáskörét és eljárását,⁸⁴⁸

d) a hatóság azonosításával kapcsolatos részletes követelményeket,⁸⁴⁹

e) az elektronikus iratok kezelésével és megőrzésével kapcsolatos sajátos követelményeket,⁸⁵⁰

f) a biztonsági szintek meghatározásának szabályait és az elfogadott biztonsági szintek meghatározását a hatóság esetén,⁸⁵¹

g) a kormányzati hitelesítés-szolgáltató működésének részletes szabályait, valamint⁸⁵²

h) az elektronikus ügyintézés céljaira felhasználható elektronikus aláírásokra, az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványokra, illetve az azokkal összefüggésben nyújtott elektronikus aláírással kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó sajátos követelményeket.

(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza

a) az írásbelinek nem minősülő elektronikus nyilatkozat írásbelinek minősülő elektronikus nyilatkozattá történő átalakításának, elektronikus iratról hiteles papír alapú kiadmány vagy másolat készítésének, papír alapú iratról hiteles elektronikus másolat készítésének részletes szabályait,⁸⁵³

⁸⁴¹ Lásd: 84/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁴² Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁸⁴³ Beiktatta: 2012. évi CXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2012. VII. 24-től.

⁸⁴⁴ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 16. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸⁴⁵ Beiktatta: 2015. évi CCXXII. törvény 117. § (3). Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁸⁴⁶ Lásd: 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁴⁷ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet, 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁴⁸ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet, 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁴⁹ Lásd: 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵⁰ Lásd: 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵¹ Lásd: 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵² Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵³ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet, 85/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

b) az ügyintézési rendelkezés tételének és nyilvántartásba vételének részletes szabályait,⁸⁵⁴

c) az azonosítási hibából eredő kockázat és a biztonsági szintek közötti kapcsolatot, az azonosítási hiba bekövetkezéséből származó lehetséges kár jellege és súlyosságának mérlegelése során figyelembe veendő részletes szempontokat,

d)⁸⁵⁵ a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások részletes követelményeit, a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásnyújtás részletes eljárási rendjét, az engedélyköteles szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások körét, valamint a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásnyújtásra vonatkozó szervezési feltételeket,

e) a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltató által teljesítendő személyi és pénzügyi feltételeket,⁸⁵⁶

f)⁸⁵⁷ az elektronikus ügyintézési szolgáltató regisztrációjának részletes szabályait,

g) az elektronikus fizetésekre és elszámolásokra vonatkozó részletes szabályokat.⁸⁵⁸

(4)⁸⁵⁹ Felhatalmazást kap az informatikáért felelős miniszter, hogy az e-közigazgatásért felelős miniszterrel és az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben a technikai előírásokat igénylő szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások követelményeit rendeletben állapíthassa meg.

(5)⁸⁶⁰ Felhatalmazást kap az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy az elektronikus ügyintézési szolgáltatás bejelentéséért, engedélyezéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét, valamint a díj megfizetésével, beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel és az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg.

176. §⁸⁶¹

177. §⁸⁶² E törvény

a) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, valamint

b) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

⁸⁵⁴ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵⁵ Megállapította: 2013. évi LXXXI. törvény 16. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁸⁵⁶ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵⁷ Megállapította: 2013. évi CCXVIII. törvény 10. § (21). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁸⁵⁸ Lásd: 83/2012. (IV. 21.) Korm. rendelet.

⁸⁵⁹ Megállapította: 2012. évi CCX. törvény 40. §. Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § d).

⁸⁶⁰ Beiktatta: 2013. évi LXXXI. törvény 16. § (3). Módosította: 2014. évi XXXV. törvény 43. § e).

⁸⁶¹ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (21). Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.

⁸⁶² Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 55. § (19). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

való megfelelést szolgálja.

178-187. §⁸⁶³

188. §⁸⁶⁴

189. §⁸⁶⁵

⁸⁶³ Hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 744. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

⁸⁶⁴ Hatályon kívül helyezte: 2005. évi CXLIX. törvény 8. § (1). Hatálytalan: 2006. I. 1-től.

⁸⁶⁵ A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 744. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.